

Biblické úkoly 2006

Evangelium, rok 1844 a soud

3

ÚVOD

Evangelium, rok 1844 a soud

Nejsme jediní, kdo vyznává učení, které považujeme za jedinečné a specifické právě pro adventisty sedmého dne. Sedmý den – sobotu – jsme například převzali od baptistů sedmého dne. Jsou i jiní křesťané (není jich, pravdaže, mnoho), kteří zachovávají sobotu.

I když většina křesťanského světa věří v nesmrtelnost duše se všemi důsledky, které z toho vyplývají (posmrtná blaženost v nebi, utrpení v pekle atd.), jsou křesťané, kteří věří, že mrtví spí v hrobě až do vzkříšení – prvního nebo druhého.

Také další adventistické pravdy, například učení o věčném zatracení (v protikladu k věčným mukám) nebo o tisíciletí, můžeme najít i u jiných křesťanů. Když byste se podívali na teologii jiných křesťanských církví, našli byste v nich téměř všechny věroučné články adventistů. Až na jednu – učení o předadventním soudu, který probíhá od roku 1844.

Možná že vás napadne otázka: Proč na to nepřišli i ostatní křesťané? Učení o předadventním soudu se výrazně podílí na naší adventistické identitě. Pro někoho jedinečnost tohoto věroučného článku dokládá zvláštní poslání Církve adventistů s. d. Jsme povoláni zvěstovat toto poselství právě proto, že nikdo jiný o tomto soudu nemluví.

Toto čtvrtletí budeme studovat téma předadventního soudu, který začal v roce 1844. Nebudeme se však zabývat jenom jím (jak už naznačuje nadpis úkolu – Evangelium, rok 1844 a soud). Nad soudem se budeme zamýšlet ve spojení s evangeliem, protože k sobě neodlučitelně patří. Vždyť soud bez evangelia je jako zákon bez milosti – přináší strach, odsouzení a smrt. Naopak soud spolu s evangeliem (jako zákon s milostí) znamenají víru, jistotu a naději.

Tato souvislost mezi evangeliem a soudem je snad nejjasněji patrná v poselství prvního anděla: „Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.““ (Zj 14,6.7) Z Božího pohledu patří k „věčnému evangeliu“ i soud. Není to správné, když v domnělém nadšení pro evangelium odmítáme soud: vždyť ten je jeho nezbytnou součástí.

Studium si rozdělíme na několik částí: Nejprve na základě Písma určíme pozadí soudu a celého plánu spasení, a tím je velký spor, který ukazuje, že otázky týkající se hříchu, vzpoury a Božího zákona přesahují hranice naší planety.

Potom se budeme věnovat biblickému základu učení o předadventním soudu, který spočívá v samotném kříži. Pro ty, jejichž studium tohoto věroučného článku začalo i skončilo na evangelizačních přednáškách nebo při biblických hodinách, poskytnou tyto úvahy pevný základ pro tuto klíčovou pravdu. Pokud jste téma předadventního soudu již do hloubky studovali, toto čtvrtletí vás upevní v tom, co již znáte, a snad vás obohatí i o nové souvislosti.

Na soud se podíváme v kontextu evangelia a Kristovy smrti za nás. Budeme přitom pamatovat, že díky jeho smrti můžeme mít na tomto soudu jistotu. Jak to vyjádřil Pavel: „Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.“ Není žádného odsouzení. . . ani teď, ani na soudu.

Nakonec se zamyslíme nad tím, jaké jsou praktické důsledky učení o předadventním soudu. Co pro mne osobně znamená soud, který začal před více než 160 lety? Co nám říká o nás, o naší církvi a – což je nejdůležitější – o Bohu, který slíbil, že se vrátí a vezme nás domů?

Když správně pochopíme předadventní soud, odhalí se nám Ježíšova oběť v nových souvislostech, zvláště z pohledu jeho druhého příchodu. To je zřejmě důvodem, proč jsme byli jako adventisté s. d. povoláni zvěstovat toto poselství. Díky tomu se totiž kříž stává středem všeho. Čím víc spějeme ke konci, tím důležitější bude správné chápání kříže. Nejde ani tak o to, abyste lépe porozuměli tabulkám, datům a výpočtům, ale abyste na konci tohoto studia lépe poznali Ježíše, lépe chápali kříž a jeho službu v nebi za nás. Snad se někomu může zdát toto téma náročné: ale vězte, že stojí za tu námahu a díky Boží milosti bude bohatě odměněno.

Evangelium, rok 1844 a soud
Biblické úkoly – 3. čtvrtletí 2006
Clifford Goldstein

Foto: Photodisc

Technická redakce:

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
pro Církev adventistů sedmého dne
Vytiskla tiskárna AlfaPRINT, SR
Vydání první, Praha 2006

ISBN 80-7172-890-X
ISSN 0409-3208

„NEBESKÉ VLÁDY A MOCNOSTI“

**Biblické verše na tento týden: Ž 51,1–4; Za 3,1–4;
Mt 22,11.12; Ř 3,4; Ef 3,10; Žd 2,14; 13,2; Zj 12,7–13**

Základní verš

„...stali jsme se podívanou světa, andělům i lidem.“ (1 K 4,9)

Jedním z nejúžasnejších objevů minulého století bylo zjištění, že existují miliardy galaxií a každá z nich má miliardy hvězd. Každý den astronomové objevují další galaxii. Poslední odhady mluví o více než 125 miliardách. Zkuste si představit, že každá galaxie má miliardy hvězd, okolo kterých obíhají planety, a pochopíte, proč se mnozí domnívají, že i jinde ve vesmíru musí existovat život.

Pomocí citlivých radioteleskopů člověk pátrá po životě mimo naši Zemi. Vzhledem k velikosti vesmíru a počtu hvězd v celém kosmu v něm určitě nejsme sami.

Jako křesťané nepotřebujeme radioteleskopy, abychom se dozvěděli o existenci života za hranicemi naší Země. Z Bible víme nejen to, že existují i jiné bytosti, ale i to, že se zajímají o dění na naší planetě. Velký spor mezi Kristem a satanem se týká celého vesmíru a jeho důsledky přesahují naši malou planetu.

V tomto úkole pronikneme tam, kam se nedostanou ani největší teleskopy – do jádra velkého morálního problému, kterému čelí nejen lidstvo, ale celé Boží stvoření.

Cíl úkolu:

1. Naučit se, co znamená latinské slovo **teodicea**.
2. Pochopit, že teodicea je to, co nazýváme „Velký spor věků“.
3. Uvědomit si, že je to základ celého křesťanského učení a života.

Tento týden se modlíme za Sdružení Banat v Rumunské unii.

KDE JSI BYL?

„Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi? ... kdo kladl její úhelný kámen, zatímco jitřní hvězdy společně plesaly a všichni synové Boží propukli v hlahol?“ (Jb 38,4.6.7)

V Písmu čteme o bytostech z jiných světů. Bible dokazuje, že jde o inteligentní bytosti, které nemají pozemský původ. V první kapitole Bible se dočítáme, že Bůh sám stvořil tento svět a vyslovil známá slova: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby...“ (Gn 1,26). Tak se bezprostředně dovídáme nejen o existenci jiného světa, než je ten náš, ale také o tom, že tady byl dřívě, než jsme byli stvořeni.

Jistěže víme, že Bůh tady musel být dřívě, aby nás mohl stvořit. Bible se však zmiňuje i o jiných vesmírných bytostech.

Co se dozvídáme o těchto bytostech? Jb 1,6; Da 9,21; Sk 12,7

Zatímco vědci se pokoušejí zjistit, zda život existuje i někde jinde, Bible nám dokazuje nejen jeho existenci, ale i to, že je bezprostředně spojený s naším životem tady na zemi. Některé z uvedených veršů říkají, že tyto bytosti ovlivňují životy lidí, poskytují jim určité poznatky, zachraňují je a zasahují do životních okolností. A to je v nich vyjádřeno jen několik příkladů, které ukazují na naše vzájemné propojení.

Můžeme tedy s jistotou říci, že ve vesmíru nejsme sami. Existují v něm i jiné inteligentní bytosti, které nejsou od nás izolované, naopak, přinejmenším některé z nich jsou s lidmi v přímém kontaktu.

Písmo popisuje obraz reality, jakou moderní myšlení všeobecně nepřijímá – existují nadpřirozené bytosti, které jsou úzce spjaty s lidstvem.

Co v tobě vyvolává čtení biblických příběhů o andělech? Je možné prožít podobné zkušenosti i dnes? Je pro tebe existence andělů povzbuzením?

Přehled dne: Nejsme ve středu vesmíru
Ve vesmíru nejsme sami
Všichni ve vesmíru se dívají, jak to tady dopadne

SATANŮV HNĚV

„A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. Drak i jeho andělé bojovali, ale nezmáhali, a nebylo již pro ně místa v nebi. A veliký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé.“ (Zj 12,7–9; viz také v. 10–13)

Řekli jsme si, že Bible jednoznačně hovoří o existenci nadpřirozeného života.

Na základě Zj 12,7–13 odpověz na následující otázky:

1. Kde boj začal?
2. Kde bude tento konflikt ukončen?
3. Na co konkrétně se satan v boji proti nám zaměřuje?
4. Satan je „plný zlosti“, protože „ví, jak málo času mu zbývá“ (v. 12). Co to znamená? (viz Mt 25,41)
5. Jak vítězí Boží lid nad útoky nepřitele?

Uvedené verše odhalují pozadí a realitu velkého sporu mezi Kristem a satanem. Boj vypukl v nebi, ale nyní probíhá na zemi. Ba co víc, tento boj, ve kterém satan nedokázal přemoci Michala a jeho anděly v nebi, se teď vede proti nám.

Jak pociťuješ realitu velkého sporu ve svém každodenním životě? Když víš, co stojí v pozadí tohoto sporu, pomáhá ti to lépe se vyrovnat s osobními problémy?

Přehled dne: Problémy nevznikly na naší zemi
Ale problémům se tady daří
Když si satan neporadil s Ježíšem, chce si poradit aspoň s námi

„ŽALOBCE NAŠICH BRATŘÍ“

„Potom mi ukázal velekněze Jošuu, jak stojí před Hospodinovým poslem, a po pravici mu stál satan, aby proti němu vznesl žalobu.“ (Za 3,1)

Včera jsme si ujasnili, jak vypukl velký spor mezi satanem a Kristem a jak došlo k tomu, že se týká i nás. Jedním ze satanových útoků proti nám je i to, že na nás „dnem i nocí“ žaluje před naším Bohem.

I když verš neodhaluje, z čeho přesně nás satan obviňuje, všichni víme, v jakém stavu se lidstvo nachází a jakými argumenty satanovi nahrává. Znáte verše, z kterých vyplývá naše provinění? (viz např. Ř 3,10–19)

Jsme součástí velkého sporu mezi Kristem a satanem. Satan ve svých útocích proti Bohu útočí i proti nám. Je to zřejmé již z knihy Genesis, kde had – satan, svržený z nebe na zem – zapříčinil pád našich prvních rodičů a tím i celého lidského pokolení. Zároveň se dostavily strašné následky. (Ř 5,12) Satan těží z toho, co se událo: žaluje nás (mimo jiné) kvůli našim hříchům a padlému stavu. Vždyť z čeho by nás mohl obviňovat, kdybychom byli dokonalí? Právě proto, že nejsme bez chyby, má satan po ruce mnoho důvodů k tomu, aby nás obviňoval.

Přečti si Za 3,1–4. Hebrejské sloveso, přeložené v prvním verši jako „vést žalobu“ nebo „útočit“, má stejný slovní základ jako „satan“. Jakou v tom spatřujete souvislost s tím, co jsme si říkali o velkém sporu?

Na základě veršů Za 3,1–4 vidíme nejen to, co dělá satan proti nám, ale i to, co Bůh činí pro nás. Jakou naději a zaslíbení nalézáme v těchto verších? Co Bůh koná v náš prospěch, i když jsme hříšní?

Přehled dne: Ať děláme cokoli, vždy pocítíme v životě satanovy útoky
Ať děláme cokoli, satan vždy vytáhne před Bohem nějaké naše hříchy

„HOSPODIN TI DÁVÁ DŮTKU, SATANE!“

„A Hospodin se obrátil k těm, kteří tu před ním stáli: ‚Svlékněte z něho ten špinavý šat.‘ Jemu pak řekl: ‚Pohled, sňal jsem z tebe tvou nepravost a dal jsem tě obléci do slavnostního roucha.‘“ (Za 3,4)

V knize Zacharjáš je popsána scéna, kdy satan obžaloval velekněze Jošuu, stojícího před Hospodinovým poslem ve špinavých šatech. Hospodin však pokáral satana, ne Jošuu! Je to tak možné jedině díky plánu spasení, ve kterém Kristus porazil satana a „anuloval“ jeho obvinění. Slova proroka Zacharjáše, že špinavé šaty byly vyměněny za čisté, jsou totožná se zvěstí evangelia. Hospodin v tomto vidění prorokovi nastínil plán spasení a to, co Kristus činí pro svůj padlý lid.

**Jak nám uvedené verše pomáhají pochopit symbolický obraz evangelia v Za 3?
Mt 22,11.12**

Přestože byl satan svržen z nebe, dál pokračuje ve velkém sporu na zemi. Prostřednictvím padlého Adama a Evy vtáhl do boje celé lidstvo. Bůh však našel způsob, jakým nás může zachránit od hrozných následků tohoto pádu a také nadobro porazit satana.

Jaká je souvislost mezi tím, co Kristus učinil tady na zemi, a konečnou porážkou satana? Žd 2,14

Ježíšovou smrtí bude satan navždy poražen a jeho vzpoura potlačena. V plánu spasení jde o něco víc než jen o naši záchranu od hříchů. Hřích nevznikl tady na zemi, začal jinde, ve vesmíru. Jsme sice jeho součástí, ale zároveň nás převyšuje, neboť se dotýká celého vesmíru.

Napadlo vás někdy, že i za některé problémy ve sborovém společenství může satan a jeho boj proti Kristu? Uvědomili jste si, že to, o čem ve velkém sporu jde, přesahuje naše osobní spasení?

Přehled dne: Satan nás svedl ke vzpouře vůči Bohu
Kristus nás smířil s Bohem
Bůh se vždy zastane člověka, ne satana

„OSPRAVEDLNĚNÍ“ BOHA

„Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.“ (Ř 3,26)

Pokud si pozorně přečtete uvedené verše (Ř 3,25.26), zjistíte, že kříž je kromě jiného také důkazem Boží spravedlnosti: „svou spravedlnost prokázal...“ říká verš.

To nás přivádí k teologickému pojmu **teodicea**, který znamená „ospravedlnění Boha“. Nejde o takové ospravedlnění, které potřebujeme my lidé (odpuštění hříchů), ale o ospravedlnění ve smyslu obhajoby, zbavení viny. **Teodicea** je obhajoba Boží dobroty a spravedlnosti i přes existenci zla. A to je vlastně základem velkého sporu – aby Boží dobrota a jeho spravedlnost byla zjevena nejen lidským bytostem, ale i celému vesmíru.

Jak je myšlenka teodicey přítomna i v dalších verších? Ž 51,1–4; Ř 3,4

Velký spor a konečná obhajoba Boha a jeho jednání vytvářejí nádherné pozadí plánu spasení. I když v něm nedostaneme odpověď na všechny otázky, pomáhá nám při hledání odpovědí na otázky: 1) Proč musel Ježíš zemřít? 2) Od Ježíšovy smrti přešla už staletí; proč jsme ještě stále tady? 3) Proč stále ještě existuje zlo? Když porozumíme **teodicei**, lépe porozumíme i pozadí předadventního soudu.

Je jisté, že ve vesmíru nejsme sami. Existují i jiné bytosti; a právě kvůli nim, kvůli „nebeským vládám a mocnostem“ (Ef 3,10), se problémy velkého sporu musí řešit tak, aby všichni jako žalmista dosvědčili: „...ukážeš se spravedlivý v tom, co vyřkneš, ryzí ve svém soudu.“ (Ž 51,6)

Přehled dne: Slovo **teodicea** znamená, že i když je kolem nás zlo, Bůh je dobrý
Bez **teodicey** stojí křesťanstvo na hliněných nohách
Pokud křesťan nerozumí **teodicei**, nerozumí ničemu

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti oddíl na stranách 324–326 (GC 496–499), v knize Touha věků text na stranách 10.11.69 (DA 22.116) a v knize Patriarchové a proroci na stranách 40.41 (PP 68.69).

„Plán vykoupení však měl ještě širší a hlubší účel než jen spásu člověka. Nejen pro ni sestoupil Kristus na zemi, nejen proto, aby obyvatelé tohoto malého světa ctili zákon Boží tak, jak jej třeba ctít, ale i proto, aby před celým vesmírem obhájil povahu Boží. Takový výsledek své velké oběti – její vliv na rozumné bytosti jiných světů právě tak jako na člověka – očekával Spasitel, když právě před ukřižováním pravil: „Nyní jest soud světa tohoto, nyní kníže světa tohoto vyvrženo bude ven. A já, budu-liť povýšen od země, všechny potáhnu k sobě.“ (J 12,31.32) Smrt Kristova pro spásu člověka nejen zpřístupní nebe lidem, ale před celým vesmírem ospravedlní postup Boha a jeho Syna proti vzpouře satanově. Upevní věčnou platnost zákona Božího a odhalí povahu a následky hříchu.“ (PP 40; PP 68.69)

Náměty k přemýšlení

1. Přemýšlíš někdy o úloze andělů ve svém životě?
2. Pro mnoho lidí je těžké uvěřit, že kolem nás probíhá skutečný zápas mezi neviditelnými silami. Které další příklady neviditelných skutečností známe? (Např. víry, radiové vlny...) Jak bychom mohli tyto příklady použít, abychom pomohli tomu, kdo má o velkém sporu mezi dobrem a zlem pochybnosti?
3. Uvažuj o myšlence *teodicey* v souvislosti s uvedeným citátem z knihy Patriarchové a proroci. Proč je tato myšlenka tak důležitá? Jak nám pomáhá odpovědět na otázku „Proč od Ježíšovy smrti uplynulo tolik let, a my jsme ještě stále tady?“
4. Znáš někoho, kdo je právě teď zmítán pochybnostmi a nejistotou? Jak ho můžeš povzbudit a naplnit jej novou nadějí?

MUSÍ BÝT SOUD

Biblické texty na tento týden: Kaz 12,14; Da 12,1.2; Mt 8,12; 22,1–13; 25.31–33.46; J 3,18; 2 K 5,10

Základní verš

„Nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle mého evangelia, co je v lidech skryto.“ (Ř 2,16)

Každý má svůj vlastní pohled na svět. I když se snažíme dívat se na věci čestně, férově, logicky a bez předsudků, přece ke všemu vždy přistupujeme s jistým předporozuměním, které si bezděky vytváříme z vlastních zkušeností, postojů a vlivem kultury, v níž žijeme. Už samotný úmysl nenechat se dopředu ničím ovlivnit je vlastně dopředu vytvořeným názorem na věc.

Přesto se pokusíme být ve svých úvahách co nejnestrannější. V tomto úkole se chceme dovědět, co o tématu soudu říká samotná Bible. Při jejím studiu zjistíme, jak odpovídá na následující otázky: Jaká je souvislost mezi soudem a evangeliem? Jaké jsou konečné důsledky soudu? Jsou křesťané souzeni? Jakou úlohu sehrávají na soudu skutky? Kdy probíhá tento soud?

Žádná z těchto odpovědí v sobě nezahrnuje všechno, co o tomto tématu potřebujeme vědět. Když je však spojíme, vytvoří nádherný obraz, který nám pomůže lépe pochopit soud bez ohledu na naše vlastní názory a postoje, které k soudu nyní máme.

Cíl úkolu:

- 1) Načrtnout biblický obraz soudu na základě biblických textů a z nich vyplývajících otázek.
- 2) Domyslet, jak soud zasahuje do osobního života v oblasti křesťanské etiky, morálky a služby.
- 3) Vnímat soud jako učení, které nás osvobozuje od svazujících sebekontroly.

Tento týden se modlíme za humanitární organizaci ADRA v Evro-Africké divizi.

HODINA JEHO SOUDU

„Nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle mého evangelia, co je v lidech skryto.“ (Ř 2,16)

My víme, že evangelium Ježíše Krista je „dobrou zprávou“. Řecké slovo překládané jako „evangelium“ totiž znamená „dobrá zpráva“. Čeho se však tato zpráva týká? Co je jejím poselstvím? Je to zvěst o tom, že Ježíš zemřel na našem místě, že nás zastoupil, když na kříži zaplatil svým životem za naše hříchy, a že když mu uvěříme, budeme v Božích očích bezchybní, oděni jeho dokonalou spravedlností. Proto máme přístup k věčnému životu.

Dobrá zpráva tedy přináší nádherné poselství: Máme věčný život! Co to však znamená pro ty, kteří Ježíšovu zástupnou smrt nepřijmou?

Co bude s těmi, kdo na konci nezískají věčný život? Da 12,2

Podívejme se na některé výrazy a popisované obrazy, které známe z Bible: „věčná hrůza“, „pláč a skřípění zubů“, „věčná muka“, „věčná záhuba“, „muka neuhasnou na věky věků“... Tak Bible popisuje, jak dopadnou ti, kteří budou na soudu odsouzeni.

Dobrou zprávou evangelia je, že jsme uchráněni před odsouzením (ale ne před souzením). Máme příslibeno, že ti, kteří přijali Ježíše, nebudou odsouzeni. Soud však od evangelia není možné oddělit. „Dobrá zpráva“ evangelia totiž spočívá v tom, že jsme od soudu osvobozeni, ne v tom, že soud neexistuje. Evangelium bezpochyby zahrnuje i soud.

Přečti si Ř 2,16 a Zj 14,6–8. Jaký vztah mezi evangeliem a soudem je nám v těchto verších ukázán? Jak nám dnešní úkol pomáhá lépe pochopit, za co bychom měli být díky Ježíšově oběti Bohu vděční?

Přehled dne:

Evangelium má smysl jen se zprávou o soudu
Dobrá zpráva! Věčná smrt je výsledkem života a soudu
Dobrá zpráva! Věčný život je výsledkem života a soudu

ŽIVOT, ANEBO VĚČNÉ ZATRACENÍ?

„Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení.“ (J 5,28.29)

Vyhledej si uvedené verše: Které dvě základní skupiny lidí jsou zde popsány?

Da 12,2 _____

Mt 12,37 _____

J 3,16 _____

J 5,29 _____

Soud končí tím, že lidi rozdělí na dvě skupiny – na ty, kteří budou navěky spasení, a na ty, kteří budou navěky zatraceni. Uvedené verše nemluví o nějaké zlaté střední cestě. Konečný úděl každého z nás je buď věčný život, nebo věčná záhuba.

Z těchto veršů je zřejmé, že musí existovat soud, který odliší spravedlivé od bezbožných. Nastane definitivní rozdělení – soud rozhodne o věčném údělu každého člověka.

„Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před něho shromážděny všechny národy. I oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, ovce postaví po pravici a kozly po levici.“ (Mt 25,31–33) Co dalšího nás učí tyto verše o soudu?

Co znamená, že budeme souzeni? Je napsáno, že se shromáždí před ním „všechny národy“. Nastane jakýsi univerzální soud, na kterém budou všechny národy důkladně přezkoumány a bude vyšetřen případ každého člověka. Hospodin je přece „Soudce vší země“ (Gn 18,25).

I v těchto verších se setkáváme s jednoznačným rozdělením – ovce a kozli, spasení a zatracení, ti, kteří – slovy Ježíše Krista – „budou odsouzeni na věky, ale ti na pravici budou žít věčně“. (Mt 25,46 – SNC)

Jaké důsledky vyplývají z uvedených veršů? Možná bychom neměli myslet jen na vlastní spasení, ale i na záchranu druhých.

Přehled dne: Závěr všeho je: Jedni přežijí, druzí ne!
Soud spravedlivě oddělí ty, kdo přežijí, od těch, kteří nepřežijí
Pravice, nebo levice? Vol pravici, a budeš mít věčný život

BOŽÍ DŮM

„Vždyť víme, kdo řekl: ‚Já budu trestat, má je odplata.‘ A jinde: ‚Pán bude soudit svůj lid.‘“ (Žd 10,30)

Včera jsme hovořili o univerzálním soudu na konci času, který se bude týkat všech lidí. Co však bude s církví? Co bude s těmi, kteří vyznávali jméno Ježíše Krista a žili upřímným a věrným křesťanským životem? Budou i oni souzeni?

Jako křesťané chápeme, že Ježíš byl souzen a na kříži odsouzen místo nás. Jinak bychom museli být za naše hříchy odsouzeni my sami. Ellen Whiteová k tomu napsala: „Kristus jako náš zástupce a naše útočiště nesl nepravosti nás všech. Byl považován za přestupníka, aby nás mohl vykoupit a zachránit před odsouzením podle zákona. Dolehla na něho tíha viny všech Adamových potomků.“ (TV 483.484; DA 753) Znamená to, že když byl Kristus odsouzen místo nás, my křesťané už souzeni nebudeme?

Jak odpovídají uvedené verše na otázku, zda křesťané budou souzeni?

Mt 7,21–23 _____

Žd 10,30 _____

Ř 14,10 _____

1 Pt 4,17 _____

Tyto verše, spolu s mnoha dalšími, velmi jasně mluví o tom, že Boží lid, jeho církev, bude stát před soudem. Když Ježíš kárá ty, co tvrdili, že „v jeho jménu“ vykonali mnoho dobrých věcí (jak to čteme v evangeliu podle Matouše), nemluví k ateistům, hinduistům nebo indiánům, protože ti nejednají ve jménu Krista. V jeho jménu jednají křesťané. Pavel píše, že „všichni staneme před soudnou stolicí Boží“, a mezi souzené počítá i sebe.

Podle Božího slova není pochyb o tom, že i ti, kdo se vyhlašují za Ježíšovy následovníky, ti, kteří jsou skutečně jeho lidem (Žd 10,30), budou na konci dějin stát před soudem.

Zažil jsi už atmosféru soudu? Jsou podle tebe rozhodnutí soudu vždy spravedlivá? Je pro tebe povzbuzením, když víš, že na konci bude Bůh soudit spravedlivě, ale zároveň milostivě? Na co více spoléháš: na milost, nebo na spravedlnost? Co budeme potřebovat víc?

Přehled dne: Soud se týká každého. Nikdo se mu nevyhne
Ani ti, co nosí Kristovo jméno, nemohou na soudu chybět

VŠE, CO JE UTAJENO

„Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať dobré či zlé.“ (Kaz 12,14)

Takovým veršem končí kniha Kazatel. Zřejmě nenajdeme v Písmu jiný tak jasný a jednoznačný výrok, jenž by vyjadřoval nejen realitu soudu, ale i to, že soud se bude zabírat našimi skutky, dokonce i těmi „utajenými“.

Šalomoun však nebyl jediný, kdo mluvil o soudu podle našich skutků. Ježíš otevřeně říká, že „z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty v den soudu“ (Mt 12,36.37). Petr se také jasně vyjádřil: „Jestliže vzýváte jako Otce toho, kdo nestranně soudí každého podle jeho činů, v bázni před ním žijte dny svého pozemského života.“ (1 Pt 1,17) O soudu na základě našich skutků Pavel napsal: „Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolicem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.“ (2 K 5,10) I Jan v knize Zjevení píše o soudu podle skutků: „Viděl jsem mrtvé, mocné i prosté, jak stojí před trůnem, a byly otevřeny knihy. Ještě jedna kniha byla otevřena, kniha života. A mrtví byli souzeni podle svých činů zapsaných v těch knihách.“ (Zj 20,12)

Které další verše (například v podobenstvích) jasně hovoří o soudu podle skutků?

Proč je správné, aby soud bral do úvahy naše jednání? Při pohledu na zlo ve světě, mohl by být Bůh představený jako spravedlivý, kdyby nebyl soud? Proč je důležité, zvláště v souvislosti s *teodiceou* (viz 1. úkol), aby proběhl soud podle našich skutků?

Přehled dne: Všechno, co dělám – veřejné, soukromé, tajné – se ocitne na soudu
Skutky jsou v konečném důsledku barometrem mého vztahu k Bohu

ODPLATA

„Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?“ On se nezmohl na slovo. Tu řekl král sloužícím: „Svažte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.“ (Mt 22,12.13)

Přečti si Mt 22,1–13 a potom odpověz na následující otázky:

1. Jaký příběh se odehrává v podobenství o svatbě královského syna?
2. Co nám prozrazuje skutečnost, že člověk, který přijal pozvání, se dostal před soud?
3. Jaký byl úděl člověka, u kterého se po vyšetřování zjistilo, že není oblečen na svatbu?

Z podobenství vysvítá, že před vynesením rozsudku probíhá soud. V Zj 22,12 Pán říká, že když se vrátí, jeho odplata přijde s ním, což také naznačuje, že soud se musel konat již předtím. 2 K 5,10 nastiňuje, že před konečnou odplatou nebo trestem bude účtování, „aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.“ S touto myšlenkou se setkáváme i u Daniela 12,1, kde čteme o vysvobození těch, kteří byli zapsáni v knize života.

Každý soud, který bere v úvahu skutky, předpokládá, že dřív, než bude udělena odměna nebo trest, nastane zúčtování, aby odplata byla taková, jakou si kdo zaslouží. Soud může trvat sto roků nebo sto sekund, ale musí předcházet verdiktu. A protože odměna či trest přichází po druhém příchodu Krista – na to nás upozornilo mnoho veršů, které jsme v tomto úkole již studovali – soud neboli zúčtování musí proběhnout před touto událostí.

Jak by se ti líbilo, kdybys byl souzen nebo dokonce potrestán dříve, než by se nestranně přezkoumala všechna fakta a okolnosti tvého případu? Není tedy myšlenka předadventního soudu logická a čestná? Uvažuj také o otázce *teodicey*, kdy bude Bůh obhájen ve svém jednání se satanem, hříchem a zlem. Jak nám *teodicea* pomáhá pochopit potřebu vyšetřování před vynesením rozsudku?

Přehled dne: Druhý příchod Ježíše Krista je rozsudek, protože Ježíš přijde s odplatou. Soud probíhá vždy před vynesením rozsudku. Proto biblický soud probíhá před druhým příchodem Ježíše Krista.

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Soud si zasluhuje zvláštní pozornost, protože se týká problémů: (a) Boží spravedlnosti v nespravedlivém světě (*teodicea*), (b) odplaty za vykonané zlo, (c) utrpení nevinných, (d) řešení konfliktu mezi dobrem a zlem, (e) ukončení hříchu a utrpení. Ale především – konečný soud obhájí Stvořitele – jeho charakter, zákon a vládu – před všemi stvořenými inteligentními bytostmi, ať už věrnými nebo zatracenými, díky čemuž zavládne v celém vesmíru věčný pokoj a bezpečí. Soud je proto v Písmu představen jako základní část ‚věčného evangelia‘. (Zj 14,6.7)“ (Handbook of Seventh-Day Adventist Theology, sv. 12, str. 815)

V tomto úkole jsme se dozvěděli, co učí Písmo o soudu: (1) soud a evangelium jsou navzájem spojené, dokonce neoddělitelné; (2) těsně před koncem času nastane konečný soud nebo soudy; (3) mezi těmi, kdo budou souzeni, budou i ti, kteří vyznávali, že jsou Ježíšovými následovníky; (4) tento soud bere v úvahu i skutky; (5) existují jen dva konečné závěry – věčný život, nebo věčná záhuba; (6) soud se koná před vynesením rozsudku.

Náměty k přemýšlení

1. Zamyslete se nad poslední otázkou v části na středu. Jakou úlohu sehrává ve vašich odpovědích otázka *teodicey*?
2. Jaké pocity v tobě vyvolává představa, že budeš souzen podle svých skutků?
3. Musel jsi někdy vynést rozsudek nad jiným člověkem? Čemu se to podobalo? Záleželo ti na tom, aby ses zachoval korektně? Proč bylo důležité získat všechna fakta, dříve než jsi dospěl k určitému závěru? Co z toho, co jsme pověděli, ti pomáhá lépe pochopit myšlenku Božího soudu?

DANIEL 2

Biblický text na tento týden: Daniel 2

Základní verš

*„Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky.“
(Da 2,44)*

Kniha Daniel byla napsána v 6. století před Kristem. Předkládá dějiny světa od doby Daniela až po současnost, ba dokonce ještě dále do budoucnosti. Každý rozumně uvažující člověk, který se seznámí s 2. kapitolou knihy Daniel, nemůže zůstat lhostejný ke zvěsti proroctví a k myšlence Boží existence. Poselství této kapitoly (stejně jako ostatních částí této knihy) je natolik silné a přesvědčující, že už v prvních stoletích existence církve se objevili kritikové, kteří tvrdili, že kniha musela být napsána až v polovině 2. století před Kristem, tedy po událostech, o kterých hovoří. Tento názor mají někteří i dnes. Ale ani tato teorie nevysvětluje, jak mohla tato kapitola předpovídat i ty události, které se staly dlouhá staletí po údajném datu jejího vzniku (2. stol. př. n. l.).

V tomto úkole budeme studovat úžasné proroctví 2. kapitoly knihy Daniel, které tvoří základ našeho studia o soudu a evangeliu v tomto čtvrtletí.

Cíl úkolu:

- 1) Najít důvody, které dokazují, že toto proroctví není „vaticinium ex eventu“ (proroctvím po události), a vyjmenovat důsledky na naše chápání Boha, kdyby tomu tak bylo.
- 2) Uvidět za proroctvím starostlivého Boha, ne jen historii, politiku a data.

Tento týden se modlíme za Severofrancouzské sdružení ve Franko-Belgické unii.

VELKÁ SOCHA

„Požehnáno buď jméno Boží od věků až na věky. Jeho je moudrost i bohatýrská síla. On mění časy i doby, krále sesazuje, krále ustanovuje, dává moudrost moudrým, poznání těm, kdo mají rozum. Odhaluje hlubiny a skryté věci, poznává to, co je ve tmě, a světlo s ním bydlí.“ (Da 2,20–22)

Přečti si Da 2,1–25 a potom odpověz na následující otázky:

1. Proč královi služebníci chtěli, aby jim král pověděl svůj sen?
2. Babylonští mudrci měli na základě králova dekretu jen dvě možnosti. Jaké?
3. Co dokazuje, že si Daniel uvědomoval svoji lidskou bezmoc?
4. Jak si mohl být Daniel tak jistý tím, že králi odhalí toto tajemství? (v. 24)

Danielova děkovaná modlitba odhaluje poselství celé knihy: Přes všechno, co se kolem nás děje, Hospodin je svrchovaný Vládce, a to dokonce do té míry, že sesazuje a ustanovuje krále. I když se pro náš omezený pohled na věci cítíme nejednou sklíčením a zdrcením událostmi, můžeme si být jisti, že Bůh má skutečně všechno pod kontrolou.

Bůh má nejen pod kontrolou dějiny tohoto světa, znázorněné velkou sochou, ale je také blízko nám osobně jako jednotlivcům. Bůh přišel k Danielovi v „nočním vidění“ a zjevil mu všechno, co potřeboval vědět. To byl osobní kontakt! I když byl Daniel zajatcem – cizincem v obrovské světové říši, Pán celé země, Stvořitel nebe a země, který drží hvězdy v jejich drahách, projevil tomuto obyčejnému hebrejskému mládenci svoji moc a péči.

Nezapomeňme, že je to tentýž Bůh, kterého dnes uctíváme a kterému sloužíme!

Kdy naposledy jsi byl v „beznadějně“ situaci? Jak tehdy Pán projevil svoji moc a péči?

Přehled dne: Danielův Bůh je i naším Bohem
Ať už se svět řítí kamkoliv, nakonec dospěje tam, kam má

TAJEMSTVÍ JE ODHALENO

„Tajemství, na které se král ptá, nemohou králi sdělit ani mudrci, ani zaklínači, ani věštcí, ani planetáři. Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství. On dal králi Nebúkadnesarovi poznat, co se stane v posledních dnech.“ Da 2,24.28

Přečti si Da 2,26–45 a stručně shrň sen a jeho výklad. Která čtyři pozemská království jsou zde představena?

Šest století před narozením Krista jsou Danielovi vyjeveny dějiny tohoto světa. Hlava ze zlata představuje Babylon. (v. 37) Další království, znázorněné hrudí a rameny ze stříbra, byla Médo-Perská říše. (v. 32.39) Po něm, symbolizované břichem a stehny z mědi (bronzu), přichází Řecko (v. 2.39) a čtvrtým královstvím, znázorněným železnými nohama (v. 33.40), byla Římská říše, která se později rozpadla na národy moderní Evropy, představené nohama dílem ze železa a dílem z hlíny. (v. 33.41–43)

Tento výklad není nějakým adventistickým specifíkem. Takto vykládali toto proroctví i mnozí židovští i křesťanští bibličtí učenci.

Jak toto proroctví končí? Které království je založeno nakonec? Co nám to říká o celkovém rozpětí a záběru této kapitoly?

Daniel 2 otevírá široké panoráma dějin. Souvislý sled světových mocností objevujících se na scéně před více než pěti stoletími před Kristem končí někde v budoucnosti, kdy bude po Kristově příchodu zřízeno Boží věčné království. V této kapitole se dostáváme až na sám konec dějin tohoto světa. Ti, kteří tuto kapitolu omezují jen na proroctví týkající se událostí před prvním příchodem Ježíše Krista, nesprávně vysvětlují základní učení této kapitoly, protože nemluví o všem, co je v ní psáno. Daniel je kniha, která bez pochyby popisuje události až do druhého příchodu Ježíše Krista, ba ještě i po něm. Zaobírá se „dobou konce“, jak je zmiňována na jiných místech. (Da 8,17.19;12,4.9.13)

Přehled dne: To, co vědí adventisté o Danielovi 2, věděli už dávno před nimi Židé i jiní křesťané
Tak jako jsou realitou čtyři pozemské říše, je realitou i Boží věčné království

ŘÍMSKÁ ŘÍŠE

„Čtvrté království bude tvrdé jako železo, neboť železo drtí a drolí vše, a to království jako železo, které tříští všechno, bude drtit a tříštit.“ (Da 2,40)

Jaký kov byl použit pro Babylon? _____

Jaký kov znázorňuje Médo-Perská říše? _____

Jaký kov symbolizuje Řecko? _____

Jaký kov byl použit pro Řím? _____

Babylon byl nahrazen jiným kovem, Médo-Perská říše byla nahrazena jiným kovem i Řecko bylo nahrazeno jiným kovem. V protikladu k tomu železo, které se objevuje po Řecku (a symbolizuje Řím), zůstává, dokud se neodtrhne kámen „bez zásahu rukou“, jenž všechno zničí. (v. 33.34) Železo zůstává až do konce, i když v nohou je smícháno s hlínou. Ve výkladu této části vidění zůstává kov (železo, znázorňující čtvrté zvíře) až do konce, i když je napsáno, že bude smísen „s jílovitou hlínou“. (v. 40–44) Poselství těchto veršů je jasné: Čtvrté zvíře, čtvrtá mocnost, která přichází po Řecku, zůstává až do konce, i když v jiné podobě. Čtvrtá mocnost zůstává toutéž mocností, i když v určitém okamžiku změnila formu (železo zůstává i nadále železem, i když se smíchá s hlínou – naopak u všech předchozích mocností kov s přicházející novou říší zmizel a byl nahrazen kovem jiným). To znamená, že Řím trvá od doby Řecka až do konce světa. A my víme, že Řím dodnes existuje jako světová mocnost, i když se svojí nábožensko-politickou formou liší od Říma, který vládl po Řecku.

Přehled dne: Symbolika železa: „Řím je věčný“
Řím tady bude až do konce pozemských dějin
Řím změnil svoji formu, ne svou podstatu

VÍCEČETNÉ NAPLNĚNÍ?

„Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno na věky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky.“ (Da 2,44)

Daniel 2 popisuje pět království, i když kapitola samotná konkrétně identifikuje dvě: první – Babylon (v. 37.38) a poslední – Boží království (v. 44). Jak však brzy uvidíme, Da 7 a 8 popisuje z velké části totéž, jen z jiného pohledu. V těchto kapitolách jsou pojmenována další z pěti království.

Která dvě království, o kterých jsme hovořili už včera, jsou konkrétně jmenována v Da 8,20.21?

Takový je záznam království, která jsou vzpomenuata v knize Daniel:

Babylon (Da 2,37.38)

Médo-Perská říše (Da 8,20)

Řecko (Da 8,21)

Čtvrté království

Boží věčné království (Da 2,44)

Přečti si Danielovu interpretaci vidění. (Da 2,37–45) Je tam náznak toho, že tato proroctví mohou mít v různé době odlišný význam?

I když čtvrté království není pojmenováno, jeho popisu odpovídá jen jedna mocnost (o tom více později). Z pěti království jsou však čtyři pojmenována. Toto proroctví ničím nenaznačuje, že by mohlo mít vícero naplnění – tedy že by tato království mohla symbolizovat v různých dobách jiné události či mocnosti. Mohutné říše jsou pevně a neměnně zasazeny do světových dějin. Představa, že můžeme dát těmto konkrétním proroctvím jiné naplnění v jiné době, nemá v těchto verších žádné opodstatnění.

Žijeme ve světě, kde je všechno relativní a nestálé. Může se stát, že za okamžik se nám zatřese země pod nohama. Minulost je však neměnná, pevná. Všimni si, jak spolehlivý základ nám Bůh dal v tomto proroctví. Jak může právě toto posílit tvoji víru?

Přehled dne: Diktátor změní dějiny

Heretik změní Bibli

Biblické proroctví o dějinách je však neměnné, nezměnitelné a přesné

OD STAROVĚKU PO VĚČNOST

„A rázem bylo rozdraceno železo, hlína, měď, stříbro i zlato, a byly jako plevy na mlatě v letní době. Odnesl je vítr a nebylo po nich ani stopy. A ten kámen, který do sochy udeřil, se stal obrovskou skálou a zaplnil celou zemi.“ (Da 2,35)

Studovat Da 2 je jako být na hodině dějepisu. I když něco z tohoto proroctví sahá až do našich dní i dále, jeho základ je vystavěn na historických událostech známých ze starověkých dějin.

Přečti si opět Da 2,37–45 a stručně shrň základní poselství těchto veršů.

Toto proroctví začíná ve starověku a sleduje souvislý běh světových dějin, které sahají až do „doby konce“ (Da 12,9) – do doby, která přijde po nás, a do budoucího světa Božího věčného království.

Tyto verše také prozrazují metodu, jakou bychom měli vykládat proroctví knihy Daniel. Verše Da 2,37–44, tedy výklad snu, v sobě mají klíč k pochopení proroctví, protože ony samotné tato proroctví vysvětlují a dokazují, že text si vyžaduje historický výklad (adventisté jsou téměř jediní, kteří jej ještě uplatňují). Historický výklad učí, že tato proroctví sledují běh světových dějin od starověku až po věčnost. Nesoustřeďují se jen na události v daleké minulosti nebo jen na budoucnost, ale hovoří o světových dějinách od minulosti až po budoucnost. V první prorocké části knihy Daniel jsme tedy dostali klíč k pochopení jejich dalších proroctví.

Přečti si část Da 2,34.35 a její výklad ve verších 44.45. Co nám tyto verše říkají o posledním království na rozdíl od všech ostatních království, které byly před ním? Co z těchto veršů dokazuje, že toto království ještě nebylo založeno?

Jak vidíme, Daniel se nemýlil, když předpovídal vznik a zánik všech těchto království. Můžeš mu tedy důvěřovat i v zaslíbení o založení Božího konečného království?

Přehled dne: Bible sama učí, jak vykládat proroctví
Bible představuje Boha působícího v dějinách
Pokud se proroctví netýká dějin, nemá smysl

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Někteří budou pravdu pro svoji dobu aplikovat na budoucnost. Události v sledu proroctví, které se naplnily dávno v minulosti, přenesou do současnosti. Takovéto teorie podkopávají víru některých lidí.“ (2SM 102)

Daniel 2 vytváří pevný základ pro naši důvěru v inspiraci Bible. To, že někdo šest století před Kristem tak přesně naznačil světové dějiny, se vymyká přirozenému vysvětlení. Právě proto někteří začali tvrdit, že toto proroctví je „vaticinium ex eventu“ (proroctvím po události) a že bylo napsáno až v druhém století před Kristem. Kvůli tomu pak vykládají, že proroctví mluví jen o událostech minulých, které se staly před jeho napsáním.

Tento názor však z mnoha důvodů neobstojí.

Předně – Kristova slova zaznamenaná v Mt 24,17 dokazují, že Ježíš věřil tomu, že se některá proroctví z knihy Daniel naplní až v budoucnosti.

Dále, i kdyby někdo odmítl uznat Danielova vlastní slova o tom, kdy žil (Da 1,1; 2,1;7,1; 9,1), a vznik knihy by datoval do druhého století před Kristem, jak potom vysvětlí úžasnou přesnost, s jakou předpovídá nejen světové panství římského impéria (což se v té době ještě nestalo), ale také jeho rozpad, který vyústil tím, že se na scéně dějin objevily národy moderní Evropy? Dnes vidíme, že je to přesně tak, jak Daniel předpovídal. Bylo by to příliš podivuhodné, kdyby člověk psal o těchto událostech staletí před tím, než se naplnily. Neexistuje žádný důvod, proč bychom měli pro vznik knihy akceptovat druhé století před Kristem, zvláště když se tento názor zrodil u lidí, kteří chtěli především zpochybnit křesťanství. Jako křesťané bychom měli přijmout to, o čem mluví Bible, a ne názory a výklady lidí.

Námět k přemýšlení

1. Jak může být proroctví z Da 2 mocným svědeckým nástrojem zvláště pro ty, kteří pochybují o Boží existenci? Znáte někoho, u koho právě toto proroctví způsobilo, že získal víru v Boha?

DANIEL 7

Biblický text na tento týden: Da 7

Základní verš

„...až přijde Věkovitý a soud byl předán svatým Nejvyššího; nadešla doba a království dostali do držení svatí.“ (Da 7,22)

Pokud je Daniel 2. kapitola silným a logickým důkazem nejen Boží existence, ale i jeho moci řídit budoucnost, Daniel 7 nám poskytuje ještě pádnější důkaz. V této kapitole je klíčový proces, který v Da 2 není tolik zřetelný – velký soud v nebi, který končí přímo druhým příchodem Ježíše Krista a koncem tohoto světa. V Da 7 je představen předadventní soud.

Klíč k pochopení Da 7 nacházíme v Da 2. „Tato dvě vidění (Da 2 a 7) sledují paralelní (souběžné) události. Týkají se stejného časového rozpětí – od Babylonu po konec lidského času – a sledují stejná čtyři království představená symbolickými kovy v 2. kapitole a zvířaty v 7. kapitole. Tato podobnost je nejen sjednocujícím faktorem, ale i klíčem k naší metodě výkladu. Sedmou kapitolu musíme číst ve světle druhé kapitoly.“ (Jacques Doukhan)

Da 7 je obsahově velmi bohatá. Tento úkol bude stručným přehledem tohoto zvláštního proroctví, přičemž si všimneme zvláště jeho vrcholné scény nebeského soudu, jež vyvrcholí příchodem Ježíše Krista a splněním všech našich nadějí.

Cíl úkolu:

1. Zapamatovat si důležitou posloupnost třech událostí popsanych v Da 7: působení malého rohu – soud v nebi – nastolení Božího království.
2. Zdůraznit, že centrem Da 7 je soud, který se koná po oslabení malého rohu a před nastolením Božího království.
3. Být vděčný Bohu za to, že každá nespravedlnost bude odhalena a že každá nenaplněná touha bude naplněna v jeho království.

Tento týden se modlíme za nakladatelství Vie et Santé.

DANIELŮV SEN

„Ta čtyři velká zvířata, to čtyři králové povstanou v zemi. Ale království se ujmou svatí Nejvyššího a budou mít království v držení až na věky, totiž až na věky věků.“ (Da 7,17.18)

Shrň podstatu Danielova snu zaznamenaného v Da 7,1–14.

Při čtení jste si asi všimli několika paralel s Da 2, například

- stejněho počtu bytostí,
- důrazem na poslední bytost (v Da 2 to bylo železo),
- obě vidění končí tím, že Bůh zakládá své království.

Jsou tam i jiné paralely?

Ve verši 16 a 17 Daniel bezprostředně dostává základní výklad svého snu. Do jaké míry se tento výklad shoduje s Da 2?

Je zřejmé, že Da 7 je detailnější a znázorňuje Da 2. Nacházíme v ní více podrobností o čtyřech mocnostech, které jako zvířata představují tatáž království zaznamenaná v Da 2. Učenci je už dávno rozpoznali takto:

Babylon (lev)

Médo-Perská říše (medvěd)

Řecko (leopard)

Řím (čtvrté zvíře)

Boží konečné království

Opět vidíme, že základ Danielových proroctví spočívá v dějinách. Daniel představuje světové dějiny od starověku až po dnešek – ba i dále. Pokud by to nebylo dostatečně jasné z Da 2, opakuje se to v Da 7.

Pro nás je velkým požehnáním vědět, že Bůh nejen všechno řídí, ale že bez ohledu na to, co se tady teď děje, nakonec ustanoví své království.

Je jisté, že Bůh nakonec založí své království. Máš jistotu, že v něm budeš? Na čem se zakládá tvoje jistota?

Přehled dne: Da 7 opakuje to, co bylo popsáno v Da 2

To, co se v Bibli opakuje, má mimořádný význam a velkou váhu

Proroctví se týká dějin, protože Bůh působí v dějinách

ČTVRTÉ ZVÍŘE

„Chtěl jsem mít jistotu o tom čtvrtém zvířeti, které bylo odlišné ode všech ostatních a bylo mimořádně strašné: mělo železné zuby, bronzové drápy, žralo a drtilo a zbytek rozšlapávalo svýma nohama, i o deseti rozích, které mělo na hlavě, a o dalším, který vyrostl a před nímž tři spadly, totiž o tom rohu, který měl oči a ústa mluvící troufale a jevil se větší než ostatní.“ (Da 7,19.20)

Mezi druhou a sedmou kapitolou je důležitá paralela. V druhé kapitole se železo, čtvrtá mocnost, objevuje po Řecku (v. 32.33.39–45), a i když mění formu, zůstává až do konce. Je zničeno až v době, kdy Bůh ustanovuje své království.

V sedmé kapitole se se čtvrtým zvířetem, čtvrtou mocností, děje totéž. Čtvrté zvíře, které se objevuje po Řecku (v. 6.7), zůstává až do konce času (i když v jiné podobě) a je zničeno při založení Božího království. (v. 19–27)

V obou případech, v Da 2 i Da 7, čtvrtá mocnost, která vznikla po Řecku, zůstává až do konce světa.

Přečti si Da 7,19–27 a odpověz na následující otázky:

Jaké paralely vidíš mezi popisem čtvrtého zvířete (Da 7,19) a čtvrtou mocností z Da 2? (v. 40)

Odkud vyrostl malý roh?**Co nakonec způsobilo zánik mocnosti znázorněné v sedmé kapitole rohem?**

Mocnosti znázorněné rohem věnuje Da 7 více prostoru než ostatním. Malý roh, který vyrostl ze čtvrtého zvířete a zůstává jeho částí, Bůh zřejmě považuje za velmi závažný, proto mu věnuje tolik pozornosti. Tato mocnost, i když vyrůstá ze čtvrtého zvířete, existuje až do konce času, kdy – po soudu v nebi – Bůh ustanoví své království. Až poté je zničena.

Lidé často mluví o snaze vybudovat Boží království tady na zemi. Všechny jejich snahy však nevyhnutelně selhaly. Proč? Proč je naší jedinou nadějí Boží nadpřirozený zásah v náš prospěch, jak je to popsáno v této kapitole?

Přehled dne: Řím mění svoji podobu, ne podstatu
Řím bude až do konce světa
Nakonec bude Řím zničený

MALÝ ROH

„Prohlížel jsem rohy, a hle, vyrostl mezi nimi další malý roh a tři z dřívějších rohů byly před ním vyvráceny. Hle, na tom rohu byly oči jako oči lidské a ústa, která mluvila troufale.“ (Da 7,8)

Da 7 přechází od Babylonské říše, Médo-Perské říše a Řecka k pohanskému Římu. Tato pohanská fáze Říma nastupuje hned po pádu Řecka. Při popisu této římské říše si Da 7 všímá malého rohu, který vyrostl ze čtvrtého zvířete a zůstal jeho součástí. Je to jeho druhá fáze. Kdo je ten malý roh? Protestantští reformátoři v něm téměř jednomyslně viděli papežský Řím. Dokonce už před reformací někteří židovští učenci identifikovali malý roh jako papežskou fázi čtvrtého zvířete.

Uvedme si některé vlastnosti čtvrtého rohu. Souhlasí tento popis s tím, co víme o papežství?

1. Malý roh vyrostl z pohanského Říma. (Da 7,19.20)

2. Malý roh vede válku proti svatým a přemáhá je. (Da 7,21.25)

3. Malý roh bude chtít „změnit doby a zákon“. (Da 7,25)

4. Malý roh bude mluvit proti Nejvyššímu. (Da 7,25)

Dějiny to všechno mocně a živě dokazují. Není pochyb o totožnosti mocnosti představené malým rohem. Tento výklad se však nesmí stát nástrojem k ubližování jiným lidem. Přesto si věrnost biblickému pověření (viz Zj 13,1–9; 14,6–12) žádá, abychom se tím vážně zabývali.

Přehled dne: Symbol malého rohu je naplněn v působení papežského Říma v dějinách. Je dobré to vědět, abychom lépe porozuměli Božímu jednání s nepřáteli. Je dobré o tom vědět, abychom měli laskavý zájem o ty, kteří to nevědí.

DO ČASU A ČASU A POLOVINY ČASU

„Svatí budou vydáni do jeho rukou až do času a času a poloviny času.“ (Da 7,25)

Podobně jako jiní, i adventisté uplatňují při výkladu proroctví princip „den za rok“. To znamená, že tady jde o 1260 let, ne o 1260 doslovných dní. Později se budeme v celém jednom úkole zabývat tímto principem „den za rok“. Da 7 je plná symbolů – lev s křídly, zvíře se železnými zuby, malý roh s očima. Proč by tedy časové období vložené mezi tyto symboly nemělo být také symbolické?

Období 1260 let je spojeno s působením papežského Říma. V tomto případě jde o období pronásledování.

Vznik papežského Říma datujeme na konec 5. až začátek 6. století; období 1260 let nás tedy provází na konec 18. nebo začátek 19. století. Dějiny opět potvrzují toto dlouhé období papežského politického panství, jehož součástí bylo velké pronásledování, jež skončilo v 18. a 19. století.

Co podle proroctví nastává po období 1260 let? Da 7,25–27 (viz také Da 7,8–10.21.22)

Po vzniku malého rohu, který přichází na scénu po všech předchozích zvířatech, mluví proroctví o velkém soudu v nebi, končícím druhým příchodem Ježíše Krista.

Důležité je, že podle tohoto proroctví soud v nebi nastává po 1260 dnech, tedy někdy po této fázi pronásledování, která skončila koncem 18. století nebo začátkem 19. století.

Při výkladu tohoto proroctví máme historický důkaz, který nám pomůže správně určit dobu soudu, jenž ukončí vládu malého rohu i dějiny tohoto světa.

1260 let je dlouhé období. V jeho průběhu zemřelo mnoho věrných lidí bez toho, aby se na tomto světě splnily mnohé jejich naděje. Jaké poselství je v tom pro nás, kteří možná také zemřeme dříve, než se vyplní všechny naše sny a naděje?

Přehled dne: 1260 – symbolické dny, reálné roky
1260 – doba pronásledování Božího lidu malým rohem
Po 1260 letech pronásledování nastává soud v nebi

ROH, SOUD, KRÁLOVSTVÍ

„Avšak zasedne soud a vladařskou moc mu odejmou, a bude úplně vyhlazen a zahuben. Království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího. Jeho království bude království věčné a všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat.“ (Da 7,26.27)

Da 7 popisuje přesný sled událostí: objevila se mocnost malého rohu a následoval soud v nebi, který se uzavřel ustanovením Božího království. Toto pořadí je natolik důležité, že se v této kapitole opakuje třikrát.

Jak toto pořadí – malý roh, soud, Boží království – popisuje Da 7,7–10.14?

Jak je tento průběh popsán v Da 7,19–22?

Jak je tato následnost znovu představena v Da 7,24–27?

V knize Daniel máme třikrát uvedeno toto pořadí: malý roh, soud v nebi, Boží království.

Tento sled událostí musí být zřejmě velmi důležitý. Proč by jej jinak Bůh v tomto proroctví uváděl třikrát? Zvláštní je také to, že s malým rohem souvisí i první apokalyptické proroctví (apokalyptické proroctví se zabývá událostmi doby konce). Je to časové proroctví, jež nám pomáhá pochopit správný čas tohoto soudu, který probíhá po 1260letém období, ale před založením Božího věčného království.

Toto proroctví tedy můžeme shrnout následovně: Malý roh (konec 18. a začátek 19. století), soud v nebi, Boží věčné království.

V souvislosti se soudem je důležité si uvědomit, že i když končí zánikem vlády mocnosti představené malým rohem, zároveň se uzavírá tím, že nastává konec tohoto světa. Jak o tom mluví Da 2, všechno bude zničeno a přijde Boží království.

Daniel nepopisuje konec tohoto světa jako určitý druh kompromisu. Naopak, vyvrcholí definitivním vítězstvím dobra nad zlem. Jaké ponaučení z toho vyplývá pro nás, když v životě musíme dennodenně čelit zlu? Děláš už teď se zlem nějaké kompromisy?

Přehled dne: Závažnost pořadí třech důležitých událostí v proroctví
Třikrát totéž: malý roh – soud v nebi – Boží království

DOPORUČENÉ STUDIUM

Ukážeme si přehled celé sedmé kapitoly knihy Daniel, včetně prvního apokalyptického proroctví. Přidali jsme také přibližné časové údaje jednotlivých říší. Historici sice uvádějí přesná data těchto událostí (podle rozhodující vojenské bitvy), avšak pád jedné říše a vznik druhé trvá obvykle více roků, ne jeden (pamatuj také na to, že čtvrté zvíře a malý roh, který z něj vyrostl, jsou v Prísnu popsány jako jedna mocnost).

Babylon – zaniká téměř v polovině 6. století před Kristem.

Médo-Perská říše – nastupuje k moci téměř v polovině 6. století a zaniká zhruba v polovině 4. století před Kristem.

Řecko – nastupuje k moci zhruba v polovině 4. století a trvá do poloviny 2. století před Kristem.

Pohanský Řím – trvá od poloviny 2. století před Kristem do přelomu 5. a 6. století po. Kr.

Papežský Řím – pronásledování trvá od 6. století po. Kr. do přelomu 18. a 19. století

Soud v nebi

Druhý příchod

Papežství neskončilo koncem 18. století ani začátkem 19. století; o tom toto proroctví nemluví. Zachycuje dobu, během níž bude trvat pronásledování, či přinejmenším tato fáze pronásledování. Z Da 7 je zatím jasné, že v nebi bude soud, který skončí ustanovením Božího království. Tento soud probíhá někdy po 1260letém papežském pronásledování, tedy někdy po konci 18. a začátku 19. století, ale před druhým příchodem Ježíše Krista.

Náměty k přemýšlení

1. **Da 7,22 říká, že soud byl dán „svatým Nejvyššího“. Co to znamená? Co dalšího z Da 7 svědčí o tom, že soud je „dobrou zprávou“?**
2. **Prostuduj si důkazy, které pomáhají správně identifikovat malý roh. Jak můžeme jako církev představit tuto důležitou pravdu tak, aby co nejméně pohoršovala, ale aby to nebyl zároveň kompromis s tím, co učí Písmo?**

DANIEL 8

Biblický text na tento týden: Da 8

Základní verš

„Řekl mi: ‚Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.‘ (Da 8,14)

Myšlenková linie Da 8 je velmi podobná Da 2 a Da 7 – ukazuje běh dějin, přičemž začíná od starověku a postupuje až k „době konce“ (Da 8,17). Právě tady se výraz „doba konce“ objevuje v knize Daniel poprvé. To představuje problém pro ty, kteří chtějí ohraničit události z Da 8 na historický úsek izraelských dějin, končící v 2. stol. př. Kr.

Podobně jako Da 2 a Da 7 i Da 8 je rozdělena na dvě části – sen (vidění) a vysvětlení tohoto snu (vidění). Prvních šestnáct veršů 8. kapitoly se zabývá viděním. Daniel vidí berana, kozla a malý roh, pak následuje očistění svatyně. Zbytek kapitoly tvoří výklad, který dostal o beranovi, kozlu a malém rohu. Je zajímavé, že část o očistění svatyně není Danielovi vysvětlena. I když je zde konkrétně napsáno, že vidění o očistění svatyně „je pravdivé“ (v. 26), Daniel přiznává, že mu nerozumí. (v. 27) To proto, že mu ho nikdo ne-vysvětlil, na rozdíl od ostatních částí tohoto vidění. Tato skutečnost bude pro nás důležitá později, když budeme studovat další kapitolu; tam si to vysvětlíme.

Cíl úkolu:

1. Zapamatovat si, že „soud v nebi“ a „očistění svatyně“ je jinými slovy řečeno totéž.
2. Uvědomit si, že Bůh nás skrze proroctví vede k hlubšímu poznávání Písma, a být Bohu vděčný, že touží po tom, abychom rostli, ne stagnovali.
3. Využít příležitost poznat nové souvislosti v knize Daniel a hlouběji porozumět jeho proroctvím.

Tento týden se modlíme za Severotransylvánské sdružení v Rumunské unii.

OPĚT ZVÍŘATA

„Když se mnou mluvil, ležel jsem v mrákotách tváří na zemi. Dotkl se mě a postavil mě na mé místo. Řekl: ‚Hle, sdělím ti, co se stane v posledním hrozném hněvu, neboť se to týká konce času.‘“ (Da 8,18.19)

Stručně popiš vidění zaznamenané v Da 8,1–14. Zaměř se hlavně na sled událostí, jak byly Danielovi představeny.

Všimni si, co se událo poté, co Daniel dostal vidění o beranovi, kozlu, malém rohu a očistění svatyně. (v. 15–18) Daniel říká, že se snažil pochopit význam toho, co mu bylo ve vidění ukázáno. Pak slyší lidský hlas, který volá na anděla Gabriela a řekne, aby mu vysvětlil toto vidění. Gabriel přichází k Danielovi. Všimni si, jak anděl začíná svoji řeč. Dvakrát (v. 17.19) říká Danielovi, že vidění se týká „doby konce“.

Přečti si zbytek kapitoly. Jaké vysvětlení dává Danielovi anděl Gabriel?

Při studiu Da 2 a Da 7 jsme si řekli, že Médo-Perská říše a Řecko byly představeny jako velké mocnosti světových dějin. Ani v tomto případě o tom není pochyb. Gabriel se objevuje a hned je přímo jmenuje. (v. 20.21) (Na rozdíl od předešlých vidění se v Da 8 nevzpomíná Babylon; v dalším úkole uvidíme proč.)

Poté anděl hovoří o mocnosti symbolizované malým rohem, která povstává po těchto dvou mocnostech. I když o tom budeme podrobněji mluvit zítřa, všimni si, jak bude tato mocnost zničena. (v. 25) Popis jejího konce se velmi podobá popisu konce tohoto světa v Da 2, který způsobí nadpřirozený zásah Boha. (v. 34)

Události z Da 8 bychom mohli shrnout takto:

- Médo-Perská říše
- Řecko
- Malý roh
- Očistění svatyně

Da 8 je dalším místem v Bibli, které dokazuje, že Bůh má všechno pod kontrolou. Dává ti to určitou naději uprostřed zkoušek a problémů, kterým čelíš?

Přehled dne: Gabriel jako anděl – vykladač vysvětluje Danielovo proroctví Gabriel zdůrazňuje, že proroctví mluví o době konce Gabriel popisuje konec tak, jak je popsán v Da 2

MALÝ ROH I.

„Z jednoho z nich vyrazil jeden maličký roh, který se velmi vzcháhal na jih a na východ i k nádherné zemi.“ (Da 8,9)

Dosud jsme hovořili o pěti královstvích, z nichž čtyři jsou přímo jmenovány. Jedno z nich však pojmenováno není: je ve všech třech viděních jako to, které povstává po Řecku a trvá až do doby konce. V tabulce jsou uvedena všechna pozemská království:

Daniel 2	Daniel 7	Daniel 8
Babylon	Babylon	
Médo-Persie	Médo-Persie	Médo-Persie
Řecko	Řecko	Řecko
Další království	Další království	Další království
Nadpřirozený ničivý zásah na konci	Nadpřirozený ničivý zásah na konci	Nadpřirozený ničivý zásah na konci

Jakou mocnost představuje malý roh v Da 8? Na základě čeho jsi dospěl k tomuto závěru?

Mocnost představená malým rohem povstává po Řecku a trvá do doby konce, kdy je zničena nadpřirozeným způsobem. Která mocnost vzniká po Řecku trvá až dodnes?

Všimni si také, že o Médo-Perské říši bylo napsáno, že se „vzmohla“ (v. 4), o Řecku, že se „velice zmohlo“ (v. 8), ale o malém rohu je napsáno, že se „velmi vzcháhal“ („velmi vzrostl a vypjal se – PBK; v. 9). I když podle některých jde o nepodstatný detail, jistě to naznačuje, že mocnost představená malým rohem je přinejmenším větší než byla Médo-Perská říše. O které mocnosti po Řecku trvajícím dodnes můžeme říci, že je větší než Médo-Persie, když ne o Římu?

Už v předešlém úkole jsme si řekli, že mocnost představená malým rohem je papežský Řím. S tímto symbolem se setkáváme i tady – v Da 8. Obě kapitoly také shodně tvrdí, že jde o mocnost, která bude pronásledovat.

Prostuduj si některé vlastnosti malého rohu. Jak můžeme my jako jednotlivci projevit stejného ducha, jaký má malý roh?

Přehled dne: Království beze jména trvá až do konce
Království beze jména je větší než předcházející
Řím je největší a přetrval přes všechny dějinné zvraty

MALÝ ROH II.

„Vzmohl se tak, že sahal až k nebeskému zástupu, srazil na zem část toho zástupu, totiž hvězd, a rozšlapal je.“ (Da 8,10)

Mocnost, která je v Da 8 symbolizována malým rohem a povstává po Řecku, je tatáž, která povstává po Řecku v Da 2 a Da 7. Jde o Řím, jenž je zpočátku pohanský a potom se mění na papežský.

Jeho dvě fáze jsou zřejmě ze všech tří kapitol. V Da 2 železo, které se objevuje po Řecku (mědi nebo bronz), trvá až do konce, i když se v nohách smíchá s hlinou. V Da 2 vidíme obraz Říma, který v určitém okamžiku dějin mění svoji formu.

V Da 7 se nejprve objeví čtvrté zvíře a potom malý roh, což je další fáze této mocnosti.

Všimni si detailů malého rohu v Da 7. Které náboženské prvky sledujeme v této fázi Říma?

Malý roh vzniká ze čtvrtého zvířete. Objevuje se po jiných deseti rozech. Deset rohů znázorňuje pád a rozdělení Římské říše. V Da 7,20 je napsáno, že se „jevil větší než ostatní“ rohy. To znamená, že mocnost, kterou symbolizuje, je silnější než království, která vznikla rozpadem Římské říše. Tři z deseti rohů byly vyvráceny. Aby mohl růst a mohutnět, tři království byla odstraněna. Jeho vznik, podoba, troufalost i útok proti „svatým Nejvyššího“ jej činí z historického kontextu snadno rozpoznatelným.

Jaká činnost malého rohu je popsána v Da 8,9? Porovnej ji s tím, co je o malém rohu napsáno ve verších 10–12. Jaký rozdíl zde nalézáš?

Ve verši 9 se malý roh pohybuje horizontálně, což znázorňuje politickou nebo vojenskou rozpínavost (Da 8,4). V několika dalších verších je jeho činnost popsána směrem vertikálním, směrem k nebi – útočí na „nebeský zástup“, na „velitele toho zástupu“, dokonce i na samotnou svatyni. Je zřejmé, že malý roh nesahe doslovně až do samotného nebe. Je to popis náboženské povahy jeho útoku. A tak i tady, v Da 8, jsou nám představeny dvě fáze činnosti této mocnosti – zpočátku je pohanská, potom jednoznačně náboženská.

Přehled dne: Da 2: Železné nohy a hliněná chodidla – dvě podoby Říma
Da 7: Šelma a malý roh – dvě podoby Říma
Da 8: Působení na zemi a působení směrem k nebi – dvě podoby Říma

SVATYNĚ JE OČIŠTĚNÁ

„Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.“ (Da 8,14)

To, k čemu jsme zatím studiem Da 8 dospěli, můžeme shrnout takto:

Médo-Persie

Řecko

Řím

Svatyně je očištěna

Anděl Gabriel vysvětlil Danielovi v osmé kapitole všechno, kromě očištění svatyně. Daniel nedostal žádné podrobné vysvětlení, přesto zde nacházíme jednu důležitou stopu.

Vidění v Da 8,14 končí tím, že svatyně je očištěna. Děje se tak po popisu činnosti malého rohu v určitém historickém období (v. 22–25). Jakou zvláštní událostí se tato činnost uzavírá? (konec v. 25) Jak nám to alespoň trochu pomáhá pochopit, čeho se týká očištění svatyně?

Kdybychom porovnali vidění v Da 8 a jeho vysvětlení, vypadalo by to asi takto:

Vidění	Vysvětlení
beran	Médo-Persie
kozel	Řecko
Malý roh	Řím
svatyně je očištěna	nadpřirozený zánik malého rohu

I když očištění svatyně zahrnuje i jiné věci, končí nadpřirozeným zničením této poslední pozemské říše. Podobně končí i Da 2 a Da 7, kde Bůh ustanovuje své věčné království. Pohled, který zužuje očištění svatyně jen na minulou událost (jako např. odtáhnutí nepřátel z chrámových prostor v 2. stol. před Kristem), nemůže obstát. Z kontextu je zřejmé, zvláště když se podíváme na paralely mezi Da 2 a Da 7, že očištění svatyně je událost velkého významu. Vždyť jen to, že souvisí se vznikem a pádem třech říší, které Bible popisuje jako velké světové mocnosti, samo o sobě svědčí o tom, že očištění svatyně je významnou událostí.

Která věc ve tvém životě potřebuje očištění? Jaký je jediný způsob, jak toho dosáhnout?

Přehled dne: Gabriel zatajil Danielovi to, co se týká očištění svatyně
Očištění svatyně se stane před zánikem malého rohu
Očištění svatyně se netýká žádné pomínutelné pozemské události

SOUD V NEBI

„Až po dvou tisících a třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.“ (Da 8,14)

Uvedená tabulka poskytuje přehled toho, co jsme v minulých týdnech studovali. Rozumíme tomu, co je očištění svatyně?

Daniel 2	Daniel 7	Daniel 8
Babylon	Babylon	_____
Médo-Persie	Médo-Persie	Médo-Persie
Řecko	Řecko	Řecko
pohanský Řím	pohanský Řím	pohanský Řím
papežský Řím	papežský Řím	papežský Řím
_____	soud v nebi	očištění svatyně
druhý příchod	druhý příchod	_____

Vidíme, že mezi těmito kapitolami existují paralely. Navzájem souběžné jsou nejen národy; i soudní scéna v Da 7 – která začíná po zvláštním časovém období týkajícím se Říma (1260 let) – je přímo souběžná s očištěním svatyně, jež v Da 8 začíná také po Římu. Je patrné, že nebeský soud z Da 7 – soud, který končí závěrem dějin – je totéž, co očištění svatyně v Da 8. Máme tady dva odlišné popisy stejné události – soudu, který také známe jako očištění svatyně v Da 8.

Kdy podle tabulky tento soud probíhá vzhledem k druhému příchodu?

Velmi důležitá je paralela mezi velkolepou soudní scénou v Da 7 a očištěním svatyně v Da 8. Soudní scéna v Da 7 je jiným vyjádřením očištění svatyně v Da 8, stejně jako popis medvěda v Da 7 je jiným vyjádřením berana v Da 8. Každé znázornění doplňuje to předešlé, navzájem se objasňují a spolu nám poskytují mnoho poznatků o této zvláštní události. Je nepopíratelné, že jde o předadventní událost, tedy že tento soud probíhá před druhým příchodem. Samotný soud končí přímo druhým příchodem.

Které věci ve tvém životě může vyřešit jen druhý příchod Ježíše Krista? Co můžeš vyřešit tady a teď? Proč je důležité umět to rozlišit?

Přehled dne: Daniel napřimuje naši pozornost na reálnost času soudu
Jistota soudu: „Soud je stejně historický jako říše.“
Doba soudu: „Soud je předadventní – je před příchodem Kristovým.“

DOPORUČENÉ STUDIUM

Podívej se na paralely mezi Da 7 a Da 8, tentokrát s přibližnými časovými údaji událostí popsaných v těchto svou kapitolách:

Daniel 7	Daniel 8
Babylon (téměř do poloviny 6. století před Kr.)	_____
Médo-Persie (téměř od poloviny 6. století do poloviny 4. století před Kr.)	Médo-Persie
Řecko (téměř od poloviny 4. století do poloviny 2. století před Kr.)	Řecko
pohanský Řím (od poloviny 2. století před Kr. do přelomu 5. a 6. století po Kr.)	pohanský Řím
papežský Řím (fáze pronásledování – od 6. století do přelomu 18. a 19. století po Kr.)	papežský Řím
soud v nebi	očištění svatyně
druhý příchod	zničení bez zásahu rukou

Z tabulky jasně vyplývá, že jestliže soud v Da 7, který probíhá po období 2600 let, je totéž jako očištění svatyně v Da 8, potom očištění svatyně probíhá taktéž po období 2600 let. Z toho tedy víme, že očištění svatyně se uskutečňuje někdy po přelomu 18. a 19. století, ale ještě před druhým příchodem Ježíše Krista. I když se díky tomu dostáváme blíže k časovému určení pro předadventní soud, není to žádné přesné datum. K tomu potřebujeme více informací. Ty z Písma získáme během dalšího studia těchto úkolů.

Náměty k přemýšlení

- Zopakujte si hlavní myšlenky tohoto úkolu. Přesvědčte se, zda skutečně rozumíte paralelám mezi těmito kapitolami. Nebojte se diskutovat i o méně jasných otázkách.**
- Poslední verš Da 8 říká, že některé prvky vidění zůstaly pro Daniela nejasné. Co nás to učí? Máme spoléhat na viru, i když jsou věci, kterým ještě nerozumíme?**

DANIEL 9

Biblický text na tento týden: Da 9,1–23

Základní verš

„Zhržšili jsme a provinili se, jednali jsme svévolně, bouřili se a uchýlili od tvých příkázání a soudů.“ (Da 9,5)

Dříve než budete pokračovat, přesvědčte se, zda rozumíte tabulkám, které jsme uváděli v posledních úkolech. Tvoří totiž pevný základ pro to, o čem budeme mluvit dále. Nyní se zaměříme na skutečnost, že soud v Da 7 a očištění svatyně v Da 8 je tatáž událost, která probíhá někdy po 1260letém časovém období znázorňujícím fázi pronásledování svatých.

Bůh nechce, aby naše víra stála na neúplných a nejasných dohadech. Naopak, tyto významné pravdy zakomponoval do světových dějin, jež jsou historicky ověřitelné. Bohu jde o to, abychom těmto pravdám věřili; proto nám zjevil historické okolnosti, které nám toto uvěření ulehčují.

V této kapitole také nalezneme jeden z nejhezčích a nejsilnějších příkladů přímluvné modlitby. Danielova modlitba o obnovu Izraele ukazuje, jak velmi člověk potřebuje Boží odpuštění a milost.

V tomto úkole přejdeme k Da 9, kde je poslední část tohoto zvláštního sledu prorocství a dějin.

Cíl úkolu:

- Neztratit ze zřetele, že když Bůh zná budoucnost velkých říší, pak jistě má ve svých rukou také budoucnost každého z nás. Poznání minulosti dává porozumět přítomnosti a zbavuje strachu z budoucnosti.
- Zažít podobnou zkušenost s prorocstvími, jako už mnoho adventistů před námi – že prorocství jsou ve své podstatě velmi jednoduchá a srozumitelná každému, kdo se jim snaží porozumět.
- Uvědomit si, že 2300 dní Gabriel Danielovi v deváté kapitole vysvětluje proto, že mu to dosud nikdo nevysvětlil a Daniel by to sám nepochopil, stejně tak jako my.

Tento týden se budeme modlit za vydavatelství Advent-Verlag Krattigen ve Švýcarské unii.

NEDOKONČENÝ VÝKLAD

„Já Daniel jsem zůstal bez sebe a byl jsem těžce nemocen po řadu dní. Pak jsem vstal a konal své povolání u krále. Žasl jsem nad tím viděním, ale nikdo to nechápal.“ (Da 8,27)

Přečti si Da 9,1. Jaký podstatný rozdíl se tu objevuje v porovnání s třemi předešlými kapitolami, které jsme studovali?

Na rozdíl od předešlých dvou kapitol se tady Babylon už nevzpomíná. Daniel začíná přímo Médo-Persií. Zdá se, že v Da 8 už Bůh napřimuje jeho pozornost na budoucnost, na další království, které povstane – na Médo-Perskou říši.

Jak jsme viděli, v Da 2 byl sen/vidění a zároveň výklad tohoto snu/vidění. Vysvětleno bylo všechno.

V Da 7 se opakovalo totéž – sen/vidění a výklad všeho, co bylo zjeveno.

V Da 8 však dochází k určité změně. Je tam sen/vidění i výklad. Jak jsme si však povšimli, vysvětleno není všechno.

Co zůstalo pro Daniela v 8. kapitole nevysvětleno?

Na rozdíl od předcházejících vidění se 8. kapitola uzavírá Danielovými slovy o tom, že tomu vidění nerozumí. Kterému? Zřejmě to byla část vidění, která uváděla 2300 večerů a jiter z verše 14. Všechno ostatní bylo vysvětleno. Některé z mocností popsaných v Da 8 byly dokonce přímo jmenovány. (Da 8,20.21) U žádného z dřívějších vidění Daniel nekončí tím, že něčemu nerozumí – i když někdy výklad nebyl tak přesný jako v některých částech Da 8. Jen v Da 8 přiznává, že něco nepochopil. Zřejmě se to týká vidění o 2300 dnech; je to totiž jediná část kapitoly, která nebyla konkrétně vysvětlena.

A tak končíme Da 8 a začínáme studium Da 9 detailem, který zůstal v tomto okamžiku Danielovi nejasný – viděním o 2300 dnech z Da 8,14.

Může se stát, že prorok nechápe všechno, co mu bylo v proročském snu nebo vidění zjeveno? Setkáváme se s něčím podobným i u Ellen Whiteové?

Přehled dne: Babylon je minulost. Je tu Médo-Perská říše a budoucnost
V Da 2 a Da 7 bylo vysvětleno všechno, v Da 8 tomu tak nebylo
2300 proročských dní z Da 8 nebylo vysvětleno

EXIL ŽIDŮ

„V prvním roce vlády Darjaveše, syna Achašvérošova, který byl médského původu a byl králem nad královstvím kaldejským, v tom prvním roce jeho kralování jsem já Daniel porozuměl z knih počtu roků, o nichž se stalo slovo Hospodinovo proroku Jeremjášovi; vyplní se, že Jeruzalém bude po sedmdesát let v troskách.“ (Da 9,1.2)

Jak víme, Daniel je nyní pod vládou Medů a Peršanů, což je přímým naplněním předcházejících proroctví z Da 2,7 a 8.

Daniel však má velký problém: jeho lid je ještě stále v zajetí, chrám je ještě stále v ruinách a jeho národ se vůbec nezměnil.

Z kterého zaslíbení a proroctví čerpal Daniel naději? Da 9,2

I přes všechny naděje o národní velikosti a slávě byl židovský národ odveden do zajetí pohanskou mocností. Z logického pohledu to byl definitivní konec Židů a Judska. Hospodin však nezavrhl svůj lid úplně. I když proroci upozorňovali na soud, záhubu a zánik, dali lidu také velkou naději na vykoupení a obnovu. (Jr 29,10–12)

Přečti si 2 Pa 36,18–23. Co je v těchto verších napsáno o Bohu a jeho zaslíbeních?

Období 70 let, které začalo dobytím Jeruzaléma a exilem Daniela a dalších zajatců, bylo téměř završeno. A přece se nic nedělo. Jeho lid byl dál v zajetí, Jeruzalém byl stále v troskách, o obnově chrámu ani nemluvě. Daniel byl sice svědkem vzniku nové říše Médo-Perské, jak to bylo předpovězeno, přesto se muselo stát něco víc, nějaká velká událost, která se z lidské perspektivy zdála nemožná. V těchto souvislostech lépe pochopíme Danielovu modlitbu, zaznamenanou od verše 4.

Daniel čerpal naději z Božího zaslíbení. Která zaslíbení mají pro tebe největší význam? Jak ti při čekání na splnění těchto zaslíbení pomáhá modlitba?

Přehled dne: Danielova proroctví se naplňují už za jeho života – po Babylonu přišla Persie
Daniel ví, že Izrael se má vrátit domů – ale stále se nic neděje
Daniel se modlí, aby se zaslíbení o návratu a obnově jeho národa stalo skutečností

„ZHŘEŠILI JSME“

„Modlil jsem se k Hospodinu, svému Bohu, a vyznával se mu slovy: ‚Ach, Panovníku, Bože veliký a hrozný, který dbáš na smlouvu milosrdenství vůči těm, kteří tě milují a dodržují tvá přikázání! Zhřešili jsme a provinili se, jednali jsme svévolně, bouřili se a uchýlili od tvých přikázání a soudů.‘“ (Da 9,4.5)

Přečti si Danielovu modlitbu v Da 9,3–19. Za co se Daniel modlí?

V Danielově modlitbě je nápadných několik skutečností:

- 1. Daniel přiznává hříchy svého lidu; vůbec se nesnaží ospravedlnit jejich jednání. Co nás to má naučit?**
- 2. Daniel otevřeně říká, že k jejich hříchům patří i to, že se odvrátili od Božího slova. Jaké poučení z toho vyplývá pro nás?**
- 3. I přesto, že by si Izraelci zasloužili trest a soud, Daniel prosí Boha o milost, slitování a obnovu. Jakou naději nám to dává vzhledem k našim vlastním chybám?**

Když si přečtete celou Danielovu modlitbu, zjistíte, že v ní něco chybí. Daniel se neptá: „Proč se nám to všechno stalo?“ On totiž ví, proč se to stalo – lidé neposlouchali Hospodina. Daniel ve své modlitbě neklade Bohu jedinou otázku. Rozumí tomu, že Izrael zhřešil a byl potrestán. Prosí o slíbenou obnovu.

Je zajímavé, že nikde v této modlitbě Daniel neprosí o porozumění. Naposledy, aspoň podle toho, co je zaznamenáno v Písmu, potřeboval Daniel pochopit proroctví o 2300 dnech z Da 8,14; o něm se na konci posledního verše této kapitoly konkrétně vyjádřil, že mu nerozumí. (Da 8,27)

Je na Danielově modlitbě něco nápadného, co může mít zvláštní význam i pro tebe a tvé chození s Bohem?

Přehled dne: Daniel Bohu neklade otázku: „Bože, proč se to muselo stát právě nám?“ Logické vysvětlení neštěstí ještě nikomu nepomohlo se s neštěstím vyrovnat
Tragédie se dají zvládnout jen s Bohem a s prosbou o naplnění Božích zaslíbení

„ABYCH TI POSLOUŽIL K POCHOPENÍ“

„Poučil mě (Gabriel), když se mnou mluvil. Řekl: ‚Danieli, nyní jsem vyšel, abych ti posloužil k poučení.‘“ (Da 9,22)

Kdy naposled jsme se v knize Daniel setkali s andělem Gabrielem? Da 8,16

V Da 8 jsme četli, že Gabriel dostal příkaz vysvětlit Danielovi, co viděl ve vidění. Jak víme, tento příkaz splnil, s výjimkou vidění o 2300 dnech.

Teď však k němu Gabriel přichází opět. Daniel se o něm vyjadřuje jako o andělovi, „kterého ... prve viděl ve vidění“ (v. 21). I když konkrétně neříká, které vidění to bylo, v knize Daniel se doposud zjevil jen jednou, a to v kapitole 8. Proto se můžeme domnívat, že Daniel myslí toto vidění.

S jakým poselstvím přichází Gabriel za Danielem? Co přišel učinit? Da 9,20–23

Daniel ve své modlitbě ani jednou neprosí o pochopení. To, čemu naposledy potřeboval porozumět, bylo vidění o 2300 dnech. Nyní přichází tentýž anděl – vykladač a říká, že přišel, aby mu „posloužil k poučení“. K poučení o čem? Zřejmě o vidění o 2300 dnech, protože to naposledy Daniel potřeboval pochopit.

Slovní základ hebrejského slova překládaného jako „pochopit, rozumět“ (Da 8,27) je totožný se slovním základem slova přeloženého v Da 9,22 jako „posloužit k poučení“ v Da 9,22. Gabriel tedy přichází k Danielovi a pomáhá mu rozumět tomu, čemu nerozuměl na konci Da 8!

Všimněme si též, jaký druh proroctví je Da 8,14 – je to proroctví časové. Hned nato přichází Gabriel k Danielovi a říká, že mu pomůže proroctví pochopit. Samozřejmě že časové proroctví. Je jasné, že vidění v Da 9 souvisí s částí vidění v Da 8 o 2300 dnech. Zatímco v Da 2 a Da 7 je vidění i kompletní výklad, v Da 8 je vidění a částečný výklad. V Da 9 není žádné vidění, jen výklad – výklad toho, co nebylo vysvětleno v Da 8.

Přehled dne: Přestože se Daniel nemodlí o pochopení proroctví, přichází Gabriel a proroctví mu vyloží
Daniel neporozuměl 2300 dnům
Gabriel mu vysvětluje 2300 dní

„ROZUMĚJ VIDĚNÍ“

„Prve při tvých prosbách o smilování vyšlo slovo a já jsem přišel, abych ti je oznámil, neboť jsi vzácný Bohu. Pochop to slovo a rozuměj vidění.“ (Da 9,23)

Přestože už máme dost poznatků o souvislostech mezi Da 9,24–27 a Da 8,14, pro Boha je to natolik důležité, že nám předkládá ještě větší důkaz o tom, že tyto části spolu opravdu souvisejí.

V Da 8,1.2 se Daniel třikrát zmiňuje o vidění popsaném v této kapitole a pokaždé je výraz pro toto vidění odvozen od stejného hebrejského slova „hazon“.

Daniel pak popisuje, co vidí v tomto „hazon“ – berana, kozla, malý roh atd. „Hazon“ tedy představuje celé vidění popsané v kapitole 8.

V protikladu k tomu, když mluví konkrétně o 2300 dnech, Daniel používá jiné slovo pro toto vidění – „mareh“. (Da 8,26.27)

Z toho vyplývá, že pro „vidění“ máme v Da 8 dvě slova: „hazon“ – označuje celé vidění a „mareh“ – vidění o 2300 dnech a očištění svatyně (Da 8,14), tedy část, které Daniel nerozuměl. (Da 8,27)

Nyní, v Da 9, se tato dvě slova objevují znovu. „Tedy ještě jsem rozmlouval v modlitbě, když Gabriel, ten muž, kterého jsem prve viděl ve vidění (hazon), spěšně přilétl a dotkl se mě. . . Prve při tvých prosbách o smilování vyšlo slovo a já jsem přišel, abych ti je oznámil, neboť jsi vzácný Bohu. Pochop to slovo a rozuměj vidění (mareh).“ (Da 9,21–23)

Co je to „mareh“? Existuje jediná odpověď – „mareh“ je vidění o 2300 dnech, o němž Daniel konkrétně pověděl, že mu nerozumí.

Je proto jasné, že výklad Da 9,24–27 souvisí s 2300 dny z předešlé kapitoly. Gabriel přišel, aby Daniel porozuměl vidění (mareh) o 2300 večerech a jitrech.

Vzpomeň si na souvislost mezi Da 8 a Da 9. Snaž se o to, abys byl schopen obhájit názor, že tyto dvě kapitoly spolu skutečně souvisejí.

Přehled dne: Celé vidění v Da 8 se nazývá „hazon“
Část vidění o 2300 dnech se nazývá „mareh“
Gabriel nevysvětluje celé vidění z Da 8, jen jeho jednu část, a to část o 2300 dnech

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti text na stranách 230.231 (GC 345–347) a v knize Patriarchové a proroci text na stranách 413–416 (PP 553–556).

V Da 8,1.2 se Daniel třikrát zmiňuje o „vidění“ popsaném v této kapitole a pokaždé je tento výraz odvozen od stejného hebrejského slova „hazon“: „V třetím roce kralování krále Belšasara ukázalo se mně, Danielovi, vidění (hazon), po onom, které se mi ukázalo na počátku. Viděl jsem ve vidění (hazon) – byl jsem ve vidění na hradě Šúšanu v élamské krajině – viděl jsem tedy ve vidění (hazon), že jsem u řeky Úlaje.“ (Da 8,1.2)

Naproti tomu, když mluví konkrétně o 2300 večerech a jitrech, Daniel používá pro toto vidění slovo „mareh“: „Vidění (mareh) o večerech a jitrech, jak ti bylo pověděno, je pravdivé . . . Já Daniel jsem zůstal bez sebe a byl jsem těžce nemocen po řadu dní. Pak jsem vstal a konal své povolání u krále. Žasl jsem nad tím viděním (mareh), ale nikdo to nechápal.“ (Da 8,26.27)

Da 8 končí tím, že vidění (mareh) o 2300 dnech zůstává nevysvětleno. Anděl Gabriel, který objasňoval vidění v Da 8, přichází i v Da 9 a říká Danielovi, aby porozuměl vidění (mareh). Jediné vidění (mareh), kterému nerozuměl, bylo vidění (mareh) z Da 8,14 a 8,26. Jde o časové proroctví. Co je zjeveno Danielovi bezprostředně poté, co mu Gabriel řekl, že má porozumět vidění (mareh), tedy časovému proroctví? Bůh mu ústy Gabriela vyjevil další časové proroctví.

Není divu, že adventisté vidí velkou souvislost mezi těmito dvěma kapitolami a dvěma proroctvími. Ale nejen my. Následující citát je z ortodoxního židovského komentáře ke knize Daniel. Je to úryvek, který se týká výrazu „rozuměl vidění (mareh)“ v Da 9,23. Jak rozuměli Židé tomuto proroctví o 70 týdnech?

„Toto proroctví se vztahuje na Danielovo vidění v kapitole 8, v kterém část, jež ho tak rozrušila (v. 14), je ve verších 16–26 označena jako ‚mareh‘.“ (Art Scroll Tanach Series)

Z toho je patrné, že ortodoxní Židé udělali s tímto proroctvím o 70 týdnech přesně to, co my – dali ho do souvislosti s 2300 dny z Da 8,14.

Námět k přemýšlení:

1. Když si přečtete Danielovu modlitbu, určitě si všimnete, že čas od času se modlí v první osobě množného čísla – „my“ jsme zhřešili, „my“ jsme se provinili, „my“ jsme neposlouchali Hospodina... Proč Daniel, o kterém je napsáno, že byl věrný a bohabojný, se počítá mezi ty, kteří přivedli národ do neštěstí? Jaké poselství v tom nacházíme pro nás?

70 TÝDNŮ

Základní verš

„Sedmdesát týdnů je stanoveno tvému lidu a tvému svatému městu, než bude skoncováno s nevěrností, než budou zapečetěny hříchy, než dojde k zproštění viny, k uvedení věčné spravedlnosti, k zapečetění vidění a proroctví, k pomazání svatyně svatých.“ (Da 9,24)

Dosud jsme se dozvěděli, že soud v Da 7 a očištění svatyně v Da 8 je tatáž událost, která probíhá po 1260 letech.

Zjistili jsme, že Da 8 končí s tím, že vidění o 2300 večerech a jitrech není vysvětleno. Da 9 navazuje na konec Da 8 – Gabriel nabízí Danielovi vysvětlení, které mu v předešlé kapitole chybělo. To znamená, že Da 8 a Da 9 je jeden celek – vidění a částečné vysvětlení (Da 8) a potom zbytek vysvětlení (Da 9).

V tomto úkole budeme pokračovat studiem Da 9. Soustředíme se na proroctví o 70 týdnech, které je mocným důkazem nejen inspirace Písma, ale také Ježíšova mesiášství. V této kapitole se setkáváme s Ježíšem („pomazaným vévodou“) (Da 9,25), jehož vykupitelské dílo za nás bylo předpověděno více než pět set let před tím, než se narodil v těle. Zvěst o Mesiáši je základem celého proroctví o 70 týdnech, tedy i proroctví o 2300 dnech.

(Na straně 102 naleznete nákresy, které graficky znázorňují probírané téma.)

Cíl úkolu:

1. Uvědomit si, že proroctví v Da 9 je celé o Mesiáši, a přesvědčit se, že středem proroctví je Ježíš Kristus.
2. Modlit se, aby tak, jako je Ježíš středem proroctví, byl středem i mého života.
3. Naučit se, že 70 týdnů je částí 2300 dní a že 2300 dní začíná přesně tehdy, kdy začíná 70 týdnů.

Tento týden se budeme modlit za školu Villa Aurora v Italské unii.

70 TÝDNŮ

„Sedmdesát týdnů je stanoveno tvému lidu a tvému svatému městu, než bude skoncováno s nevěrností...“ (Da 9,24)

Jak jsme mohli vidět v minulém úkole, vidění z Da 8,14 je časové proroctví (o 2300 dnech). Nyní, v Da 9, přichází opět anděl Gabriel a předkládá Danielovi další časové proroctví, tentokrát o 70 týdnech. (Da 9,24)

Mám pro vás jednoduchou matematickou otázku: Který časový úsek je delší – 2300 dní nebo 70 týdnů?

Jsou nám představena dvě časová proroctví vedle sebe – 2300 dní a 70 týdnů. 70 týdnů je kratší proroctví.

Jak začíná anděl Gabriel proroctví o 70 týdnech? Které sloveso používá? Da 9,24

I když je toto slovo (slovní základ je „chatak“) překládáno různě, např. jako „určeno“, „vyměřeno“ nebo „stanoveno“, základní význam tohoto slova je „odřezat“, „odkrojit“; alespoň tak ho definuje většina hebrejských slovníků. Navíc se toto slovo nikde jinde v Písmu nevykytuje, proto nemůžeme porovnat, v jakém smyslu je použito na jiném místě. V ugaritském jazyce, který je podobný hebrejštině, si učenci všimli, že slovo podobné hebrejskému „chatak“ znamená taktéž „odkrojit“. Přesný překlad tohoto verše by tedy mohl znít: „Sedmdesát týdnů je odkrojeno...“ Odkrojeno z čeho? Nejspíše právě z dalšího časového proroctví. Které proroctví by to mohlo být? Nepochybně „mareh“ o 2300 večerech a jitrech z Da 8,14, na které Gabriel Daniela upozornil. Jde o to delší proroctví.

Máme tedy dvě časová proroctví: 2300 dní a 70 týdnů – a 70 týdnů je „odkrojeno“ z 2300 dní.

Přehled dne: Dvě časová proroctví. Jedno o délce 2300 dní, druhé o délce 70 týdnů. Slovo „odkrojit“ nám říká, že 70 týdnů je částí 2300 dní

POMAZANÝ VÉVODA

„Věz a pochop! Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma až k pomazanému vévodovi uplyne sedm týdnů. Za šedesát dva týdny bude opět vybudováno prostranství a příkop...“ (Da 9,25)

Pozorně si přečti Da 9,25. Které dvě konkrétní události přímo souvisejí s časovým údajem, který je tu daný? Která událost je na začátku a která na konci tohoto období?

V tomto jednom verši je vysvětleno 69 ze 70 týdnů. Toto proroctví začíná příkazem o návratu a vybudování Jeruzaléma a 69 týdnů končí „pomazaným vévodou“ („Mesiášem vývodou“ – PBK). Máme tady dvě historické události – příkaz vrátit se a znovu vybudovat Jeruzalém (což bylo zřejmě pro Daniela velmi důležité) a zmínku o „pomazaném vévodovi“.

Když si uvědomíme, že hebrejské slovo „Mesiáš“ je přeloženo do řečtiny jako „Kristus“ („Christos“ – pomazaný), na koho se toto proroctví vztahuje? (viz Mt 1,1; 16,16; Sk 3,15; 5,31)

Zde je důležitý bod – proroctví je zaměřené na Ježíše. Prvních 69 týdnů tohoto proroctví nás dovede k Ježíši, „pomazanému vévodovi“. Docházíme tedy k závěru, že toto proroctví má základ v samotném Ježíši. Stejnou měrou, jakou věříme v mesiášství Ježíše Krista, můžeme důvěřovat i samotnému proroctví.

Opět to nejsou jen adventisté s. d., kdo toto proroctví vykládá jako proroctví o Kristu. Většina křesťanů tuto pasáž dlouho považovala za jeden z nejvýznamnějších důkazů mesiášství Ježíše Krista. Vždyť Daniel žil 500 let před Kristem, a nechal nám o něm časové proroctví!

Která další starozákonní proroctví ukazují na Krista? Jak mohou posilnit tvoji víru v něj a v to, co pro nás učinil? Uměl by ses podělit o výklad tohoto proroctví s nevěřícím sousedem nebo přítelem?

Přehled dne: 69 týdnů začíná budováním Jeruzaléma a vrcholí Kristem
Proroctví 70 týdnů je kristocentrické
Nejen adventisté věří, že Da 9 je přesné časové proroctví o Kristu

DEKRET

„Věz a pochop! Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma až k pomazanému vévodovi uplyne sedm týdnů. Za šedesát dva týdny bude opět vybudováno prostranství a příkop. Ale budou to svízelné doby.“ (Da 9,25)

Da 9,25 začíná zmínkou o příkazu vrátit se a znovu vybudovat Jeruzalém a končí zmínkou o Mesiáši, který měl přijít o 69 týdnů později. I když se lidé nemusí shodnout na přesných datech, s jistotou víme, že příkaz vrátit se a vystavět Jeruzalém byl dán v 6. nebo 5. století př. Kr. a že Ježíš žil a zemřel v 1. století po Kr.

Jaký nám to dává přímý důkaz o principu „den za rok“? Proč 69 týdnů nemůžeme chápat jako doslovný čas?

Hlavní otázka zní: Jaké je počáteční datum, datum dekretu o návratu a znovuvybudování Jeruzaléma? Pokud věříme, že 69 týdnů končí Ježíšem, můžeme zredukovat známé dekry na jeden jediný, který byl vydán roku 457 př. Kr. Vydal jej král Artaxerxes v sedmém roce své vlády.

Podívejme se teď na některá jiná data používaná pro dekret v Da 9,25.

Pokud bychom vzali v úvahu rok 538 př. Kr., pro „pomazaného vévodu“ by platil rok 55 př. Kr. (k datu přičítáme 483 let – 69 týdnů podle přepočtu principu „den za rok“).

Další datum, které se v souvislosti s dekry zmiňuje, je rok 520 př. Kr. Kdybychom začali počítat od tohoto roku, dostaneme se k roku 37 př. Kr. a tehdy také žádný „vévoda“ nepovstal.

Nakonec zůstává ještě rok 444 př. Kr. Když od něj začneme počítat, začátek Ježíšovy služby připadá asi na rok 39 nebo 40 po Kr. a jeho smrt někdy začátkem 40. let. Přestože je to pravděpodobnější než předchozí výpočty, odborníci na Nový zákon vědí, že ani toto datum při porovnání s Ježíšovým životem zde na zemi nesouhlasí.

Přehled dne: Když víme, že proroctví vrcholí Kristem, umíme zjistit počáteční datum celého proroctví
Jen rok 457 je správným rokem pro začátek celého proroctví

„STAVĚJÍ TOTO ODBOJNÉ A PROTIVÍCÍ SE MĚSTO“

„Nechť se hledá v knize zápisů tvých otců. Nalezneš v knize zápisů a dozvíš se, že to město je odbojné a působilo škody králům i krajům. Odedávna v něm docházelo ke vzpourám. Proto bylo to město zpustošeno. Oznamujeme králi: Bude-li to město vystavěno a jeho hradby dokončeny, nezůstane ti v Zaeufratí žádný podíl!“ (Ezd 4,15.16)

V Da 9 je proroctví o „pomazaném vévodovi“, o němž víme, že je to Ježíš Kristus. Toto proroctví se však přímo váže na konkrétní historický údaj – na příkaz o návratu a znovuvybudování Jeruzaléma. Dalo by nám Písmo tak důležité proroctví, aniž by nám neposkytlo jeho vysvětlení? Určitě ne.

Přečti si Ezd 4,7–16, kde se mluví o událostech po ukončení babylonského zajetí židovského národa. Při čtení si polož tyto otázky:

1. Komu je tento list adresován?
2. Kdo a proč si na Židy stěžoval?
3. Kdo podle tohoto listu dovolil Židům vrátit se do Jeruzaléma?

Podívejme se na to, co se vlastně stalo. Nějaký čas po návratu Židů do Jeruzaléma napsala skupina perských úředníků králi Artaxerxovi stížnost na Židy, kteří stavěli Jeruzalém. V listu vyhlášovali dvě důležité věci: (1) že se opět staví Jeruzalém (Ez 4,12) a (2) že Židé, kteří jej staví, tam přišli díky králi. V listu se píše: „Známo buď králi, že Židé, kteří odešli od tebe, přišli sem do Jeruzaléma a staví toto odbojné a protivící se město. Chtějí dokončit hradby, už spojují základy.“ (v. 12) Jinými slovy, Židé, kteří staví toto město, tam přišli s vědomím krále Artaxerxe. On musel vydat dekret, který jim dovoľoval stavět toto město. Otázkou je: Který dekret to byl?

I přes vzpuru a odpadnutí Bůh židovskému národu udělil milost a slitoval se nad ním, i když z lidského hlediska se všechno zdálo ztracené. Prožil jsi už podobnou situaci?

Přehled dne: Stížnost pohanů na Židy nám pomáhá určit správnou dobu vydání dekretu
Rok vydání dekretu je rokem začátku celého proroctví

ROK 457 PŘ. KR.

„S ním se vydali do Jeruzaléma i někteří Izraelci, kněží a levitě, zpěváci, vrátní a chrámoví nevolníci v sedmém roce krále Artaxerxa.“ (Ezd 7,7)

Včera jsme mluvili o tom, že Židé, kteří se vrátili do Jeruzaléma, jej začali stavět. Řekli jsme si také, že se sem vrátili díky králi Artaxerxovi. Musel to být on, kdo vydal dekret o vrácení Židů a vystavení Jeruzaléma (Da 9,25), protože to je to, co Židé tehdy udělali.

Je zajímavé, že Bible se zmiňuje jen o jednom dekretu vydaném Artaxerxem, který by splňoval tyto podmínky. Tento dekret král vydal v sedmém roce své vlády, což umíme přesně určit jako rok 457 př. Kr.

Co podle Artaxerxova dekretu měli Židé v Jeruzalémě vykonat? Ezd. 7,6.7.11–17

Kniha Ezdráš není chronologicky seřazená, proto události z Ezd 4 se staly později jako to, o čem mluví sedmá kapitola. I když se v dekretu o stavbě města nic konkrétního neříká, zřejmě byl tento příkaz jeho součástí, protože – podle toho, co jsme četli včera – přesně to Židé dělali. Oni i jejich nepřátelé rozuměli, že dekret vydaný Artaxerxem v sedmém roce jeho vlády, na základě kterého Židé „odešli od tebe a přišli sem“ (Ezd 4,12), musel zahrnovat příkaz vrátit se a znovu vystavět Jeruzalém. Nic v listu nenaznačuje, že by tato jejich činnost byla v nějakém rozporu s královým dekretem.

Na základě Ezd 4 a Ezd 7 je jasné, že dekret vydaný v sedmém roce vlády krále Artaxerxe (Ezd 7,7.8) je skutečně „slovem o navrácení a vybudování Jeruzaléma“ (Da 9,25).

Můžeme také stanovit pevné datum tohoto dekretu na rok 457 př. Kr.

Dokonale to odpovídá i nám, kteří věříme, že Ježíš je „pomazaný vévoda“. Ježíš je naše jistota a záruka, že toto proroctví platí.

Proč by měl být Ježíš jistotou a zárukou všeho, v co věříme?

Přehled dne: Sedmý rok vlády krále Artaxerxe, který vydává dekret o stavbě Jeruzaléma, je rok 457
Rok vydání dekretu o stavbě Jeruzaléma, který vydal král Artaxerxes, je rok 457

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si citát z životopisu vědce Izáka Newtona, horlivého studenta knihy Daniel: „Kdo se zajímá o to, zda Newton měl pravdu v tvrzení, že proroctví o 70 týdnech v knize Daniel se vztahuje na časový úsek 490 let od doby, kdy Ezdráš vedl Židy zpět z Babylonu do Jeruzaléma (457 př. Kr.), po ukřižování (Ježíše) roku 33/34 po Kr.“ (A. Rupert Hall)

„Zdá se, že stavitelská aktivita města Jeruzalém (Ezd 4,12), která následovala po projevení královny přízně, předpokládá, že dekret obsahoval královský souhlas, aby Judsko mělo viditelné centrum, které by mohlo poskytovat občanská a soudní privilegia tohoto státu. V důsledku toho Artaxerxovo „slovo“ anebo dekret z roku 457 př. Kr. vyhovuje nejlépe jako výchozí rok pro Danielovo proroctví o 70 týdnech a delší časové období 2300 dní/let. (Da 8,9)“

(Frank Holbrook, The Seventh Weeks, Leviticus and the Nature of Prophecy)

Náměty k přemýšlení

1. Zopakuj si všechno, co jsme doposud studovali.
2. Přemýšlej o tom, jak proroctví o 70 týdnech nebo kterékoli jiné proroctví ovlivnilo tvůj život. Jak může Bůh použít proroctví, aby nás oslovil? Jakou úlohu by mělo sehrávat proroctví v naší svědecké snaze? Může se stát, že budeme klást příliš velký důraz na proroctví?

ROK 1844

Biblické texty na tento týden: Lv 7,27; 17,10; L 3,1-22; Ř 5,8; Ga 3,13; 1 Te 5,9.10; 1 Pt 2,24

Základní verš

„A hle, chrámová opona se roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena.“ (Mt 27,51)

Osmá kapitola knihy Daniel končí tím, že Daniel potřeboval vysvětlit proroctví o 2300 dnech. V deváté kapitole toto vysvětlení dostal. Anděl Gabriel, který mu vysvětloval proroctví v Da 8, jej opět upozornil přímo na vidění („mareh“) z Da 8 – na tu část vidění, které nerozuměl. Gabriel mu bezprostředně předkládá další časové proroctví o 70 týdnech, které jsou „odkrojeny“ z delšího časového proroctví o 2300 dnech.

Na rozdíl od 2300 dní, u kterých nemáme udaný konkrétní výchozí bod, Da 9 jej má – příkaz vrátit se a znovu vystavět Jeruzalém, který – jak jsme řekli – byl vydán v roce 457 př. Kr.

69 týdnů ze 70 týdnů tohoto proroctví sahá k „pomazanému vévodovi“, k Ježíši. On sám je středem tohoto proroctví; On je základ a ohnisko 70 týdnů. Všechno spočívá a závisí na Ježíši, který je „úhelným kamenem“ (Ef 2,20).

(Na straně 102 naleznete nákresy, které graficky znázorňují probírané téma.)

Cíl úkolu:

1. Nacházet motiv Boží lásky za všemi těmito čísly, výpočty a lety, které souvisejí s proroctvím, aby se nám neztratil smysl a význam proroctví.
2. Pociťit, že Ježíšova předpověděná oběť je tím nejdůležitějším, co se mohlo na této zemi stát, a prožívat vděčnost za to, že je to zároveň největší projev Boží lásky k nám lidem.
3. Bytostně vnímat, že Ježíš byl zahlazen namísto mne, abych mohl mít účast na věčném životě.

Tento týden se modlíme za Sdružení Oltenia v Rumunské unii.

LEKCE Z MATEMATIKY

„V patnáctém roce vlády císaře Tiberia ... byl pokřtěn i Ježíš...“ (L 3,1.21)

Jakým královstvím začíná proroctví v Da 8? Jakou další souvislost v tom vidíme mezi Da 8 a Da 9?

Da 9 udává přesný výchozí bod proroctví o 70 týdnech – rok 457 př. Kr. Dál se tam píše, že od tohoto bodu uplyne 69 týdnů po „pomazaného vévodu“. 69 týdnů je 483 dní; když použijeme princip „den za rok“, pak to znamená, že od příkazu vrátit se a vybudovat Jeruzalém po „pomazaného vévodu“ – Ježíše – uplyne 483 let.

K roku 457 př. Kr. připočtáme 483 let. K jakému datu se dostaneme?

Abychom to vypočítali správně, musíme od čísla 483 odečíst 457. Výsledkem bude 26, což by znamenalo rok 26 po Kr. V tom případě se však zaobíráme kalendářem, ne přímou číselnou řadou, na které čísla následují takto: ...-2 -1 0 1 2 3... Kalendář však rok 0 nemá, ten prostě neexistuje. V kalendáři následují roky za sebou takto: ...-2 -1 1 2..., anebo přesněji vyjádřeno rok -2 př. Kr., -1 př. Kr., rok 1 po Kr., 2 po Kr. atd. Vzhledem k tomu, že na kalendáři chybí rok 0, časový úsek 483 let se o jeden rok prodlouží: toto období tedy skončí ne v roce 26, ale roku 27 po Kr.

Která významná událost je popsána v L 3,1–22? Jak nám pomáhá pochopit význam tohoto proroctví?

Toto proroctví nemluví o Ježíšově narození, ale o Ježíši jako Mesiáši („pomazaném“), o Kristu, tedy o Ježíši během jeho veřejného působení. Lukáš uvádí, že Jan Křtitel začal svoji službu v patnáctém roce vlády Tiberia, což můžeme datovat do roku 27 po Kr. Vzhledem k tomu, že Ježíš se dal Janem pokřtít zanedlouho po svém vystoupení, toto proroctví, dané před více než 500 lety, soustřeďuje naši pozornost jednoznačně na Ježíšovu službu.

Jak Ježíšův křest ukazuje na jeho úzký vztah s lidstvem? Jakou naději nám to přináší do našich každodenních zápasů?

Přehled dne: Perská říše spojuje dvě proroctví. Proroctví o 70 týdnech a proroctví o 2300 dnech začínají za doby Perské říše. Kalendáře komplikují správný výpočet

MESIÁŠ JE ZAHLAZEN

„On na svém těle vzal naše hříchy na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. Jeho rány vás uzdravily.“ (1 Pt 2,24.25)

Dosud jsme v našem studiu proroctví o 70 týdnech hovořili o 69 týdnech (anebo 483 let ze 490). Vzpomněli jsme také dvě spolehlivé historické události, jejichž datum umíme přesně určit.

Zopakuj si, co jsme se zatím naučili, aby ti všechny události a časové údaje byly jasné.

Přečti si Da 9,26. Tam je napsáno, že po 62 týdnech bude „pomazaný zahlazen“. Jde o 62 týdnů, které následují po prvních sedmi týdnech (v. 25). To znamená, že po tomto 69. týdnu (rok 27 po Kr.) bude Mesiáš „zahlazen“ (zabit).

Vyhledej si uvedené verše. Jak nám pomáhají pochopit, o čem mluví toto proroctví? Iz 53,5; 1 Pt 2,24

Dosud jsme mluvili o prvních 69 týdnech. Verš 26 nás nyní uvádí do posledního týdne, posledních sedmi let tohoto proroctví – a činí tak popisem Kristovy smrti. Ježíš byl „zahlazen“. Zajímavé je, že hebrejské sloveso („kárát“) použité pro „zahlazen“ (zabit) přímo souvisí s levitským obětním systémem. To naznačuje myšlenku Kristovy zástupné oběti – Ježíš nezemřel za sebe; zemřel za nás. Toto sloveso je použito i jinde. Ti, kteří porušili smlouvu, měli být „vyhlazeni“ (PBK) z lidu (Lv 7,27). V Da 9,26 vidíme obraz nevinného Ježíše, který je „zahlazen“ pro hříchy jiných.

Co pro tebe znamená, že bez ohledu na tvoji minulost trest za tvé jednání zaplatil Ten, který byl „zahlazen“ – ne však kvůli sobě, ale kvůli nám?

Přehled dne: Nejdůležitější událost ze 70 týdnů se udála v posledním týdnu. V 70. týdnu byl Mesiáš „zahlazen“
Být „zahlazen“ znamená obětovat se za někoho

V POLOVINĚ TOHO TÝDNE

„Vnutí svou smlouvu mnohým v jednom týdnu a v polovině toho týdne zastaví obětní hod i oběť přídatnou. Hle, pustošitel na křídlech ohyzdné modly, než se naplní čas a na pustošitele bude vylito rozhodnutí.“ (Da 2,27)

V Da 9,27 se dvakrát mluví o „týdnu“. Jaký týden se tady myslí?

Víme, že toto proroctví mluví o Ježíši a že 69. týden nás přivádí k jeho křtu roku 27 po Kr. Řekli jsme si také, že ve verši 26 je přímý odkaz na jeho smiřující smrt. Vždyť to bylo důvodem, proč přišel na tuto zem. (Mk 10,45; J 3,14)

To, co nám z proroctví o 70 týdnech zůstalo, je poslední sedmdesátý týden, posledních sedm let.

Co se stalo v polovině posledního týdne? O jakém časovém úseku se tady hovoří?

I když verš 26 mluví o Ježíšově smrti poměrně jasně, verš 27 se spíše zmiňuje o tom, co jí bylo dosaženo (co se jí završilo) – skončil pozemský obětní systém, přinejmenším v tom smyslu, že oběti ztratily svůj význam (někteří lidé dodnes oběti přinášejí). Nepochybně to vyplývá z Mk 15,34–39, kde se píše, že chrámová opona se vpůli roztrhla, což znázorňuje konec pozemské služby ve svatyni jako zákonného symbolu Ježíšovy služby. Byla přinesena skutečná oběť; starý systém musel uvolnit cestu novému, lepšímu. Nahrazeno bylo všechno, co souviselo se starým systémem, oběťmi, knězem a svatyní.

To se odehrálo v „polovině toho týdne“. K 483 letům (69 týdnů) tedy musíme připočítat 3 a půl roku (polovina ze 7). Pokud budeme počítat podle svátků Velké noci zaznamenaných u Jana, zjistíme, že Ježíš byl ukřižován tři a půl roku poté, na jaře roku 31 po Kr.

Da 9 je skutečně mocné proroctví o Ježíšově mesiášství. Zopakuj si, co jsme se z něj naučili. V jakém smyslu je toto proroctví dalším zjevením Boží lásky k nám? Jak posiluje tvoji víru?

Přehled dne: První důsledek Ježíšovy oběti:

– Skončila výjimečná chrámová obětní služba, která neměla v dějinách obdoby

SEDMDESÁTÝ TÝDEN

„Vnutí svou smlouvu mnohým v jednom týdnu a v polovině toho týdne zastaví obětní hod i oběť přídatnou. Hle, pustošitel na křídlech ohyzdné modly, než se naplní čas a na pustošitele bude vylito rozhodnutí.“ (Da 2,27)

Poslední detail proroctví o 70 týdnech, u kterého se zastavíme, se nachází opět v Da 9,27: „Vnutí svou smlouvu mnohým v jednom týdnu...“ O jakém týdnu se tady mluví? Zřejmě o 70., tedy posledním týdnu tohoto proroctví. Když začneme počítat v roce 457 př. Kr., potom konec proroctví o 70 týdnech připadne na rok 34 po Kr. To znamená, že poslední sedmdesátý týden v tomto roce končí.

O jaké smlouvě mluví Da 9,27? Ex 19,5; 34,10; Lv 26,45; 1 Kr 19,10; Iz 59,21; Jr 50,5

Proroctví o 70 týdnech mluví o potvrzení smlouvy, kterou Bůh uzavřel s Izraelem. V průběhu tohoto období „vnutí svou smlouvu mnohým“ – nepochybně se to vztahuje zvláště na Židy, kteří v té době přijali Ježíše. I když samotné proroctví neuvádí žádnou konkrétní událost pro tento poslední rok – rok 34 po Kr., mnozí se domnívají, že to byl rok, kdy apoštol Pavel přijal evangelium a stal se velkým kazatelem pohanů. (Sk 9) Výlučnost izraelského národa dospěla ke konci; po 490 letech se začala nová éra v dějinách spásy – evangelium se začalo hlásat do celého světa.

I když je toto proroctví přímo fascinující, nesmíme zapomenout, že je to jen část delšího proroctví o 2300 dnech. Těchto 70 týdnů bylo „odkrojených“ z většího vidění (mareh) z Da 8. Máme tu tedy dvě časová proroctví – o 2300 dnech, které nemá výchozí bod, a o 70 týdnech, které jej má.

Přehled dne: Druhý důsledek Ježíšovy oběti:

– Skončilo výjimečné postavení Izraelského národa, které nemělo v dějinách obdoby

ROK 1844

„Řekl mi: ‚Až po dvou tisících třech stech večerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti.‘ (Da 8,14)

Už jsme se seznámili s tím, že základ proroctví o 70 týdnech je v Ježíši. Protože proroctví o 70 týdnech je jen částí proroctví o 2300 dnech, bude i toto proroctví založeno na Ježíši. 70 týdnů, pro které máme definitivně určen výchozí bod, je „odkrojených“ z 2300 dní. (V části na pátek si vysvětlíme, proč je musíme „odkrojit“ ze začátku, ne na konci 2300 dní.)

Když použijeme 70 týdnů jako výchozí bod pro 2300 let, k jakému roku se dostaneme?

Když budeme 2300 let počítat od roku 457 př. Kr. (musíme vynechat existující rok 0), dostaneme se do roku 1844. Když připočítáme zbývajících 1810 let (2300 minus 490 let) k roku 34 po Kr., také se dostaneme k roku 1844. Z toho vyplývá, že očištění svatyně z Da 8,14 začíná rokem 1844.

Vrať se k pátému úkolu do části na pátek. Na základě porovnání Da 7 a Da 8 jsme dospěli k závěru, že očištění svatyně, což je událost totožná se soudem v Da 7, muselo nastat po 1260letém období, ale před druhým příchodem. Jak do toho zapadá výpočet, který jsme si dnes udělali?

Na proroctví o 2300 dnech je velmi důležitá jeho nepopíratelná souvislost s proroctvím o 70 týdnech, které je neoddělitelně spjato s Ježíšem. Nikdo nemůže zfalšovat tato data bez toho, aby přitom nezměnil i data týkající se Ježíšova života. Sám Ježíš je proto zárukou a jistotou tohoto proroctví. Z toho je zřejmé, že Bůh považoval za důležité postavit proroctví o 2300 dnech na Ježíši, na nejvýznamnějším a nejpřesnějším proroctví o jeho pozemské službě – na proroctví o 70 týdnech z Da 9.

Přehled dne: Proroctví o 2300 dnech bezpochyby začíná rokem 457, tak jako proroctví o 70 týdnech
Proroctví o 2300 dnech bezpochyby končí v roce 1844
Jako je nezpochybnitelný Ježíš jako předpověděný Mesiáš, tak je nezpochybnitelné i proroctví o 2300 dnech

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitoly Tajemství svatyně a V přítomnosti Nejvyššího (VDV 270–284; GC 409–432)

I když je jasné, že 70 týdnů je „odkrojených“ od 2300 dní, proč je „odkrojíme“ ze začátku, a ne z konce? Protože je to jediný způsob, který nabízí logické vysvětlení. Kdybychom 70 týdnů „odkrojili“ z konce, 2300 dní by skončilo roku 34 po Kr., což není možné vzhledem k Da 8, kde – paralelně s Da 7 – se 2300 dní dává do souvislosti s dobou konce; ten sotva mohl nastat roku 34 po Kr. Kdybyste je „odkrojili“ z konce, začínalo by toto proroctví přibližně 1600 let před Babylonem, prvním královstvím, které se vzpomíná v těchto proroctvích. Jinými slovy, „odkrojit“ je z konce by nám vůbec nezapadlo do kontextu. Když je však „odkrojíme“ ze začátku, pak toto proroctví začíná za vlády Médů a Peršanů, což souhlasí s tímto viděním (Da 8 začíná Médo-Persií), a končí po 1260 letech, ale před druhým příchodem, což také přesně odpovídá kontextu tohoto vidění.

Náměty k přemýšlení

- 1. Zopakujte si, co jsme studovali v několika posledních týdnech.**
- 2. Proč rok 1844 (podle Da 8,14) svědčí o tom, že má být očištěna svatyně nebeská, a ne pozemská?**
- 3. Proč je pro nás, adventisty, důležité pochopit toto proroctví, i když událost, kterou popisuje – očištění svatyně – se udála tak dávno? Co to znamená pro nás jako pro církev dnes?**
- 4. Jakou naději pro nás představuje to, že Ježíš byl „zahlazen“ (zabit) kvůli nám? Proroctví o 70 týdnech, proroctví o evangeliu, je spojeno s 2300 dny. Proč by evangelium mělo tvořit základ našeho chápání významu proroctví o 2300 dnech?**

PRINCIP „DEN ZA ROK“

Biblické texty na tento týden: Ex 34,22; Lv 12,5; Nu 14,34; Lv 16,10; Ez 4,5.6; Da 8,17.19.26; 10,2.3

Základní verš

„Až skončí tyto dny, lehneš si podruhé, a to na pravý bok, a poneseš nepravost domu judského po čtyřicet dní; ukládám ti za každý rok jeden den.“ (Ez 4,6)

Paralela mezi kapitolami Da 2, 7 a 8 ukazuje, že soud v Da 7, jenž končí druhým příchodem Ježíše Krista, je toutéž událostí jako očistění nebeské svatyně v Da 8,14 a že tato událost probíhá někdy po 1260letém období pronásledování (konec 18. a začátek 19. století), ale před druhým Ježíšovým příchodem.

Proroctví o 2300 dnech z Da 8 je jen částí vidění, která zůstala nevysvětlena. V Da 9 přichází za Danielem anděl Gabriel a vysvětluje mu proroctví o 70 týdnech, jež byly „odkrojeny“ z 2300 dní. Proroctví o 70 týdnech je založeno na Ježíši a tvoří základ pro proroctví o 2300 dnech. Poskytuje výchozí bod pro proroctví o 2300 dnech, který určuje konec tohoto proročského období na rok 1844 – rok, který přesně zapadá do kontextu toho, co jsme zjistili v Da 7 a Da 8.

Proroctví o roku 1844 tak pevně stojí nejen na velkých světových historických impériích, ale zvláště na samotném Ježíši.

V následujících úkolech se podíváme na několik témat, kterých jsme se v souvislosti s rokem 1844 zatím jen dotkli. Budeme hledat odpovědi na nejpálčivější otázky, které se mohou při studiu tohoto proroctví objevit.

Cíl úkolu:

1. Uvědomit si, že potřebujeme klíč k časovým proroctvím Bible. Tímto klíčem je princip „den za rok“.
2. Naučit se tři důvody jak vykládat časové proroctví principem „den za rok“.

Tento týden se budeme modlit za Seminář Bogenhofen v Rakouské unii.

PROROCKÝ ČAS I.

„Přišel tedy tam, kde jsem stál; zatímco přicházel, byl jsem ohromen a padl jsem tváří k zemi. Řekl mi: ‚Pochop, lidský synu, že to vidění se týká doby konce.‘ ... Vidění o večerech a jitrech, jak ti bylo pověděno, je pravdivé. Ty pak podrž to vidění v tajnosti, neboť se uskuteční za mnoho dnů.“ (Da 8,17.26)

Před několika týdny jsme hovořili o třech časových proroctvích: „čas a časy a polovina času“ (Da 7,25), „dva tisíce tři sta večerů a jiter“ (Da 8,14) a „sedmdesát týdnů“ (Da 9,24). Pracovali jsme s nimi na základě předpokladu, že je nebudeme považovat za doslovný čas, ale za čas proročský; tedy že v nich budeme dny vysvětlovat a považovat za roky.

Proto jsme mluvili o obdobích trvajících několik set, dokonce tisíce let, ne o obdobích několika let, jak by tomu bylo v případě, kdybychom je považovali za doslovné časové údaje.

Jak obhájíme tvrzení, že nejde o doslovný, ale proročský čas a že na jejich výklad bychom měli použít princip „den za rok“?

V Da 8,17.19.26 bylo Danielovi oznámeno, že proročské vidění, které dostal, se týká „konce“. V souvislosti s viděním o 2300 letech mu bylo konkrétně řečeno, že „vidění o večerech a jitrech ... se uskuteční za mnoho dnů“ (Da 8,26).

Jsou tyto texty důkazem o tom, že časové proroctví v Da 8 není doslovné?

Co považuješ za důkaz toho, že žijeme v „době konce“, o které Daniel hovořil? Jak by mělo toto vědomí ovlivnit náš život? Co je viditelným projevem této víry?

Přehled dne: První důvod pro předpoklad, že v proroctvích jde o roky, a ne o dny:
– Daniel mluví v souvislosti s proroctvími o konci dějin i světa

PROROCKÝ ČAS II.

**Přečti si Da 7,24–27. Mocnost znázorněná malým rohem, jež povstává z pohan-
ského Říma, bude existovat až do konečného soudu, kterým se ukončí dějiny
tohoto světa. Máme nějaký důkaz, že časové proroctví ve verši 25 nemáme
chápat doslovně?**

V obou kapitolách – Da 7 a Da 8 – je na základě kontextu, o kterém mluví (mohutná světová impéria, jež svým začátkem v starověku a vyvrcholením na konci světa pokrývají v dějinách celá tisíciletí), jasné, že by sotva dávalo smysl, kdyby se velká časová proroctví v nich brala doslovně; tedy že by v Da 7 to bylo jen tři a půl roku a v Da 8 asi šest roků a tři měsíce (anebo 2300 doslovných dní). Takové časové úseky sotva odpovídají významu a rozsahu událostí popisovaných v těchto viděních.

Když však použijeme princip „den za rok“, mají tato proroctví smysl a lépe zapadají do sledu událostí, v kterém jsou znázorněny.

**Vraťme se k proroctví o 70 týdnech z Da 9,24–27. Jaký interní důkaz máme
o tom, že toto proroctví nemůžeme chápat jako doslovný čas?**

Už jsme si ukázali, že bez ohledu na to, jaký rok jsme použili pro dekret o návratu a opětovném vystavení Jeruzaléma a pro službu Ježíše Krista, je jasné, že mezi těmito událostmi je víc než 70 týdnů. Kdybychom to chápali doslovně, toto proroctví by nemělo žádný smysl. Je však zajímavé, že když použijeme princip „den za rok“, proroctví přesně odpovídá historii a přivádí nás přímo k Ježíši. Ježíšova služba, jak je představená v Da 9, dokazuje platnost principu „den za rok“.

**Zabýváme se časovými úseky 490 let, 1260 let a 2300 let. Co nám tyto dlouhé
časové úseky říkají o trpělivosti a o naší důvěře v Boha, když události nepro-
bíhají tak rychle, jak bychom si přáli?**

Přehled dne: Další důvody pro princip „den za rok“ v apokalyptických proroctvích:
– Proroctví se týkají říší, které trvaly desítky let, ne několik dní
– Proroctví o Ježíši by ztratilo smysl, kdyby 70 týdnů byly doslovné týdny

70 TÝDNŮ A 2300 DNÍ

„Podle počtu dnů, v nichž jste dělali průzkum země, poneseť své viny. Za každý den jeden rok, za čtyřicet dnů čtyřicet let.“ (Nu 14,34)

Řekli jsme si, že proroctví o 70 týdnech nedává smysl, když ho bereme doslovně. Když však použijeme princip „den za rok“, přivádí nás přímo k Ježíši.

**Da 9,24–27 vyžaduje princip „den za rok“. Je třeba jej použít i na proroctví
o 2300 dnech? (Vezměte v úvahu, že proroctví o 70 týdnech bylo „odkrojeno“
z proroctví o 2300 dnech.)**

Proroctví o 70 týdnech představuje 490 let. Kdybychom proroctví o 2300 dnech brali doslovně, vyjadřovalo by období o něco delší než šest let. Mohli bychom 490 let „odkrojit“ z šesti let? Jistěže ne. A z 2300 let? Ano. To je dalším důkazem o tom, že v případě proroctví o 2300 večerech a jitrech musíme použít princip „den za rok“. Nemohli bychom tento princip použít na 70 týdnů, které jsou částí 2300 dní, a zároveň jej nepoužít i na 2300 dní.

Adventisté nejsou jediní, kdo při výkladu proroctví o 2300 dnech používá princip „den za rok“. Jeden z nejvýznamnějších židovských badatelů – Raši (1040–1105 po Kr.) přeložil Da 8,14 takto: „Řekl mi: „Dokud 2300 let. . .““ Tento princip výkladu není žádnou adventistickou „novinkou“; už dávno před námi jej používali v těchto proroctvích i jiní badatelé.

**I když verše Nu 14,34 a Ez 4,5.6 princip „den za rok“ samy o sobě nedokazují,
přece jen se v nich skrývá něco důležitého. Uměl bys to vyjádřit?**

Jaké spojení mezi dny a roky v Bibli představují verše Gn 5,14; 5,23; 9,29?

**Při pohledu na všechna tato časová proroctví, na velká prorocká období, která
přišla i skončila, vyvstává závažná otázka: Jak bychom měli využít vzácné chvíle
života, které nám byly uděleny? K jakým změnám ve využití nám uděleného
času bychom se měli rozhodnout?**

Přehled dne: Když 70 týdnů není doslovných, pak i 2300 dní je symbolických
Že dny znamenají roky, tvrdil už před tisíci lety slavný rabi Raši

DŮKAZ

„Slyšel jsem, jak jeden svatý mluví. Jiný svatý se toho mluvícího otázel: „Jak dlouho bude platit vidění o každodenní oběti a o vzpouře, která pustoší a dovoluje šlapat po svatyni i zástupu?““ (Da 8,13)

Přečti si otázku zaznamenanou v Da 8,13. Jistě sis všiml, že sloveso „platit“ je vyznačeno kurzívou; v hebrejském originále přítomno není, protože hebrejská gramatika to nedovoluje. Tato otázka se netýká jen činnosti malého rohu. Vztahuje se na všechno, o čem se v této kapitole píše, tedy i na vidění o beranovi a kozlu (Médo-Persie a Řecko), nejen na činnost malého rohu (pohanský a papežský Řím). Doslovný překlad by tedy vypadal takto: „Dokdy to vidění, ta denní (ustavičná) a pustošící nepravost vydat svatyni a zástup na pošlapání?“ V této otázce je vyjmenováno všechno, co se stalo ve vidění. Pro „vidění“ ve verši 13 je užit výraz „hazon“, a ten, jak jsme si ukázali, se vztahuje na berana, kozla a malý roh, tedy na Médo-Persii, Řecko a Řím.

Tuto otázku bychom tedy mohli parafrázovat takto: „Dokdy bude dovoleno, aby trvaly všechny tyto věci od vzniku Médo-Perské říše, Řecka až po útok Říma na Kristovu službu v nebi?“

Co svědčí o tom, že 2300 dní nemůžeme chápat doslovně? Kdybychom je chápali doslovně, jak by mohlo toto období pokrýt všechny události vzpomínané v této otázce?

2300 dní musí pokrýt všechny události zachycené ve vidění v Da 8, to znamená Médo-Perskou říši, Řecko, Řím a očištění svatyně. Doslovných 2300 večerů a jiter by uplynulo dřív, než by vůbec začalo první z těchto království, natožpak všechny. Princip „den za rok“ tento problém řeší. 2300 let, to je jistě víc než šest let a zahrnuje všechny události vyjmenované v této otázce.

Skrze tato proroctví nám je oznámeno nejen to, co se stane, ale také kdy se to stane. Proč by nám měly dát tyto verše naději, že bez ohledu na současné okolnosti Bůh všechno jednou ukončí a bude to pro jeho slávu?

Přehled dne: Samotné proroctví říká, že bude trvat déle než doslovných 2300 dní. Už jen tři velké světové říše musely trvat víc než 6 let. 2300 dní nemůže být 6 let, ale 2300 let.

PRINCIP „DEN ZA ROK“

„Eliáš byl člověk jako my, a když se naléhavě modlil, aby nepršelo, nezapršelo v zemi po tři roky a šest měsíců.“ (Jk 5,17)

Přečti si vidění a jeho výklad v Da 7. jak nám všechny tyto symboly pomáhají pochopit, proč by měl být i prvek času v tomto vidění symbolický?

Da 7 je kapitola plná různých symbolů a obrazů, které nechápeme doslovně. Proč bychom tedy měli proročkový čas chápat doslovně, když všechno ostatní je symbolické?

Přečti si Da 8. Jaký důkaz tu objevíme o tom, že časový úsek, který se zde vzpomíná, bychom měli také považovat za symbolický, a nikoli doslovný?

Tak jako Da 8 nemluví o skutečném „letícím“ kozlovi (v. 5), ani Da 7 nemluví o doslovném zvířeti se železnými zuby. (v. 7) Jsou to symboly. Stejně tak jsou i daná časová období symbolická.

Ani jedno ze tří časových úseků, o kterých jsme hovořili – „čas a časy a polovina času“ (Da 7,25); „dva tisíce tři sta večerů a jiter“ (Da 8,14) a „sedmdesát týdnů“ (Da 9,24) – není napsáno běžným způsobem, který vyjadřoval čas. Proč například místo 2300 dní anděl Gabriel neřekl, že svatyně bude očištěna za šest let, tři měsíce a 20 dní? V 2 S 5,5 je napsáno, že král „kraloval nad Judou sedm let a šest měsíců“, ne 2700 dní. Podobně to platí i v dalších dvou proroctvích. Ani v jednom z nich není čas vyjádřen způsobem tehdy obvyklým.

Přečti si L 4,25 a Jk 5,17. Porovnej tyto verše s Da 7,25. Které z nich mluví o doslovném čase a jak byl tento čas vyjádřen v protikladu k tomu, jak je vyjádřen čas proročkový?

Proč je princip „den za rok“ pro nás adventisty tak důležitý? Co by se stalo s naším proročským základem, kdybychom tento princip zamítli?

Přehled dne: Da 7 je plná symbolů. 1260 dní jsou symbolické dny a skutečné roky. Da 8 je plná symbolů. 2300 dní jsou symbolické dny a skutečné roky.

DOPORUČENÉ STUDIUM

Někteří badatelé poukazují také na souvislost mezi dny a roky v hebrejské poezii, v níž se dny používají v podobném významu jako roky:

„Cožpak ... jsou tvoje dny jako dny člověka, léta tvá jako dny muže...?“ (Jb 10,5)

„Řekl jsem si: Ať promluví léta, ti, kteří mají let mnoho, ať s moudrostí seznamují.“ (Jb 32,7)

„Myslím na dny dávnověké, na pradávna léta...“ (Ž 77,6)

V každém z těchto veršů dny a roky vyjadřovaly v podstatě totéž; bylo použito odlišných slov, ale myšlenka byla stejná. I když tyto paralely samy o sobě princip „den za rok“ nedokazují, svědčí o tom, že v hebrejském myšlení byly dny a roky úzce propojeny.

Náměty k přemýšlení

1. Zopakujte si celý úkol a přesvědčte se o platnosti principu „den za rok“.
2. Proč je v Bibli tolik symbolů? K čemu se používají?
3. Jaký jiný důkaz můžeš uvést z Bible pro princip „den za rok“?
4. Od Kristovy smrti uplynulo téměř dva tisíce let. Jak nám tato časová proctví pomáhají uvědomit si, že skutečně žijeme v době konce a že bychom si neměli myslet, že do Kristova návratu uplyne dalších dva tisíce let? Kde se v dějinách světa nacházíme a proč bychom měli vědět, že Kristův příchod je blízko?

ŘÍM A ANTIOCHIE

Biblické texty na tento týden: Iz 55,11; Mt 13,10-13; L 2,1; 21,20.21; J 11,48; 16,12; Pt 1,19

Základní verš

„Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu.“ (L 2,1)

„Otázka svatyně se stala klíčem k vysvětlení zklamání z roku 1844. Otevřela celou soustavu vzájemně spojených pravd, které ukazují, že velké adventní hnutí vedl Bůh, a dále odhalují, jaké je dnes postavení a úkol Božího lidu. Podobně jako se Ježíšovi učedníci v těžkých chvílích zármutku a zklamání ‚zaradovali, když spatřili Pána‘ (J 20,20), tak se nyní zaradovali věřící, kteří očekávali Kristův druhý příchod.“ (VDV 279; GC 423)

Předadventní soud a rok 1844 jsou pro církve adventistů významné pravdy, protože vysvětlují nejen zklamání roku 1844, ale pomáhají nám pochopit, kým jsme a proč existujeme jako hnutí. Jde skutečně o mnoho. Proto je důležité, abychom byli jako adventisté v této pravdě pevně zakotveni a připraveni odpovědět na různé námitky.

V tomto úkole budeme pokračovat ve studiu dalších biblických textů, jež nám pomohou utvrdit se v chápání této klíčové pravdy, která – když ji správně pochopíme – nám odhalí úžasnou spásnou milost našeho Pána Ježíše Krista ve světle toho, co pro nás udělal na kříži a nyní dělá v nebi.

Cíl úkolu:

1. Zdůraznit převahu Říma jako nepřehlédnutelné říše biblických i světových dějin a zvláště doby Nového zákona.
2. Vidět nelogičnost výkladu, který přehlíží výrazné postavení Říma v dějinách a ztotožňuje malý roh s bezvýznamným řeckým vládcem.
3. Vyzdvihnout, že se vyplatí spoléhat na biblické pravdy, i kdyby jim nikdo jiný nevěřil.

Tento týden se budeme modlit za Studio Hlas naděje (Stimme der Hoffnung).

ŘÍM V NOVÉM ZÁKONĚ

„Když proti němu nezakročíme, všichni v něj uvěří, a přijdou Římané a zničí nám toto svaté místo i národ.“ (J 11,48)

Dosud jsme hovořili o mocnostech od Babylonu až po Boží království. Všimli jsme si, že z pěti představených čtyři byly přímo jmenovány. Jedinou nepojmenovanou velmocí byl Řím ve své pohanské i papežské fázi. Je to zvláštní, protože většina proroctví věnuje víc pozornosti právě popisu Říma než ostatním královstvím.

I když se Starý zákon o Římu přímo nezmiňuje, jeho existence a moc vévodí celému novozákonnímu období. Evangelia, Skutky apoštolů, Pavlovy listy – to všechno vzniká v římském prostředí. Daniel se zmiňuje o Babylonu, Médo-Persii, Řecku a Božím království, zatímco Nový zákon mluví otevřeně o Římu, mocnosti, která povstává po Řecku a vládne světu Ježíšových dní i později.

Vyhledej si L 2,1; Sk 25,21. Které impérium je zde představeno jako hlavní mocnost?

V L 2,1 si všimni, že se měl vykonat soupis lidu „po celém světě“. Jen světová velmoc může vykonat soupis na celém světě. Je zajímavé, že Da 7,23 říká, že čtvrté zvíře „pozře celou zemi“; čtvrté zvíře tedy představuje světové impérium, kterým Řím bezesporu byl.

O které události mluví Ježíš v Mt 24,15 a L 21,20.21?

Když Ježíš hovoří o zničení Jeruzaléma Římany, dává do souvislosti římské impérium s knihou Daniel. Nejen že upozorňuje na Řím, ale přímo jej „vkládá“ do samotného Daniela. Výraz „znesvěčující ohavnost“, který Ježíš použil v souvislosti s knihou Daniel, se v této knize nachází třikrát. (Da 9,27; 11,31; 12,11) Ježíš tedy spojuje římské impérium s knihou Daniel, což ještě víc potvrzuje, že velká mocnost, která v Da 2,7 a 8 povstává po Řecku a trvá až do „konce“, je Řím.

Přehled dne: Starý zákon Řím přímo nevzpomíná
Nový zákon už ano
Řím je v dějinách tak dominantní, že i když je v proroctvích beze jména, je jasné, že jde o Řím

DVA MALÉ ROHY

„Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího.“ (Da 7,25)

V Da 7 i Da 8 vystupuje velmi nenápadně mocnost představená malým rohem. Když porovnáme vlastnosti malého rohu v obou kapitolách, zjistíme, že jde o jednu a tutéž mocnost. Toto srovnání nám pomůže ujistit se v přesvědčení, kdo je tato mocnost. O malém rohu nacházíme dost informací; mnohé jsou dokonce detailnější než u ostatních velkých království. Mělo by nám to říci dvě věci: (1) Malý roh znázorňuje významnou mocnost v prorockých dějinách tohoto světa; (2) Bůh chce, abychom s jistotou věděli, kterou mocnost představuje.

Uvádíme několik bodů, v kterých se tyto dva malé rohy (z Da 7 a Da 8) podobají. Při studiu těchto znaků a podobností uvažuj o tom, jak nás utvrzují v našem výkladu této mocnosti:

1. Jsou znázorněny stejným symbolem – rohem. (Da 7,8.20; 8,9)
2. Pronásledují. (Da 7,21.25; 8,10.24)
3. Vyvyšují samy sebe a mluví a jednají troufale. (Da 7,8.20.25; 8,10.11.25)
4. Zaměřují se na Boží lid. (Da 7,25; 8,24)
5. Jejich činnost je naznačena prorockým časem. (Da 7,25; 8,13.14)
6. Trvají až do doby konce. (Da 7,25.26; 8,17.19)
7. Jsou zničeny nadpřirozeným způsobem. (Da 7,11.26; 8,25)

Tyto mocnosti jsou představeny stejným prorockým symbolem a vykonávají stejnou činnost ve stejném časovém údobí v průběhu vidění. Je tedy víc než pravděpodobné, že jde o tutéž mocnost. Tyto důkazy se ostře staví proti těm, kteří tuto mocnost vysvětlují jinak než jako Řím.

Jakou úlohu sehrály a sehrávají při budování tvé víry biblická proroctví?

Přehled dne: Sedm podobností mezi malým rohem z Da 7 a malým rohem z Da 8
Malý roh z Da 7 je tentýž jako malý roh z Da 8
Malý roh je Řím

UTAJENÝ ŘÍM

„A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečeť tu knihu až do doby konce. Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží.“ (Da 12,4)

I když tuto poslední pozemskou mocnost umíme jednoznačně určit, nabízí se otázka: Proč nebyla jmenována?

**Co uvedený verš říká o čase, v kterém Bůh zjevuje svému lidu určité pravdy?
L 10,24**

Z tohoto verše vyplývá, že Bůh nezjevuje celou pravdu všem lidem najednou. Světlo přichází postupně. Bůh podle svého dokonalého plánu odhaluje stále víc pravdy.

Židé, kteří žili v době římského impéria, často vysvětlovali tato proroctví takto: Babylon, Médo-Persie, Řecko a – Edom. Proč Edom? Protože ze strachu před Římany Židé tajili pravý výklad. Udělali totéž, co Bůh ve své prozřetelnosti a prozíravosti před sty lety ve vidění Daniela.

Myslíš, že identita pronásledující náboženské moci zůstala utajena z podobných důvodů?

Co se z toho můžeme naučit o tom, jak citlivě přistupovat k lidem? Jak ve snaze být upřímný a rozumný neříct to, co ostatní – i když je to pravda – možná ještě nejsou připraveni slyšet?

Přehled dne: Důvody nepojmenování Říma v proroctvích:

- 1) Nechat něco studentům Bible, aby měli o čem přemýšlet
- 2) Utajit pravý výklad z „bezpečnostních důvodů“

VZNIK KNIHY DANIEL

„V třetím roce kralování krále Belšasara ukázalo se mně, Danielovi, vidění, po onom, které se mi ukázalo na počátku.“ (Da 8,1)

Kdy žil prorok podle tohoto verše?

Proroctví v knize Daniel jsou mocným důkazem nejen existence Boha, ale i toho, že Písmo je Boží slovo. V době vzniku křesťanské církve se odpůrci snažili podlomit, ba až zničit důvěru v Písmo, a zvláště v proroctví. Jak jsme již ukázali, jedním z těchto pokusů bylo tvrzení, že kniha Daniel nebyla napsána v době, do které se sama zařazuje, ale o mnoho století později. Tento názor my jako adventisté s. d. důrazně odmítáme. Žel, patříme k menšině.

Přečti si Da 1,1; 2,1;7,1; 8,1 a 9,1. Do jakého časového rámce se zařazuje samotná kniha Daniel?

Se snahou datovat vznik knihy Daniel o staletí později, než to činí sama, úzce souvisí pokus spojit identitu Malého rohu z Da 8 se starověkým řeckým vládcem Antiochem Epifanem. Mnozí současní studenti Bible přijímají tento výklad; používají jej téměř všechny moderní biblické komentáře. Jak však uvidíme, tento výklad nemůže být správný. Ti, kteří jej schvalují, si neuvědomují, co se za ním skrývá – snaha dokázat, že kniha Daniel nebyla napsána tehdy, kdy to sama udává, ale mnohem později. Protože je tento názor rozšířený, budeme se jím i v další části blíže zabývat.

Ovlivňuje tento názor tvoji víru v Písmo? Co můžeš udělat, aby ses bránil před tím, co může krok za krokem oslabovat tvoji důvěru ve věrohodnost a inspiraci Bible?

Přehled dne: Kniha Daniel byla napsána přesně tak, jak sama o sobě tvrdí. Říkat něco jiného je sice zajímavé, ale zároveň to otupuje hroty proroctví. Udělat z knihy Daniel apokryf dovoluje ztotožnit malý roh s bezvýznamným řeckým vládcem.

ANTIOCHIE

„Obezřetně a se zdarem bude jeho ruka lstivě jednat; ve svém srdci se bude vypínat, nerušeně uvrhne do zkázy mnohé. Postaví se proti Veliteli velitelů, avšak bude zlomen bez zásahu ruky.“ (Da 8,25)

Přečti si Da 8,5–8 (vidění o kozlovi) a potom Da 8,21.22, kde ho Gabriel vysvětluje. Jaký byl podle proroctví úděl kozla?

Dějiny ukazují úžasnou přesnost tohoto proroctví. Kozel byl jistě starověký řecký král. Po smrti Alexandra Velikého se říše na určitý čas rozdělila na čtyři království, v jejichž čele stáli čtyři generálové. Jedno z království patřilo Seleukovi a trvalo asi od roku 301 do roku 146 př. Kr. Jedním z jeho králů byl král Antiochus Epifanus. Byl osmý v pořadí (175–164 př. Kr.), po něm následovalo ještě dalších dvacet panovníků. Po porážce svých předchůdců znesvětil asi na tři roky chrám v Jeruzalémě a pronásledoval Židy. Podle všeho zemřel přirozenou smrtí během jedné z pozdějších výprav (164 př. Kr), poté co byl vyhnán z Jeruzaléma. Právě jeho mnozí vykladači považují za krále, kterého představuje malý roh.

1. Médo-perský beran se „vzmohl“ (v. 4); řecký kozel se „velice zmohl“ (v. 8); malý roh se „velmi vzámhal . . . vzámhal se tak, že sahal až k nebeskému zástupu . . .“ (v. 9.10). Jak tento popis a porovnání mocností automaticky vylučuje Antiocha jako malý roh?
2. Podle Da 8,25 bude malý roh „zlomen bez zásahu ruky“. To popisuje nadpřirozenou totální zkázu. My však známe smrt Antiocha: proč Antiochie ani v tomto případě nevyhovuje daným podmínkám?

I přes tyto důkazy proti Antiochovi (a je jich mnohem víc) jsou adventisté téměř jediní v křesťanském světě, kdo s tímto výkladem nesouhlasí. Jak hodnotíš tento náš postoj? Máme stát za svým názorem, i když s ním většina nesouhlasí? Setkáváš se s tím i ve svém životě?

Přehled dne: Krátký přehled důležitých událostí ze života Antiocha Epifana
Dva biblické důkazy vyvracejí, že malý roh je Antiochus Epifanus
S naším výkladem Daniela jsme osamoceni a jdeme „proti proudu“

DOPORUČENÉ STUDIUM

Podle Da 8,17.19.26 mluví proroctví o tom, co se bude dít v době konce. Malý roh byl poslední mocností v tomto vidění. Antiochus zemřel roku 164 př. Kr., proto nemůže být malým rohem.

Další věc, která v souvislosti s Antiochem neseď, se týká původu malého rohu v Da 8,8.9: „Kozel se velice zmohl. Když byl na vrcholu moci, zlomil se ten velký roh a místo něho vyrostly čtyři nápadné rohy do čtyř nebeských větrů. Z jednoho z nich vyrazil jeden maličký roh, který se velmi zmámhal na jih a na východ i k nádherné zemi.“ Ve snaze dokázat správnost Antiocha někteří říkají, že malý roh vyšel „z jednoho z nich“, tj., z jednoho národa, který povstal po smrti Alexandra Velikého. A tím by mohla být, jak tvrdí, Antiochie, ne Řím.

Hebrejská gramatika umožňuje vázat výraz „z jednoho z nich“ s podstatnými jmény ženského i mužského rodu, tedy s výrazem „čtyři nebeské větry“; není možné ho však gramaticky spojit s výrazem „čtyři nápadné rohy“.

I kdyby tento argument o původu platil, je zde mnoho dalších faktorů, které dokazují nemožnost nazvat malým rohem Antiocha.

Náměty k přemýšlení

1. **Proč jsou tyto otázky tak důležité? O co při nich vlastně jde? Kdyby mocnost představená malým rohem skutečně představovala Antiocha, celé proroctví z Da 8 by se naplnilo a završilo přibližně 150 let př. Kr. Jaký význam by pak mělo pro nás adventisty? Co myslíš, proč velká většina křesťanů dnes zastává odlišný názor na malý roh?**
2. **Co to znamená, držet se pravd, které většina ostatních křesťanů nepřijímá? Mělo by nás to trápit?**

SVATYNĚ A MALÝ ROH

Biblické texty na tento týden: Ex 27,20; 29,42; Nu 4,7; 28,6; Ř 8,34; Žd 7,24–27; 8,1–5; 9,1–14.24

Základní verš

„Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu v nebesích jako služebník pravé svatyně a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk.“ (Žd 8,1.2)

V předcházejících úkolech jsme si ukázali, jaký důraz klade Da 8 na malý roh. Proto se chceme důkladně zabývat nejen jeho popisem, ale i výkladem v druhé části této kapitoly.

V tomto úkole se budeme podrobně věnovat malému rohu. Zaměříme se zvláště na jeho útok proti „Veliteli velitelů“, proti „každodenní oběti“ a proti „příbytku jeho svatyně“.

Uvidíme také, do jaké míry je myšlenka svatyně – nebeské svatyně – centrální myšlenkou této kapitoly, protože jedině v kontextu nebeské svatyně a služby v ní můžeme lépe pochopit útok malého rohu.

Poznatky z této kapitoly nám také budou východiskem pro téma, které budeme studovat později, kdy se budeme zabírat úlohou svatyně, zvláště jejím očištěním v souvislosti s evangeliem a celým plánem spasení. Ten vyvrcholí velkou nadějí všech křesťanů – druhým příchodem Ježíše Krista.

Cíl úkolu:

1. Uvědomit si důležitost poznání pravdy o podstatě a totožnosti malého rohu, abychom jako jednotlivci i jako církve neskouzli ke stejným praktikám.
2. Ocenit, že poznání pravdy a porozumění proroctvím slouží k tomu, abychom zůstali stát na Boží straně v době, kdy všichni budou stát proti Bohu, byť v jménu Božím.

Tento týden se budeme modlit za Sdružení Hansa v Severoněmecké unii.

„AŽ K VELITELI TOHO ZÁSTUPU“

„Z jednoho z nich vyrazil jeden maličký roh, který se velmi vzdáhl na jih a na východ i k nádherné zemi. Vzmohl se tak, že sahal až k nebeskému zástupu, srazil na zem část toho zástupu, totiž hvězd, a rozšlapal je.“ (Da 8,9.10)

Přečti si Da 8,9–12, kde se mluví o činnosti malého rohu. Které konkrétní věci jsou zde vyjmenovány?

V pátém úkole jsme mluvili o směru, kterým se ubírá činnost malého rohu: nejprve to byl horizontální směr (v. 9), znázorňující vojenskou nebo politickou expanzi; potom směr vertikální (v. 10–12), který odhaluje náboženskou rovnu jeho útoku. Říkali jsme, že to ukazuje na dvě fáze Říma – nejprve pohanskou, potom papežskou.

Činnost malého rohu ve v. 10–12 zřejmě nemáme chápat doslovně, ale symbolicky. Nemusíme pochopit každý symbol, abychom rozuměli, jaký druh činnosti je tu popsán. Jaký druh útoku malý roh provádí?

Všimněme si některých klíčových slov – „zástup“ (L 2,13; Neh 9,6), „nebeské“ (Mt 6,1; Žd 9,24), „velitel“ (Iz 9,6; Da 12,1; Sk 3,15; 5,31), „každodenní“ (Nu 4,16; 28,24; 29,6), „svatyně“ (Ex 25,8; Žd 8,1.2), „pravda“ (Jb 9,2; J 14,6; 1 Tm 2,4; Jk 5,19). Všechna tato slova mají náboženský nebo duchovní význam a stávají se předmětem útoků malého rohu. Z toho vyplývá, že jde o náboženský útok malého rohu, který tu sehrává velkou úlohu. A to je vlastně základem tohoto vidění. Bůh chce, abychom viděli náboženský rozměr malého rohu a uvědomili si, že jeho činnost se týká náboženské roviny. Je nám to opět dotvrzeno v Da 8,23–25, kde se konkrétně říká, že „uvrhne do zkázy zdatné a lid svatých“ a povstane proti „Veliteli velitelů“.

Co považuješ za útok na tvoji víru a přesvědčení? Co bylo pro tebe největší výzvou? Co bylo nejúčinnějším prostředkem obrany?

Přehled dne: Působení malého rohu na zemi a jeho působení směrem k nebi – Řím pohanský a Řím papežský
Útoky malého rohu mají duchovní podstatu

SVATYNĚ

„Vypjal se až k veliteli toho zástupu, zrušil každodenní oběť a rozvrátil příbytek jeho svatyně. Zástup byl sveden ke vzpouře proti každodenní oběti. Pravdu srazil na zem a dařilo se mu, co činil.“ (Da 8,11.12)

Porovnej symboly zvířat v Da 7 a Da 8. Jaký rozdíl mezi nimi vidíš?

Zvířata v Da 8 jsou nejen obětní zvířata, ale patří k druhům používaným při smířčích obřadech v Den smíření (Lv 16). To je první souvislost s knihou Leviticus, která se zabývá službou ve svatyni víc než jakákoliv jiná starozákonní kniha.

Co je cílem útoku malého rohu? Da 8,10–13

Je jasné, že malý roh útočí na svatyni.

Především, malý roh zrušil „každodenní oběť“. Hebrejské slovo přeložené jako „každodenní“ (tamid) též znamená „ustavičná“, „stálá“, „trvalá“ a je použito nesčetněkrát v přímé souvislosti s každodenní službou kněze v prvním oddělení stánku pozemské svatyně. Je to zřejmý odkaz nejen na službu ve svatyni, ale i na každodenní obřady v této službě.

V Da 8,11 je napsáno, že malý roh rozvrátil „příbytek“ (základ) jeho svatyně. Také toto slovo se vyskytuje v mnoha jiných verších a vždy souvisí se svatyní či místem, kde přebývá Bůh.

Pak jsou tam zmínky o samotné svatyni, nejen ve verši 11, ale i ve verších 13 a 14. Tyto verše jasně svědčí o tom, že svatyně, která byla pozemským modelem plánu spasení, se stala cílem jeho útoků.

Vzhledem k časovému rámci této fáze malého rohu, který „vyrazil“ okolo 5. století po Kr., proč tu nemůže být řeč o útoku na pozemskou svatyni?

Protože pozemská svatyně byla zničena roku 70 po Kr., musí tu být řeč o útoku na svatyni v nebi. Malý roh se sice nedostal do nebe, ale útočí na všechno, čeho byla symbolem svatyně. To znamená, že malý roh útočí nejen na Boží lid, ale také na plán spasení.

Přehled dne: Nejničivější útok malého rohu směřuje na svatyni
Svatyně je místo, kde přebýval Bůh

ÚTOK

„Kdo je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!“ (Ř 8,34)

Četli jsme, že malý roh tak zmohtněl, že se postavil proti „Veliteli velitelů“. Tento „Velitel“ je jednoznačně Kristus. Útoky malého rohu jsou zaměřeny nejen proti Božímu lidu, ale i proti svatyni, jejímu základu a službě; v tomto případě proti „každodenní“ službě.

Kde byl v době útoku Říma Ježíš Kristus a co dělal? Žd 8,1–5

Pamatujme na to, že cílem útoku malého rohu je Kristus, „Velitel velitelů“, který je nyní v nebeské svatyni a slouží tam za nás. I v tomto případě je jazyk symbolický; malý roh se ve skutečnosti nedostal do nebe, ani fyzicky nesrazil „pravdu“ a „příbytek jeho svatyně“ na zem.

Útok malého rohu byl také útokem na plán spasení, který začal smrtí Ježíše Krista (symbolizovanou smrtí obětních zvířat ve svatyni) a pokračuje Kristovou velekněžskou službou (symbolizovanou službou kněží v pozemské svatyni). Cílem útoku malého rohu bylo všechno, co symbolizovala svatyně.

Jak k tomu došlo?

Kristus je nyní naším veleknězem, který se za nás přimlouvá v nebeské svatyni. Pozorné studium římského systému ukazuje, jak celková struktura této církve s kněžstvem, prostřednickou službou a mší přisvojuje všechno, co Kristus pro nás učinil a stále činí. Všechno, co my věřící přisvojujeme přímo Bohu a Kristu, si přivlastnila samotná římská církev.

Jaký je úkol církve v plánu spasení? Jak můžeme aktivním způsobem pomoci církvi splnit její úlohu? A zároveň – má to, co může církev udělat pro tebe a tvůj vztah s Bohem, své hranice?

Přehled dne: Svatyně je způsob jak jednoduše znázornit a pochopit spasení
Malý roh nechce, aby někdo pochopil a přijal spasení, které nabízí Bůh
Malý roh je církev, která si přivlastnila to, co patří jen Bohu

„KAŽDODENNÍ“ I.

„Oheň ustavičně hořeti bude na oltáři, a nebudeť uhašen.“ (Lv 6,13 PBK)

Při popisu útoku malého rohu na svatyni v Da 8,10–12 je doslova napsáno, že malý roh odstranil „každodenní“. I když mnohé překlady dodávají slovo „oběť“ nebo „spalování obětí“, v původním textu tomu tak není. Tento „přídavek“ svědčí o tom, že překladatelé pochopili zřejmou souvislost se svatyní, přesto přidané slovo není zaručeně správné. Slovo „každodenní“ (ustavičná, trvalá) se netýká jen „každodenních“ obětí, ale i každodenní služby v pozemské svatyni jako celku.

Kterou část „každodenní“ (ustavičné, stálé) služby popisuje každý z uvedených veršů? V které části svatyně se konala většina těchto úkonů?

Ex 25,30 _____

Ex 27,20 _____

Ex 30,8 _____

Lv 6,13 (PBK) _____

V těchto verších je slovo „tamid“ (v Da 8,11 přeložené jako „každodenní“) spojováno s různými činnostmi, které vykonával kněz během své každodenní služby. To znamená, že i když se „tamid“ týkalo obětí, zahrnovalo také každodenní službu kněží, kteří – podle listu Židům – sloužili „ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské“ (Žd 8,5). Nebeská svatyně je skutečnou podobou Kristovy velekněžské služby; všechny pozemské úkony byly jen stínem, symbolem Kristovy služby v nebeské svatyni. A ta se stala cílem útoku malého rohu.

Všimněme si také, že všechny tyto úkony se soustřeďovaly kolem prvního oddělení pozemské svatyně. Chléb, svícen i kadidlo se nacházely v prvním oddělení stánku; oběť byla přinášena na oltář, který byl venku.

Důležité přitom je, že nic z toho se netýkalo druhé části, svatyně svatých, do které vcházel kněz jen jednou do roka, když byla svatyně očištěna od hříchů a nečistoty, jež se tam za rok nahromadily.

Které každodenní (ustavičné) „úkony“ jsou důležité pro tvůj osobní duchovní růst? Proč je právě to, že se provádějí každý den, pro růst tak důležité?

Přehled dne: To, co se stalo ve svatyni, odkazovalo na Boží záměry a činy, směřující k naší spáse

Tamid zahrnuje všechno, co se opakovaně dělo každý den ve svatyni

Tamid se netýká svatyně svatých

„KAŽDODENNÍ“ II.

„Od té doby, kdy bylo všechno tak zařízeno, vcházel stále do přední části stánku kněz i konali tam bohoslužbu. Do druhé části stánku vcházel jen jednou za rok sám velekněz, a to nikdy bez krve, kterou obětoval za sebe i za přestoupení lidu. Tím Duch svatý naznačuje, že ještě nebyla otevřena cesta do nejsvatější svatyně, pokud stála přední část stánku.“ (Žd 9,6–8)

Služba v pozemské svatyni byla zmenšeným modelem služby v nebeské svatyni; oběti a služba kněží byly symbolem smrti a velekněžské služby Ježíše Krista.

Co čteme o vztahu pozemské a nebeské svatyně v Žd 9,1–14?

Ti, kteří studují službu ve svatyni, ví, že kromě každodenní služby v prvním oddělení stánku vcházel jednou za rok nejvyšší kněz do svatyně svatých, aby vykonal „očistění svatyně“ (Lv 16). Protože se to dělo jen jednou do roka, bývá tato služba nazývána „výroční“ službou, v protikladu ke službě „každodenní“, „ustavičné“. Celou službu ve svatyni bychom tedy mohli rozdělit do dvou částí: denní, ustavičná služba v první části a výroční služba v druhé části, kdy byla svatyně očištěna.

Z toho vyplývá důležitá otázka: Proč se předmětem útoku malého rohu stala právě „každodenní“, ustavičná služba (tamid)? Proč toto vidění zdůrazňuje jen jeden prvek služby ve svatyni, ne oba? (viz část na pátek)

Jak nám text Da 8,14 pomáhá odpovědět na položené otázky?

Malý roh byl schopný útočit jen na „každodenní“, protože „výroční“ služba v druhé části, která probíhala, když byla svatyně očištěna, se tehdy „nekonala“. Svatyně byla očištěna a „výroční“ služba se začala, až když skončilo období 2300 let, tedy roku 1844.

V Da 8 tedy čteme o obou fázích Kristovy velekněžské služby: „každodenní“, která je cílem útoku malého rohu, a „výroční“, jež začíná po uplynutí 2300 dní.

Jak vážně bychom měli brát hřích ve svém životě?

Přehled dne: Dva druhy služby ve svatyni:

– Služba konaná každý den

– Služba konaná jednou za rok

Malý roh útočí jen na každodenní službu, protože výroční služba ještě nezačala

DOPORUČENÉ STUDIUM

Shrňeme-li myšlenky o svatyni a malém rohu, pak zjišťujeme, že poselství o svatyni bylo poselstvím o spasení. Bůh prostřednictvím služby ve svatyni hlásal vlastně evangelium. Služba v pozemské svatyni byla až do prvního příchodu Ježíše Krista „podobností pro nynější čas“ (Žd 9,10). Božím záměrem bylo, aby prostřednictvím symbolů a obřadů tohoto podobnoství evangelia Izrael zaměřil svou víru na oběť a kněžskou službu Ježíše Krista, Vykupitele světa, Beránka Božího, který snímá hříchy světa. (J 1,29)

Nebeská svatyně je velké řídicí středisko, kde Kristus koná pro naše spasení svou kněžskou službu. Ježíš „přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu. Je stále živ a přimlouvá se za ně.“ (Žd 7,25) Proto jsme vybídnuti: „Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas.“ (Žd 4,16)

Vidění proroka Daniela naznačovala, že Kristova role velekněze by měla zvláště výrazně vystoupit do popředí v „době konce“. (Da 8,17) Počátkem 19. století začalo mnoho křesťanů intenzivně studovat proroctví z 8. kapitoly knihy Daniel. Byli mezi nimi baptisté, presbyteriáni, metodisté, luteráni, anglikáni a jiní. Na základě svého pochopení moci malého rohu a svatyně očekávali, že toto prorocké období bude zakončeno očištěním církve, osvobozením Palestiny a Jeruzaléma, návratem Židů, zánikem papežství, obnovením pravé bohoslužby nebo druhým příchodem Pána Ježíše. Žádná z těchto předpovědí se nesplnila. Avšak nové světlo o Kristově službě v nebeské svatyni obrátilo jejich zklamání v radost. Danielova vidění ukazují na předadventní soud, ve kterém Bůh vysloví rozsudek odsouzení nad malým rohem. Pojetí vyšetřujícího soudu neprotiřečí biblickému učení o spasení z víry prostřednictvím milosti. Všichni, kdo jsou spojeni s Ježíšem Kristem, mohou mít jistotu spasení.

Náměty k přemýšlení

1. Jak nám tyto citáty pomáhají lépe si uvědomit, co si malý roh přisvojil z toho, co patří jedině Bohu?
2. Znovu se zamysli nad otázkami: Jaký je úkol církve v plánu spasení? Jaké jsou její hranice v tom, co pro nás může učinit? Proč je církev prostředkem k dosažení cíle, ne cílem samotným?S

PŘEDADVENTNÍ SOUD

Biblické texty na tento týden: Dt 25,1; 1 Kr 8,32; Ž 51,1-4; Mt 22,1-13; Žd 9,22-24; Zj 20,12; 22,12

Základní verš

„Hle, přijdu brzo, a má odplata se mnou; odplatím každému podle toho, jak jednal.“ (Zj 22,12)

V předešlém úkole jsme studovali téma předadventního soudu na základě Da 8. V tomto úkole to učiníme z perspektivy Da 7 a některých fascinujících pohledů, které nám tato kapitola poskytne. Je to podobné jako v případě evangelií: i pozemský život Ježíše máme zaznamenán ve vícero podáních. Obě kapitoly obsahují klíčové pravdy, které se vzájemně doplňují. Žádná z nich, jakkoliv poučná, není schopna nám sama o sobě dát plné pochopení této významné události. Když je však spojíme dohromady, odhalí nám toho o soudu překvapivě mnoho.

Tyto kapitoly nejsou hlubokou teologií, proroctvím nebo historií; naopak, přinášejí krásné poselství naděje a zaslíbení. Spolu nám chtějí říci, že ani ta nejhorší skutečnost nepotrvá věčně. Bůh, který nám ukázal dějiny světa od doby Daniela až po současnost a ještě i budoucnost, úžasným způsobem ukončí dějiny tohoto světa tak, že zlo bude potrestáno a zvíťezí spravedlnost. Proto je důležité, abychom při našem studiu tabulek a historických událostí neztratili ze zřetele tuto klíčovou myšlenku. Důležité je také to, abychom – když se dělíme o tyto pravdy s ostatními – vždy poukazovali nejen na zvířata a malý roh, ale také na nádherné zaslíbení věčného života v Božím království, jenž je nám darován díky Ježíši Kristu a jeho smrti za nás.

Cíl úkolu:

1. Zopakovat si význam slova „teodicea“ a naučit se nové slovo: „transparentní“.
2. Zvyknout si na význam slova transparentní v souvislosti s Božími vlastnostmi a Božím jednáním.
3. Vyzdvihnout, že Bůh jedná transparentně, protože mu jde o spravedlnost a nemá co skrývat.

Tento týden se budeme modlit za výrobu De-Vau-Ge v Evro-Africké divizi.

SVATÍ NEJVYŠŠÍHO

„Ale království se ujmu svatí Nejvyššího a budou mít království v držení až na věky, totiž až na věky věků.“ (Da 7,18)

Již jsme hovořili o významu očistění svatyně v Da 8. Vzpomínali jsme čtyři události znázorněné ve vidění (viz 5. úkol – Médo-Perská říše, Řecko, Řím a očistění svatyně). První tři události měly nepochybně velký význam. Protože vidění vrcholilo očistěním svatyně, je víc než zřejmé, že musí jít o událost zásadního významu.

Z toho vyplývá otázka: Proč je očistění svatyně tak důležité, že bylo zařazeno k velkým mocnostem, pomocí kterých Písmo odhaluje dějiny tohoto světa?

Da 8 sama o sobě na tuto otázku neodpovídá. Bůh nám však nedal jen Da 8. Existují jasné paralely s Da 7, které nám ve velké míře pomáhají odhalit tajemství v Da 8.

Známe už paralely mezi soudem v Da 7 a očistěním svatyně v Da 8. Přečti si Da 7,9.10.13.14.18.21.22.26.27. Čím tento soud (který je totožný s očistěním svatyně) končí? Jaký je výsledek soudu? Co se tady stále znovu zdůrazňuje?

Všimněme si, co se v těchto verších vícekrát opakuje – svatým bude dáno Boží věčné království, které nepomine jako království před ním. Stále znovu se po představení různých království – a zvláště po popisu malého rohu, jenž má troufalé řeči a pronásleduje – mluví o konečném vítězství Boha a jeho svatých. Bez ohledu na to, co zlého se bude dít a jak dlouho to bude trvat, na konci – jako výsledek tohoto nebeského soudu (tedy očistění svatyně) – bude zlo vyhlazeno a Bůh zřídí své věčné království.

Všechna ostatní království vznikla a zanikla, nebo byla nakonec zničena. Avšak svatí budou „mít v držení“ (v. 18) království až na věky. Co pro tebe znamená toto zaslíbení?

Přehled dne: Da 7 a Da 8 jsou jako kousky puzzle s obrazem soudu
Na pomínutelných kouscích historie stojí nepomínutelné Boží království

SOUD A MALÝ ROH

„Ty sám v nebesích vyslyš, zasáhni a rozsud' své služebníky; prohlás svévlníka za svévlného a odplat' mu podle jeho cesty, a prohlás spravedlivého za spravedlivého a odměň jej podle jeho spravedlnosti.“ (1 Kr 8,32)

Očistění svatyně chápeme jako soud zaměřený na ty, kteří vyznávají, že jsou Ježíšovými následovníky. (Mt 22,1–13) Je to zřejmé zvláště z toho, že při očišťování pozemské svatyně v Den smíření (Lv 16) byl soud zaměřen na Boží lid.

I přesto se vynořuje otázka: Proč v Da 7 i Da 8 se o soudu (nebo očistění svatyně) píše ve spojení s malým rohem, přinejmenším s tou jeho fází, která je ukázána ve vidění? Co společného má malý roh s předadventním soudem?

Znovu si přečti verše, které jsme četli včera. Jaký úděl čeká malý roh a co naopak získají „svatí Nejvyššího“? (viz zejména Da 7,22)

Je to celkem jasné. Malý roh je potrestán a odsouzen, svatí jsou ospravedlněni a osvobozeni. Pro hebrejské chápání spravedlnosti a soudu je typické, že v něm nejde jen o potrestání viníka, ale i o obhájení spravedlivého. Oba tyto prvky jsou velmi důležité pro spravedlnost v hebrejském myšlení a s oběma se setkáváme i při popisu předadventního soudu.

Jak odhalují verše Dt 25,1 a Kr 8,32 principy, s kterými jsme se setkali v Da 7 a Da 8?

Soud v Da 7 končí zánikem malého rohu a zároveň druhým příchodem, který ukončí dějiny tohoto světa. Soud, i když je tady vzpomínán v souvislosti s malým rohem, má širší rozměr než jen potrestání malého rohu. Vidíme tu totiž dva procesy: zlo je potrestáno a spravedliví jsou obhájeni. Sotva bychom to považovali za spravedlivé, kdyby tomu bylo jinak.

Spravedliví jsou obhájeni, zlo je potrestáno. Takové je Boží zaslíbení. Jak by nám mělo toto zaslíbení pomoci překonat dobu, kdy, jak se často zdá, se to děje právě naopak?

Přehled dne: Předadventní soud se výsostně a přednostně týká Božího lidu
Boží lid bude obhájen a malý roh zničen
Nic spravedlivějšího neexistuje

OPĚT TEODICEA

„Ať se ukáže, že Bůh je pravdivý, ale ‚každý člověk lhář‘, jak je napsáno: ‚Aby ses ukázal spravedlivý ve svých slovech a zvítězil, přijdeš-li na soud.‘“ (Ř 3,4)

V prvním úkole tohoto čtvrtletí jsme mluvili o výrazu **teodicea**, který znamená, že Bůh bude vzhledem ke zlu obhájen. Víme, že i přes všechno zlo v tomto světě můžeme důvěřovat tomu, že Bůh je dobrý a spravedlivý.

Ukázali jsme si také, že hřích a zlo má svůj počátek v jiné části vesmíru a že hřích a problémy, které s sebou přinesl, nebyly ohraničeny jen na naši zem. Naopak, země je jen místem, kde se boj odehrává. Mluvili jsme také o tom, že se týká i jiných inteligentních bytostí ve vesmíru a že i ony se zajímají o problém hříchu a vzpoury.

Přečti si Da 7,9.10 a potom odpověz na následující otázky:

1. Jaká událost tu probíhala?

2. Kde probíhala?

3. Před kým se odehrávala?

Je nám tu představena scéna nebeského soudu, který končí zničením malého rohu a zřízením Božího království. Tento soud se koná před nespočtelným zástupem nebeských bytostí. „Tisíce tisíců . . . a desetitisíce desetitisíců. . .“ tak autor vyjádřil toto nespočetné množství. To, co je tu popsáno, je přihlížející vesmír, který sleduje konečné vykonání rozsudku Božího soudu, po kterém následuje zřízení Božího věčného království.

V souvislosti s touto scénou soudu v Da 7 si přečti Ř 3,4. Jak tyto verše odpovídají soudu, jak je nám zjeven v Da 7?

Bůh soudí svůj lid „veřejně“ před celým přihlížejícím vesmírem, aby – až se soud skončí – mohlo být vyhlášeno: „A tak se ukážeš spravedlivý v tom, co vyřkneš, ryzí ve svém soudu.“ (Ž 51,6)

Je tvé jednání vůči druhým čestné a otevřené? Pokud ne, proč? Můžeš na tom něco změnit?

Přehled dne: **Teodicea** je zpátky a s ní jistota, že Bůh je dobrý, i když okolo sebe vidíme více zla než dobra
Bůh nikdy neměl co skrývat a už vůbec ne svoji dobrotu
Vyšetřující soud je transparentní

PŘEDADVENTNÍ SOUD

„Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými svatými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“ (Mt 16,27)

Oba verše, Da 12,1 i Mt 16,27, mluví o soudu. Jak bys na základě těchto veršů dokázal, že soud se koná před druhým příchodem, tedy že jde o předadventní soud?

Pokud mají svatí obdržet při druhém příchodu království a malý roh má být zničen, musí proběhnout nějaké zúčtování před vykonáním tohoto rozsudku. Vždyť to dělají i soudy zde na zemi. Bylo by to čestné, kdyby byl nad někým vynesen rozsudek, a až poté by zasedl soud a vyšetřoval by fakta?

Kristus se vrátí a jeho odplata přijde s ním, aby „odplatil každému podle toho, jak jednal“. My všichni budeme souzeni podle našeho jednání. (Zj 20,12) Z toho je zřejmé, že soud se musí vykonat před druhým příchodem. Zvykněme si nazývat jej předadventní anebo vyšetřující soud. (Vždyť každý soud před vynesením rozsudku věc nejprve vyšetřuje.)

Znovu si pozorně přečti popis scény u soudu v Da 7. Proč je zřejmé, že jde o předadventní soud? Jaký důkaz nacházíš v těchto verších? Zj 13,8; 20,12

V Da 7 máme skutečně před očima velký předadventní soud, kterým zaniká nejen malý roh, ale i tento svět a přichází nový, ve kterém budou svatí žít navěky v Božím věčném království. Je tu tedy představena událost nesmírného významu, událost, která se týká věčného údělu nespočetného množství bytostí. Není proto divu, že poselství o soudu považujeme jako adventisté za klíčové.

Přehled dne: Předadventní soud neznámá, že si ho vymysleli adventisté
Předadventní soud znamená, že probíhá před druhým příchodem Ježíše Krista
Nejtransparentnější způsob, jak ještě před druhým příchodem určit, kdo přežije a kdo zahyne, je předadventní soud

NEBESA OČIŠTĚNÁ

„To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očisťovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí.“ (Žd 9,23)

Přečti si Žd 9,22–24 a potom odpověz na následující otázky:

1. O kterých dvou svatyních se tady hovoří?
2. Jaké paralely jsou mezi nimi? Co říká autor o tom, co se musí stát s oběma?

Tyto verše jsou pro neadventistické badatele záhadou, protože jasně mluví o tom, že i samotná nebeská svatyně potřebuje očistění. Jak je možné, že něco v nebi potřebuje být očistěno? I když hříšníci do nebeské svatyně přímo nevstupují, od čeho jiného by měla být očistěna než od hříchu? V určitém bodě dějin spásy samotné nebeské věci potřebují být očistěny.

Řecké slovo v Žd 9,23 pro „očisťovat“ pochází ze stejného řeckého slova, které je použito ve starověkém řeckém překladu Da 8,14. To znamená, že ti, kteří ještě před Kristem překládali Starý zákon, rozuměli hebrejskému textu Sa 8,14 tak, že svatyně má být očistěna. Autor listu Židům měl stejnou představu, bezprostřední kontext však byl odlišný – jako se očisťovala pozemská svatyně, tak musí být očistěn i její nebeský vzor. Jde tu vlastně o to, že očisťování pozemské svatyně mělo poukazovat na důležitější a skutečné očistění nebeské svatyně.

Proč musí být vzhledem k časovému rámci proroctví v Da 8,14 toto očistění svatyně totožné s očistěním, o kterém mluví autor listu Židům?

V židovském myšlení byl Den smíření, kdy byla svatyně očistěna, také velkým dnem soudu. Byla to doba, kdy lidé – dříve než se postavili před soud – měli poslední příležitost učinit pokání. V Den smíření si Židé dodnes někdy navzájem přejí: „Nechť jsi zapečetěn v knize života navěky.“

Proč je Kristova spravedlnost, kterou vírou přijímáme, naší jedinou jistotou, že v den soudu budeme navždy zapsáni do knihy života?

Přehled dne: Problém špíny ve svatyni je lež, že Bůh je netransparentní
Očistění je, když se všichni na základě důkazů přesvědčíme, že Bůh je skutečně transparentní

DOPORUČENÉ STUDIUM

Co se podle židovského myšlení stalo v Den smíření, kdy byla svatyně očistěna? Níže uvedený citát porovnej s tím, co o předadventním soudu napsala Ellen Whiteová v knize Velké drama věků, a také s tím, co jsme o soudu četli v Da 7.

„Bůh si sedl na trůn, aby soudil svět; zároveň Soudce, Obhájce a Svědek otevírá knihu záznamů. Začíná číst. Uvedena jsou tam dokonce i celá jména. Zazní silná truba. Je slyšet tichý hlas. Anděl se zachvějí říkajíce, že nastal den soudu . . . V Den smíření se rozhodne o tom, kdo bude žít a kdo zahyne.“ (Jewish Encyclopedia, The Day of Atonement)

Některé modlitby určené pro Den smíření znějí asi takto: „Ospravedlň mě na soudu . . . Umlč žalobce; na jeho místo nechť přijde obhájce . . . a s ohledem na jejich prosby vyhlas, že mi je odpuštěno . . . zahlad přestoupení lidu, který byl zachráněn . . . On, Věkovitý, sedí jako Soudce . . . Naše jména ať zapíše do knihy života.“

Náměty k přemýšlení

1. **Rozmýšlej o všem, co pro tebe učinil Bůh, zvláště v osobě Ježíše Krista. Aby celý vesmír viděl jeho spravedlnost a čestnost v zacházení s hříchem a vzpourou, Bůh dovolil, aby byl sám souzen tak, jak on soudí. Jak nám to vyjevuje Boží charakter? Proč je Bůh hoden naší chvály, úcty a poslušnosti?**
2. **Pokud si myslíš, že po smrti jdou lidé buď přímo do nebe, anebo do pekla, nač by bylo v Bibli tolik slov o předadventním soudu či o budoucím soudu vůbec? Zjistil jsi, jak jednotlivé pravdy Bible navzájem spolu úzce souvisejí?**

EVANGELIUM A SOUD

Biblické texty na tento týden: Lv 16; Ř 8,1.34; Žd 6,20; 7,25; 9,24; 1 Pt 1,2.18.19

Základní verš

„Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak zheší-li kdo, máme u Otce přimlouve, Ježíše Krista spravedlivého.“ (1 J 2,1)

Jako adventisté věříme, že od roku 1844 žijeme v čase Dne smíření. Den smíření v pozemské svatyni byl jakýmsi modelem, vzorem toho pravého Dne smíření. Tak jako oběti zvířat symbolizovaly smrt na kříži, Den smíření v pozemské svatyni byl symbolem skutečného Dne smíření, který slavnostně začal roku 1844, když Kristus začal své dílo soudu v nebeské svatyni.

To je pro nás, samozřejmě, dobrá zpráva. Můžeme být smířeni s Bohem jiným způsobem než prostřednictvím Kristovy smrti? Zákon smířit nemůže, ani poslušnost, ba ani náš charakter. Smíření nastává jediným možným způsobem – prostřednictvím kříže.

Copak to není dobrá zpráva, že žijeme ve Dni smíření? Neměl by být „den“ zasvěcený smíření – kdy Bůh prokazuje své milosrdenství a zajišťuje naši záchranu – něčím, za co bychom měli být vděční? Neměli bychom se spíše radovat z toho, že žijeme ve Dni smíření, než být kvůli tomu smutní a nešťastní?

Soud je dobrou zprávou, protože je neoddělitelnou součástí „evangelia“. Budeme mluvit o evangeliu a soudu, protože jen díky evangeliu můžeme pochopit, co pro nás soud znamená.

Cíl úkolu:

1. Naučit se nazpaměť tři důležité skutečnosti o soudu: „Soud je evangelium.“ „Na soud se můžeme těšit.“ „Soud je naše radost.“
2. Ztotožnit se s tím, že tak jako smíření je možné jen prostřednictvím Krista, podobně očistění na soudu je možné jen prostřednictvím Krista.
3. Vyjádřit vděčnost Bohu, že událost soudu je v jeho rukách a že směřuje k naší záchraně.

Tento týden se budeme modlit za Slovenské sdružení v Česko-Slovenské unii.

VŠICHNI MUSÍME OBSTÁT

„Kdo je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!“ (Ř 8,34)

Jak jsme si řekli v druhém úkole, Bible jasně hovoří, že bude soud a že se rozhodne podle skutků. Ježíš řekl, že budeme skládat účty „z každého planého slova“. Z každého planého slova? Není to snad tentýž Pán, který řekl, že „u vás jsou spočteny i všechny vlasy na hlavě“, a který také řekl, že „veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno“? Každé dílo? Každou tajnost? Už jen z těchto několika příkladů je jasné, že myšlenka soudního vyšetřování skutků je biblická.

Jak může hříšník obstát, když každé prázdné slovo, každá tajná věc přijde na soud? Který člověk, bez ohledu na to, jak byl poslušný, spravedlivý a věrný, má svůj záznam tak dokonalý, že může bez obav předstoupit před Boha?

Jakou odpověď dávají na položenou otázku verše Žd 7,25; 9,24 a J 2,1?

Taková je dobrá zpráva o soudu: Díky Ježíšově spravedlnosti můžeme obstát, protože Ježíš tam stojí na našem místě. Tak koná svoji přimlouvou a velekněžskou službu. Jinak by byl každý z nás ztracen, protože nikdo není dostatečně spravedlivý na to, aby se obhájil před svatým Bohem. Kdybychom si neoblékli dokonalou spravedlnost, kterou nikdo z nás nevlastní ani ji sám nemůže získat, museli bychom obstát svými vlastními skutky, svojí vlastní spravedlností; ale protože jsme všichni hříšníci, všichni jsme byli odsouzeni.

Jaká je naše jediná naděje na tomto soudu?

Přehled dne: Vyšetřující soud vyšetřuje všechny naše skutky, činy, slova i myšlenky. Na vyšetřujícím soudu na 100 procent nikdo neobstojí. Na 100 procent obstojí jen ten, kdo si za obhájce vezme Ježíše Krista spravedlivého.

KREV A SOUD

„... čím více krev Kristova očistí naše svědomí od mrtvých skutků k službě živému Bohu! Vždyť on přinesl sebe sama jako neposkvrněnou oběť Bohu mocí Ducha, který nepomíjí.“ (Žd 9,14)

Středem naší teologie je svatyně, a to pozemská – jako model plánu spasení, i nebeská – jako místo, kde Ježíš nyní předkládá v náš prospěch zásluhu své smiřující oběti.

Na základě (1) vzoru pozemské svatyně, (2) knihy Židům a (3) proroctví v knize Daniel věříme, že od roku 1844 Ježíš začal novou fázi své velekněžské služby.

Nejlépe to pochopíme na příkladu Dne smíření v pozemské svatyni, kde jednou do roka vstupoval velekněz do svatyně svatých. Podrobně je to popsáno v Lv 16.

Přečti si Lv 16. Kolikrát se tu vyskytuje slovo krev? Co symbolizuje? Viz Žd 9,12–14.

Nejdůležitější věcí na smířících obřadech byla krev, symbol krve Ježíše Krista vylité za nás na kříži. Protože Den smíření je i dnem soudu, soud a smíření spolu velmi úzce souvisí. A protože smíření je skutečně dobrou zprávou, i soud by měl být pro nás radostnou událostí.

Krev je symbol života; vylitá krev znamená smrt. Představovala Kristův život a jeho smrt za nás. To, že krev byla prolita a potom přinesena na smířící obřady, nás učí, že středobodem Dne smíření je život a smrt Ježíše Krista – za nás! To je důvod, proč je pro křesťany soud dobrou zprávou. Máme Zástupce, který stojí před Bohem „za nás“ – nyní a hlavně na soudu.

Představ si, že by se tvůj případ vyšetřoval před Bohem v den soudu – ale bez Toho, kdo se postaví na místo nás! Jakou bys měl naději? Proč musíš mít Zástupce, abys na soudu obstál?

Přehled dne: Soud probíhá od r. 1844
Krev Ježíše Krista byla prolita před 2000 lety
Spojení „krve“ a „soudu“ znamená obhájení Božího i mého charakteru

ROUCHO SPRAVEDLNOSTI

„Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti jak ženicha, jenž si jako kněz čelenku bere, a jako nevěstu, která se krásí svými šperky.“ (Iz 61,10)

V druhém úkole jsme jako důkaz předadventního soudu vzpomínali podobenství o svatbě královského syna z Mt 22. V tomto podobenství však nacházíme něco víc než jen časový plán; jasně hovoří o tom, co znamená být na soudu oděný Kristovou spravedlností, a co znamená ji na sobě nemít.

Na čem v konečném důsledku záviselo, zda člověk zůstane na svatbě, nebo odejde? Mt 22,1–13

Co symbolizuje roucho? Viz Iz 61,10.

V tomto podobenství jasně vidíme příklad člověka, který sice přijal pozvání na svatbu, ale nedbal na podmínky. Odmítl přijmout, co král nabídl – roucho Kristovy dokonalé spravedlnosti, a tak se při vyšetřování zjistilo, že nesplňuje stanovené požadavky.

V podobenství se říká, že přišli dobří i zlí. Z textu však nepoznáme, zda tento člověk bez roucha byl dobrý, nebo zlý. V jistém smyslu na tom nezáleží, protože před Bohem budeme všichni – ať už dobří, nebo zlí – bez roucha odsouzeni. Tento host potřeboval na svatbě něco, co potřebuje na soudu každý z nás – něco, co nás přikryje; jinak budeme vyhozeni tam, kde bude pláč a skřípění zubů. To, co nás přikryje – v tomto podobenství znázorněno rouchem – je Kristova spravedlnost, která je připsána jeho následovníkům vírou. Jeho spravedlnost je naší jedinou nadějí nyní i na soudu.

Symbol krve, stejně jako symbol roucha, nám chce povědět totéž – pokud chceme na soudu obstát, nevystačíme si sami, potřebujeme něco víc. Dobrou zprávou je, že díky oběti Ježíše Krista máme všechno, co potřebujeme – spravedlnost samého Boha, která je nám vírou připsána.

Co znamená přijmout pozvání na svatbu? Jak rozumíš v této souvislosti výrazu podmínka spasení?

Přehled dne: Na svatbu jen ve svatebním, jinak zůstaneme přede dveřmi
Na svatbě už nejsou „dobří“ a „zlí“
Na svatbě jsou jen ti, co si oblékli bílé roucho Kristovy spravedlnosti

NENÍ ŽÁDNÉHO ODSOUZENÍ

„Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.“ (Ř 8,1)

Jaké důležité poselství pro nás, kteří se chystáme na soud, nacházíme v Ř 8,1?

Dobrá zpráva o soudu je, že tam nemusíme stát ve své vlastní spravedlnosti, ale ve spravedlnosti Ježíše Krista. To, že jsme souzeni podle našich skutků, neznamená, že jsme jimi spaseni. Spasení jsme výlučně prostřednictvím Ježíšovy spravedlnosti, která je nám připsána vírou. Tuto spravedlnost si oblékáme ve chvíli, kdy se úplně podřídíme Kristu a dožadujeme se jeho spravedlnosti, která při nás zůstává právě během soudu. Jaký užitek bychom měli z toho, že jsme oděni touto spravedlností, kdybychom ji neměli tehdy, kdy ji nejvíc potřebujeme – tedy na soudu?

Jak nám Jk 2 pomáhá pochopit úlohu skutků na soudu?

Podle čeho zjistím, že mám dost skutků, abych dokázal svoji víru? Je to logická, ale nesprávně položená otázka. Vyjadřuje postoj těch, kteří řekli: „Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?“ (Mt 7,22), nebo postoj farizeje, který se v chrámu porovnává s celníkem (L 18,11.12).

Měli bychom mít postoj celníka, který se bil v prsa při slovech: „Bože, slituj se nade mnou hříšným.“ (L 18,13) Ti, kteří jen okusili Kristovu spravedlnost, vědí, že se musí úplně spolehnout na Boží milosrdenství a jeho slitování a že jejich skutky – ať už jsou jakékoliv a vykonali je z čistého a láskou naplněného srdce – nebudou nikdy dostačující. To je důvod, proč musíme žít vírou a důvěřovat Božím zaslíbením. Právě toto uvědomění si nedostatečnosti našich skutků nás nutí věřit a spoléhat se na zaslíbení o spasení prostřednictvím Ježíše Krista. Tato víra – víra, která důvěřuje Božím zaslíbením – mění život a tato změna se projeví v činech.

Přehled dne: V životě víry nejde od sebe oddělit skutky víry a víru
Spasení je výlučně z víry
Bez skutků však ztratíme víru a bez víry není spasení, ale odsouzení

SOUZENÍ PODLE SKUTKŮ, SPASENÍ VÍROU

„V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání; a jeho přikázání nejsou těžká, neboť kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra.“ (1 J 5,3.4)

Jak chápat, že jsme spaseni vírou, ale souzeni podle skutků?

Před Bohem se objeví život člověka, který vyznává, že ho následuje. Každé dílo, každý tajný skutek, každé prázdné slovo přichází na přetřes. Kdo může obstát v takovém vyšetřování? Nikdo.

V případech Ježíšových skutečných následovníků Ježíš stojí jako jejich Obhájce a Zástupce, který se za ně v nebi přimlouvá. I když sami nemají žádné zásluhy, které by Bohu předložili, i když nemají žádné skutky, které by byly dostatečně dobré na to, aby je před Pánem ospravedlnily, jejich život – jakkoli nedokonalý a chybný – svědčí o jejich skutečném pokání a víře.

To, jak se chovali k druhým – k nuzným, chudým, vězněným, to, že odpouštěli tak, jak jim bylo odpuštěno, slova, která vyslovili, skutky, které vykonali – i když je nikdy nemohou ospravedlnit před Bohem, přece to všechno svědčí o tom, že přijali Krista jako svého Zástupce. Jedině jeho spravedlnost, kterou se odějí jako rouchem, jim může pomoci obstát v den soudu.

Při získání spasení nám naše skutky nijak nepomohou. O to víc bychom se měli zcela spolehnout na Kristovu milost a jeho zásluhy. A tak, z lásky a vděčnosti za jistotu spasení, kterou přijímáme díky Kristu, mu sloužíme celým svým srdcem, duší, myslí i tělem – a tato služba se projeví v našem jednání. Jak jinak by to mohlo být?

Do jaké míry odráží tvé jednání tvoji víru? Čeho bys měl litovat a co změnit, abys více odrážel Ježíšovu spravedlnost (ne tu svoji), kterou si přivlastňuješ vírou?

Přehled dne: I když jsme souzeni na základě skutků...
...i když jsou skutky barometrem naší víry...
...když je Ježíš náš Obhájce, není pro nás žádného odsouzení

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Člověk nemůže obstát sám. Stojí před Bohem ve svém hříchem poskvrněném oděvu a vyznává svoji vinu. Ježíš, náš Obhájce, přednáší naléhavou prosbu za všechny, kteří se mu v pokání a víře odevzdali. Úpěnlivě za ně prosí a díky mocnému důkazu kříže vítězí nad jejich žalobcem.“ (5T 471)

O svatých na soudu Ellen Whiteová píše: „Jejich jedinou nadějí je Boží milost; jejich jedinou obranou je modlitba. Jako stál Jozue před andělem, tak podobně ostatek církve se zlomeným srdcem a upřímnou vírou bude prosit o odpuštění a vykoupení prostřednictvím Ježíše, jejich Obhájce. Plně si uvědomují svou hříšnost v životě, vidí svoji slabost a nehodnost, a jak na sebe hledí, zmocňuje se jich zoufalství. Pokušitel stojí vedle nich, aby na ně žaloval, podobně jako stál vedle Jošua, aby mu odporoval. Ukazuje na jejich špinavá roucha, nedokonalé charaktery. Hovoří o jejich slabosti a nerozumnosti, o jejich hříších nevděčnosti, poukazuje na to, jak málo se podobají Kristu, čím zneuctují svého Vykupitele.“ (5T 473)

Ellen Whiteová k tomu dodává: „Když si uvědomíme svoji hříšnost, budeme se spoléhat na Krista jako na naši spravedlnost, naše posvěcení a naše vykoupení. Sami nedokážeme odpovědět na satanova obvinění proti nám. Jedině Kristus se může za nás přimluvit. Umí umlčet žalobce argumenty, které se nezakládají na našich zásluhách, ale na jeho spravedlnosti.“ (5T 472)

„Ježíš neomlouvá jejich hříchy, ale ukazuje jejich lítost a jejich víru a žádá pro ně odpuštění. Pozvedá své raněné ruce před Otcem a svatými anděly a říká: Znáám je jménem. Vyryl jsem je na svých dlaních. (Ex 33,12; Iz 49,16)“ (VDV 317; GC 484)

Náměty k přemýšlení

1. **Proč u mnoha lidí v církvi vyvolává předadventní soud spíše strach a obavy? Proč musí být kříž základem, na kterém stojí naše chápání soudu?**
2. **Co můžeš udělat, abys pomohl všem členům vašeho sboru lépe pochopit dobrou zprávu o soudu?**
3. **Co můžeš udělat pro někoho, kdo si myslí, že ve svém chození s Bohem zklamal a nemá šanci na soudu obstát? Jak můžeš použít to, co jsme se v tomto úkole učili, a povzbudit jej, aby to nevzdával?**

VÝZNAM SOUDU PRO DNEŠEK

Biblické texty na tento týden: Jb 1,7-11; Ž 73,1-17; Mt 5,16; J 14,2; Sk 1,11; 1 K 4,5.9; Ef 2,8-10; 3,10; 1 Te 4,14-18; Zj 22,12.

Základní verš

„Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,7)

Dosud jsme studovali důkazy o tom, že předadventní soud začal roku 1844. Věříme, že pro tento soud máme pevný biblický základ. Na základě vzoru pozemské svatyně, proctví knihy Daniel a života a smrti Ježíše Krista jsme si ověřili, že jako adventisté máme spolehlivý základ pro naše učení o soudu, který začal roku 1844.

Mnohé jsme si již vysvětlili, a přesto nejsme s tímto tématem hotovi. Zbývá nalézt odpověď na základní otázku těchto úkolů: Jaký význam má soud, který začal v roce 1844, pro nás? Co říká adventistům sedmého dne právě teď? Proč je pro nás důležité vědět o této pravdě a věřit jí? Co nám zjevuje o Bohu a spasení, které nabízí?

Naším průkopníkem pomohl vyšetřující soud, který začal roku 1844, najít řešení jejich velkého zklamání. Dalším studiem došli k pochopení toho, co se odehrálo podle předpovědí, kterým věřili stoupenci Millerova hnutí. To však bylo tehdy. Ale co z toho máme my dnes? Jak se toto proroctví, které se začalo plnit v době, kdy ještě nežili ani naši prarodiče, týká nás?

Na tyto otázky budeme hledat odpovědi v našem posledním úkole.

Cíl úkolu:

1. Přijmout tři jistoty, které nám dává realita soudu, a to: jistotu spasení, jistotu brzkého druhého příchodu Ježíše Krista a jistotu spravedlivého Božího řízení všech věcí ve vesmíru.
2. Více si všimnout biblických prorockých událostí než virtuálních událostí v médiích, aby naše mysl nebyla zahlcena nespravedlností, ale naopak nadějí na spravedlnost, kterou nabízí Bible a Boží království.

Tento týden se budeme modlit za Jihobavorské sdružení v Jihoněmecké unii.

SOUD A SPRAVEDLNOST

„Avšak moje nohy málem odbočily, moje kroky téměř sešly z cesty, neboť jsem záviděl potřeštěncům, když jsem viděl svévolné, jak pokojně si žijí ... Teprve když jsem vstoupil do svatyně Boží, pochopil jsem, jaký vezmou konec.“ (Ž 73,2.3.17)

Náš svět je prosáklý nespravedlností. V každé zemi, v každé vládě, v každém městě i vesnici se setkáme s nečestností, křivdou a bezprávím. Je jen málo lidí, které by nevyvedlo z míry setkání s příkořím a bezcharakterností. Žít v tomto hříšném světě znamená čelit nespravedlnosti; jinak by to nebyl hříšný svět.

Největší nespravedlnost se stala na kříži. Ježíš, který byl bez hříchu, nesl trest, který patřil všem hříšníkům. Ať už trpíme jakoukoli křivdou, jedno bezpečně víme: že Bůh v osobě Ježíše Krista trpěl mnohem víc.

Jaká je hlavní myšlenka Ž 73,1–17? Jak to souvisí s naším chápáním svatyně a soudu?

Jedním z nejdůležitějších bodů učení o předadventním soudu v nebeské svatyni je, že na tomto soudu bude zlo odsouzeno a spravedlnost obhájena. Naše poselství o tom, že „přišla hodina soudu“, mluví nejen o soudu, ale i o čase, ve kterém má tento soud probíhat. Jinými slovy, poselství o roku 1844 říká, že Boží spravedlnost nebude na věky otálet. Bůh slíbil, že nastane soud; a „přišla hodina jeho soudu“. Soud, který začal v roce 1844, je částí našeho poselství o tom, že přichází Boží spravedlnost, že Bohu můžeme důvěřovat a že zlo bude odškodněno a dobro obhájeno. Tento soud už začal a jednoho dne se dočkáme konečného výsledku. Nyní máme žít vírou a čekat den, kdy nastane konečná spravedlnost.

Stalo se ti, žes někomu v poslední době ukřivdil? Cítíš potřebu to napravit? Proč bys to měl udělat?

Přehled dne: Svět je prosáklý nespravedlností a netransparentností
Soud bezcharakternost odsoudí a spravedlnost obhájí
Bůh tento proces začal v roce 1844

OSPRAVEDLNĚNÍ A BŮH

„Svou spravedlnost prokázal i v nynějším čase, aby bylo zjevné, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije z víry v Ježíše.“ (Ř 3,26)

Během studia v tomto čtvrtletí jsme se dotkli klíčového tématu, které souvisí přímo s velkým sporem – ospravedlnění Boha. Dokonce jsme se naučili i teologický pojem pro tuto myšlenku – *teodicea*.

Tato myšlenka nám mnoho prozrazuje o Božím charakteru. Ukazuje, že Bůh je ochoten jednat otevřeně, pokud jde o hříchy, vzpouru a odpadnutí. Říká, že na Boha můžeme spoléhat i tehdy, kdy věci kolem nás jsou skutečně zlé; že bez ohledu na to, jak hrozný je tento svět, můžeme Bohu důvěřovat, protože všechny jeho skutky a jeho jednání bude přístupné k podrobnému zkoumání celému vesmíru.

Co nás uvedené verše učí o myšlence ospravedlnění Boha?

Ř 3,26 _____

1 K 4,5 _____

Na předadventním soudu Bůh už nyní jedná otevřeně před všemi nebeskými bytostmi. Právě teď mohou tyto bytosti sledovat spravedlnost a čestnost Božího soudu. Na základě naší teologie chápeme, že jednou i každý z nás pozná „plně, jako Bůh zná mne“. (1 K 13,12) Při vyšetřování bude všechno odhaleno. Předadventní soud nám chce zkrátka povědět, že tento proces se už začal a že jednoho dne – podobně jako to platí v případě příhlížejícího vesmíru již nyní – budou všechny naše otázky zodpovězeny, všechny problémy týkající se bolesti, utrpení a hříchu vyřešeny a že spolu s ostatním Božím stvořením uvidíme Boží spravedlnost a čestnost v každém jeho zacházení s hříchem, zlem a vzpourou.

Které otázky bys rád Bohu položil? Co pro tebe znamená zaslíbení, že jednoho dne budeš poznávat odpovědi na tyto otázky a s vděčností oslavovat Boží spravedlnost a dobrotu?

Přehled dne: Svět je zlý a Bůh je dobrý
Soud je způsob, jak o tom každého ve vesmíru bez pochyb přesvědčit

DRUHÝ PŘÍCHOD

„Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.“ (Sk 1,11)

Předadventní soud je poslední událostí v dějinách spásy před Ježíšovým druhým příchodem. Podle textu již samotná tato událost zvěstuje druhý příchod. Když soud skončí, nastává druhý příchod Ježíše Krista.

Které další texty o této události znáš? J 14,2; 1 Te 4,14–18; Zj 22,12

Sám Ježíš, dokud žil na zemi, stále znovu hovořil o svém druhém příchodu. Proto již raná církev žila v očekávání jeho brzkého návratu. Od té doby – v průběhu dlouhých a těžkých staletí – křesťané čekají na Ježíšův příchod. Každá generace žije v naději, že se dočká druhého příchodu.

Zatím jsme však stále tady na zemi a s každým dalším uplynulým rokem mnozí stále více ztrácejí naději na jeho návrat.

Právě v této situaci čteme o soudu, který začal v roce 1844, protože je mocným ukazatelem času, ve kterém žijeme. Je to Boží poselství pro nás, které říká: „Věř mi. Přijdu tak, jak jsem řekl. Už to nebude trvat dlouho.“

Věříme, že předadventní soud je poslední fází z prorockého času, který svět dostal. Bůh nám tím vyjevuje, že nastaly poslední události a jeho příchod je blízko. Jak jsme při předcházejícím studiu zjistili, všechna království ve vidění proroka Daniela vznikla a zanikla, jak bylo předpověděno. To je důkaz, že Bohu můžeme důvěřovat i v předpovědi budoucích událostí; tedy v tom, že předadventní soud vyvrcholí druhým příchodem. A protože víme, kdy tento soud začal, můžeme tušit, že druhý příchod je již opravdu blízko.

Zamyslete se nad znamením doby, ve které žijeme. Jak zvěstují druhý příchod Ježíše Krista? Proč je zjevení o soudu nejpevnějším, neměnným a nejjistějším znamením, které hlásá jeho návrat?

Přehled dne: Největší důkaz o tom, že Ježíš brzy přijde, není politika ani ekologie, ale soud z roku 1844
Nezkoumejme události televizních zpráv, ale události v Bibli spojené s proroctvími o soudu
Ať už se dočkáš nebo ne, Ježíš nezná zpoždění

JISTOTA SPASENÍ

„Když se spravedlivý odvrátí od své spravedlnosti a bude se dopouštět bezpráví podle všech ohavností, jichž se dopouští svévolník, měl by žít? Žádné jeho spravedlivé činy, které konal, nebudou připomínány, zemře za to, že se zpronevěřil, za svůj hřích, kterým se prohřešil.“ (Ez 18,24)

Soud je poselstvím o jistotě. Je to příslib, že když zůstaneme věrní Pánu a budeme žít v pokorné víře, v pokání a poslušnosti jeho příkazům, máme věrného Velekněze, který se za nás přimlouvá a který stojí na soudu jako náš Zástupce. I když jsme viníci, i když jsme porušili Boží zákon, i když si zasluhujeme smrt, máme jistotu, že na soudu budeme obhájeni, protože máme Ježíše, který tam stojí místo nás.

Někteří křesťané nepřijímají koncept předadventního soudu, protože věří teorii „jednou spasen, navždy spasen“, tedy že když jednou přijali Ježíše jako Spasitele, potom jsou spasení bez ohledu na další rozhodnutí, která v životě učiní. Jsou dokonce přesvědčeni, že Bůh je spasí, i kdyby se úplně odvrátili od Ježíše a začali žít hříšným životem.

Jak dokazují uvedené verše nesprávnost této teorie? Ez 18.23–28

Soud zde není proto, aby se během něj Bůh rozhodl nás přijmout nebo odmítnout. Je to doba, v níž Bůh završuje naše rozhodnutí, zda jsme ho přijali nebo odmítli, rozhodnutí, které se vždy projeví prostřednictvím našich činů. Máme jistotu, že když zůstaneme věrní Ježíši, Bůh se postaví na naši stranu. A až bude na soudu vyvoláno naše jméno, definitivně bude rozhodnuto o naší záchraně, kterou nám Ježíš nabízí. Až tehdy – když budou naše jména vyvolána na soudu a my přijmeme nabízené spasení, budou opravdoví křesťané skutečně „jednou spaseni, navždy spaseni“.

Jak bys odpověděl na otázku: Jak víš, že budeš spasený?

Přehled dne: Bez vyšetřujícího soudu není jistota Božího spravedlnosti
Čas soudu je časem zapečetění mého rozhodnutí

SOUZENÍ PODLE SKUTKŮ

„Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.“ (Mt 5,16)

Je jisté, že budeme souzeni podle našich skutků. Ale je také jisté, že jsme spaseni vírou, a ne skutky. (Ř 3,28) Vědomí, že již nyní žijeme v době, kdy jsou tyto skutky posuzovány, by mohlo křesťany motivovat ke skutkům víry. Ne však proto, aby si jimi získali spasení (to je nemožné), ale proto, že jejich skutky jsou pro svět a celý vesmír viditelným projevem Kristova spasení v jejich životě.

Jak je v Ef 2,8–10 vyváženým způsobem představena úloha víry a skutků?

„Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z nás. Je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.“ (Ef 2,8–10)

Jak jsme si již řekli, naše skutky – i když nás nemohou spasit – svědčí o tom, že jsme spaseni a že jsme svůj život doopravdy odevzdali Ježíši. Zároveň hrají svoji roli ve velkém sporu věků: dotýkají se otázky teodicey a problémů souvisejících s podstatou a charakterem Boha.

K čemu všemu jsou „dobré skutky“ dobré? Mt 5,16

Na soudu se naše skutky probírají před očima celého vesmíru. Jestliže milujeme Boha, jestli se těšíme ze spasení, které nám dává, chceme světu a celému vesmíru ukázat, že Pánu sloužíme z lásky a s radostí. Dobré skutky svědčí o víře v Krista; a přece nás na soudu nespasí. Přesto ostatním bytostem naznačují, že i když jsme hříšníci, Kristus udělal dobře, když nás přivedl do svého království, jež „nebude zničeno“ (Da 7,14).

Jaké poselství vysílají tvé skutky komukoliv, kdo je může sledovat? Jaké změny potřebuješ udělat, aby bylo tvoje poselství lepší?

Přehled dne: Skutky jsou svědectvím, že patřím Ježíši
 Skutky jsou důkazem, že kříž nebyl zbytečný
 Skutky ukazují, zda budeme pro nebe přínosem

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Velké drama věků si přečti kapitolu Nezměnitelná Boží vůle. (VDV 285–295; GC 433–450)

Další významný prvek o roku 1844 souvisí se samotnou Církví adventistů s. d. Náš základ byl vybudován na pochopení toho, že i když naši předkové, stoupenci Millerova hnutí, určili nesprávnou událost pro rok 1844, rok vypočítali správně. Tím, že jsme pevně zakotveni v biblickém učení pro rok 1844, máme jistotu, že prorocký základ, na kterém naše církve stojí, je skutečným základem, který stojí na Božím slově. Tento nový pohled na Kristovu nebeskou službu není odklonem od historické křesťanské víry, naopak je jejím logickým doplněním a nevyhnutelným završením. Držme se pevně těchto proctví, vybudujme na nich svoji víru ve spasení a děkujme Bohu za milost, s jakou nám ve svém slově dal pohlédnout na události minulé, přítomné i budoucí.

Náměty k přemýšlení

1. I když nám soud, který začal v roce 1844, pomáhá pochopit, kde se v pro-rockém čase nacházíme, nyní žijeme ve 21. století. Rok 1844 byl už dávno a s každým uplynulým rokem je nám vzdálenější. Jaký postoj bychom proto k němu měli zaujmout? Když přemýšlíš nad odpovědí, vezmi v úvahu předešlá časová prorocství – 1260 let, 2300 let, 490 let atd. Jak nám tyto velmi dlouhé časové úseky pomáhají vidět rok 1844 ze správné perspektivy? I když byl rok 1844 už velmi dávno, je opravdu tak vzdálený v porovnání s ostatními prorockými obdobími, v kterých Boží lid musel čekat?
2. Uvažuj o tom, co ses během tohoto čtvrtletí naučil a jak bys mohl pomoci jiným na biblickém základu pochopit naše poselství související s rokem 1844. Přemýšlej, co rok 1844 znamená pro církve dnes.

Proroctví o období 70. týdnů

Da 9,24-27

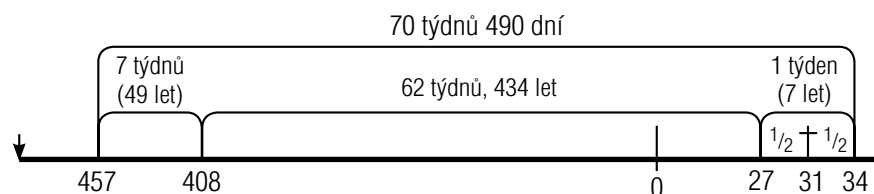
Od dekretu „o navrácení a vybudování Jeruzaléma“ (457 před Kr.) po „pomazaného vévodu“ (v. 25) uplynulo 483 let neboli 69 týdnů (7 týdnů + 62 týdnů). Po sečtení se dostáváme do roku 27 po Kr. (vyloučili jsme nultý rok, se kterým bychom měli o rok více), kdy Ježíš započal svoji pozemskou službu.

V roce 31 po Kr. – „v polovině toho týdne“ – Ježíš zemřel a „chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů“. (Mt 27,50.51) To znamenalo konec pozemského obětního systému.

Po tomto týdnu (jsme v roce 34 po Kr., kdy byl ukamenován Štěpán – Sk 7) církev obdržela zaslíbení nové smlouvy (Jr 31,31-34). Církev nyní tvoří Židé (přirozené ratolesti) a pohané (naroubované ratolesti), kteří rozšířili řady Izraele (Ř 11,17-21), a společně učí svět o pravém Bohu, Stvořiteli a Vykupiteli.

Prorocké období 2300 dní

Když začneme prorocké období 2300 dní počítat od dekretu o obnově a vystavění Jeruzaléma z roku 457 před Kr., dostaneme se do roku 1844 (457 před Kr. + 2300 roků = 1844).

- rok 457 před Kr. – perský král Artaxerxes vydal dekret o znovuvystavění Jeruzaléma (Da 9,25; Ezd 7,11-16)
- rok 27 po Kr. – Ježíšův křest, Ježíš začíná kázat a učit
- rok 31 po Kr. – po tři a půl roční službě je Mesiáš „v polovině týdne“ zabit (Da 9,26.27; Mt 27,60.61; Mk 16,33-39)
- rok 34 po Kr. – ukamenování Štěpána; evangelium hlásáno pohanům (Da 9,24; Sk 7,54-60; 9,15)
- rok 1844 po Kr. – konec 2300letého prorockého období; začátek vyšetřujícího soudu

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP Český ekumenický překlad SNC – Slovo na cestu.
PBK Překlad Bible kralické

ZKRATKY BIBLICKÝCH KNIH – PODLE ČEP

Starý zákon:	2 Pa Druhá Paralipomenon	Na Nahum	Fp Filipským
Gn První Mojžíšova (Genesis)	Ezd Ezdráš	Abk Abakuk	Ko Koloským
Ex Druhá Mojžíšova (Exodus)	Neh Nehemjáš	Sf Sofonjáš	1 Te První list Tesalonickým
Lv Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Est Ester	Ag Ageus	2 Te Druhý list Tesalonickým
Nu Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Jb Jób	Mal Malachiáš	1 Tm První list Timoteovi
Dt Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Ž Žalmy		2 Tm Druhý list Timoteovi
Joz Jozue	Př Přísloví	Nový zákon:	
Sd Soudců	Kaz Kazatel	Mt Matouš	
Rt Rúť	Pís Píseň písní	Mk Marek	Tt Titovi
1 S První Samuelova	Iz Izajáš	L Lukáš	Fm Filemonovi
2 S Druhá Samuelova	Jr Jeremjáš	J Jan	Žd Židům
1 Kr První Královská	Pl Pláč	Sk Skutky apoštolů	Jk List Jakubův
2 Kr Druhá Královská	Ez Ezechiel	Ř Římanům	1 Pt První list Petrův
1 Pa První Paralipomenon	Da Daniel	1 K První list Korintským	2 Pt Druhý list Petrův
	Oz Ozeáš	2 K Druhý list Korintským	1 J První list Janův
	Jl Jól	Ga Galatským	2 J Druhý list Janův
	Am Ámos	Ef Efezským	3 J Třetí list Janův
	Abd Abdijáš		Ju List Judův
	Jon Jonáš		Zj Zjevení Janovo
	Mi Micheáš		

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

DA The Desire of Ages –	PP Patriarchs and Prophets –
TV Touha věků (2002)	PP Patriarchové a proroci (1969)
GC The Great Controversy –	2SM Selected Messages, sv. 2
V DV Velké drama věků (2002)	T Testimonies, sv. 1–9

SBÍRKY VE 3. ČTVRTLETÍ 2006

Dary z misijních sbírek ve 3. čtvrtletí 2006 jsou určeny pro finanční zajištění misijních projektů divizí, unií a sdružení v oblastech, kde se velmi pomalu rozvíjí evangelizační činnost. Část prostředků zůstává na misijní projekty v naší unii.

Na odvodech z misijních sbírek se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2006 takto:

České a Moravskoslezské sdružení	75 %
Slovenské sdružení	55 %

Dary 13. soboty ve 3. čtvrtletí 2006 jsou určeny pro Jihopacifickou divizi. Toto oddělení Generální konference tvoří tyto země: Austrálie, Nový Zéland, Papua-Nová Guinea, Šalomounovy ostrovy a dále ostrovy Fidži, Jižní Samoa a Tokelau.

V roce 2006 všechna sdružení odvádějí na tento účel 50 % vybraných finančních darů. Ostatní prostředky jsou určeny na stavební projekty Českého sdružení.

ZÁPADY SLUNCE

30. 6. 21 .15	4. 8. 20 .40	1. 9. 19 .46
7. 7. 21 .12	11. 8. 20 .28	8. 9. 19 .31
14. 7. 21 .07	18. 8. 20 .15	15. 9. 19 .15
21. 7. 21 .00	25. 8. 20 .01	22. 9. 19 .00
28. 7. 20 .50		29. 9. 18 .45